

01/ ΤΕΥΧΟΣ
455

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013

455

ΤΕΥΧΟΣ

Τεχνογράφημα

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ / ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΙΑΛΕΞΗ

Hugo Hinsley

17 Ιανουαρίου

ΗΜΕΡΙΔΑ

“Τόπος και νεωτερικότητα:
η αρχιτεκτονική του εκσυγχρονισμού
στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη”

21 Ιανουαρίου

ΗΜΕΡΙΔΑ

“Η Θεσσαλονίκη στα αρχεία”

29 Ιανουαρίου

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 22
Αριθμός Άδειας
020037

Τιμοκατάλογος Ενοικίασης Αιθουσών ΤΕΕ/ΤΚΜ*

Αιθουσες	Καθημερινή πρωί ή απόγευμα	Καθημερινή όλη μέρα	Σάββατο-Κυριακή πρωί ή απόγευμα	Σάββατο-Κυριακή όλη μέρα
Αμφιθέατρο	400,00 €	500,00 €	500,00 €	700,00 €
Φουαγιέ	200,00 €	300,00 €	330,00 €	500,00 €

* Οι παραπάνω τιμές επιβαρύνονται με ΦΠΑ 23%

διαφημιστικές καταχωρήσεις στο Τεχνογράφημα

Τιμοκατάλογος Διαφημίσεων

Σελίδες	Ολοσέλιδη	1/2	1/4
2η σελίδα εξωφύλλου	700 €	400 €	
3η σελίδα	700 €	400 €	
4η σελίδα	450 €	300 €	
Τελευταία εσωτερική σελίδα	450 €	300 €	
Φάσα οπισθόφυλλου			1000 €
Εσωτερική σελίδα	300 €	150 €	
ΕΝΘΕΤΟ	2000 €	Δεν περιλαμβάνονται η ένθεση στο τεύχος και τα εξτρά ταχυδρομικά έξοδα	

Εκπτώσεις επί του τιμοκαταλόγου

- Όλα τα Διαφημιστικά Γραφεία έχουν έκπτωση 20%
- Οι χορηγοί εκδηλώσεων του ΤΕΕ/ΤΚΜ έχουν έκπτωση 50%
- Ιδιώτες ή εταιρείες σε περίπτωση πολλαπλών ταυτόχρονων καταχωρήσεων έχουν τις ακόλουθες εκπτώσεις:
- Από 1.000,00 € έως 2.000,00 € 5%
- Από 2.000,00 € έως 5.000,00 € 8%
- Από 5.000,00 € έως 10.000,00 € 10%

Όλες οι τιμές επιβαρύνονται με ΦΠΑ 23 %.

Πληροφορίες:

Δόμνα Τοπουζίδου, τηλ. 2310 883170, fax: 2310 883161
e-mail: domnatop@central.tee.gr

■ **Ιδιοκτήτης:**
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΝΠΔΔ

Μ. Αλεξάνδρου 49, 546 43, Θεσσαλονίκη

www.tkm.tee.gr

15νθήμερη εφημερίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ, αποστέλλεται δωρεάν στα μέλη του

■ **Εκδότης - Διευθυντής**

Τάσος Κονακλίδης, Πρόεδρος ΤΕΕ/ΤΚΜ

■ **Υπεύθυνος τυπογραφείου**

Μαρία Σπυροπούλου

■ **Συνεργάτες**

Αλεξάνδρα Γούτα, δημοσιογράφος

Άγγελος Αγγελίδης, δημοσιογράφος

Χρύσα Λασκαρίδου, χημικός μηχανικός

Κυριακή Διαβολίτση, αγρ. - τοπογράφος μηχανικός

■ **Γενική επιμέλεια**

Κυριακή Διαβολίτση

■ **Εξώφυλλο:** Μπέτυ Βακάλη

■ **Φωτογραφία:** Αρχείο ΜΕΤΕ-ΣΥΣΜ Α.Ε.

■ **e-mail Γραφείου Τύπου**

laskarid@central.tee.gr

■ **Σελιδοποίηση-Διαχωρισμοί-Μοντάζ-Εκτύπωση**

Thessprint Α.Ε.,

ΒΙ.ΠΑ. Λακκώματος, Χαλκιδική,

Τ.Κ. 63 080, Τ. 23990 20393, Φ. 23990 51623

e-mail: aafdotenet.gr, sales@thessprint.gr

■ **Διαφημίσεις**

Δόμνα Τοπουζίδου, τηλ. 2310 883170, fax: 2310 883161

e-mail: domnator@central.tee.gr

Το Τεχνολογικό Κέντρο δημοσιεύει ενυπόγραφες επιστολές αναγνωστών, οι οποίες εκφράζουν την άποψη του συντάκτη τους. Η σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να συντομεύει τα κείμενα

Πηγή φωτογραφίας: susanohanian.org

"Λόγω πρόσφατων περικοπών στον προϋπολογισμό, έχει σβηστεί το φως στην άκρη του τούνελ".

Θ' αρχίσουμε άραγε να το ξαναβλέπουμε μέσα στο 2013;

Το μέλλον που θα έχεις αύριο δεν θα είναι το ίδιο με το μέλλον που είχες χθες...

Ο Chuck Palahniuk είναι ένας βραβευμένος Αμερικανός συγγραφέας και δημοσιογράφος-freelancer, με φανατικούς φίλους και φανατικότερους πολέμιους. Εδώ δεν τον μνημονεύουμε για το συγγραφικό του έργο, που -μεταξύ άλλων- ενέπνευσε τη γνωστή ταινία "Fight Club" στο Χόλιγουντ, αλλά για μια καιρία φράση, που αναφέρεται στο βιβλίο του, "Rant", του 2007: "Το μέλλον που θα έχεις αύριο δεν θα είναι το ίδιο με το μέλλον που είχες χθες".

Μια φράση που μπορεί να μιλάει για το αύριο και το χθες, αλλά ουσιαστικά συμπυκνώνει σε λίγες λέξεις τη δύναμη του σήμερα και των σταθμισμένων ή αστάθμητων παραγόντων, που το επηρεάζουν και το καθορίζουν. Το πιθανό μέλλον μας αλλάζει συνέχεια, ξεκινώντας από το επόμενο λεπτό.

Στο μέλλον, λοιπόν: το δύσκολο και απαιτητικό 2013 είναι εδώ και η κυρία Μέρκελ φρόντισε να το κάνει απολύτως σαφές, πρώτα από όλα στους συμπατριώτες της, διαμηνύοντας ότι το οικονομικό περιβάλλον θα είναι όντως δυσκολότερο φέτος. Το 2013, το σήμερα, θα κρίνει πολλά στα χρόνια που θα έρθουν, στο αύριο. Γι' αυτό όσα θα γίνουν φέτος, πρέπει να γίνουν πολύ προσεκτικά, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τους σταθμισμένους παράγοντες. Ασφαλείς προβλέψεις και σίγουρες λύσεις δεν υπάρχουν, χρόνος για "πρόβες" ασφαλώς δεν υπάρχει. Υπάρχουν, όμως, κάποιες σταθερές, κάποια αυτονόητα.

Το πρώτο από τα βασικά ζητούμενα για το 2013 είναι η σταθερότητα. Στα χρόνια που προηγήθηκαν, τα σκαμπανεβάσματα ήταν τόσα, που οι πολίτες έφτασαν να μην ξέρουν πού πατούσαν και πού βρισκότουσαν. Πώς εξασφαλίζεται η σταθερότητα; Πρώτον, με μακροπρόθεσμο φορολογικό, π.χ., με ορίζοντα 10ετίας, που δεν αλλάζει αναλόγως κατεύθυνσης ανέμου, υπουργού Οικονομικών και ταμειακών ελλειμμάτων. Δεύτερον, με στιβαρούς νόμους, που σχεδιάζονται εξ αρχής σωστά και δεν "τακτοποιούνται" post festum με βροχή τροπολογιών, οι οποίες προκύπτουν ως απότοκα καταγιγιδας διαμαρτυριών και προσφυγών. Τρίτον, με σταθερό επενδυτικό κλίμα και δλεαστικά κίνητρα για τους επενδυτές. Πολύ λίγες επιχειρήσεις θα τολμήσουν να επενδύσουν σε μια χώρα όπου δεν ξέρουν τι τους ξημερώνει αύριο -και μπορεί πολυεθνικές όπως η Hewlett Packard και η Unilever να ενισχύουν την παρουσία τους στην Ελλάδα, αλλά πολλές είναι εκείνες που "τα μαζεύουν" και μεταφέρουν την έδρα τους στο εξωτερικό, μεταξύ των οποίων και ελληνικές, όπως η ΦΑΓΕ.

Το δεύτερο ζητούμενο για το 2013 είναι σίγουρα η ανάκτηση της χαμένης εμπιστοσύνης. Όχι μόνο των επενδυτών, αλλά και, κυρίως, των πολιτών. Αν μια ανησυχία γιγαντώνεται το 2013, αυτή εδράζεται σίγουρα στο φόβο εκατομμυρίων Ελλήνων ότι μετά από τόσες θυσίες, το επιθυμητό αποτέλεσμα δεν θα έρθει και το πλοίο που τόσο καιρό κλυδωνίζεται, θα βυθιστεί αυτόνδρο (τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τους επιβάτες των "καταστροφμάτων" κάτω από την ...πρώτη θέση). Ακούγεται οξύμωρο, αλλά είναι γεγονός: στην Ελλάδα το σωσίβιο για τη διάσωση της οικονομίας δημιουργείται μέχρι στιγμής από τα κομποδέματα των Ελλήνων, με αποτέλεσμα η μεσαία τάξη να εξαφανίζεται και η επιχειρηματικότητα να φυτοζωεί. Εν αναμονή των προγραμματισμένων μειώσεων σε μισθούς και συντάξεις και της άγριας φορολογικής επιδρομής σε αποδοχές και ακίνητα, θα είχε ενδιαφέρον να θυμηθούμε τα στατιστικά για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές των φορολογούμενων -τα χρέη αυτά έφτασαν το 1 δισ. κατά το μήνα Νοέμβριο, ως επί το πλείστον οφειλόμενα όχι σε ηθελμημένη ασυνέπεια, αλλά σε δικαιολογημένη οικονομική αδυναμία των υπόχρεων. Αλήθεια, όταν τελειώσουν τα λεφτά των φορολογούμενων, από πού θα χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξη;

Το τρίτο ζητούμενο είναι σίγουρα ο έλεγχος, σε συνδυασμό με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Αν στα χρόνια που πέρασαν η αλαζονεία της εξουσίας και το νεοελληνικό ...δαμόνιο εξέθρεψαν εξόφθαλμες παραβατικές συμπεριφορές, το 2013 πρέπει να είναι το έτος του αυστηρού ελέγχου και της μηδενικής ανοχής. Οι υπολογιστές προσφέρουν πλέον τεράστιες δυνατότητες διασταύρωσης όλων των στοιχείων, είτε μιλάμε για ...διαστρικές αποστάσεις μεταξύ δηλωθέντος εισοδήματος και καταθέσεων στην Ελβετία είτε για επιδοτήσεις σε άσπαρτα χωράφια είτε για καύσιμα που "χάνονται" στα σύνορα. Συνδυαζόμενες με την απαιτούμενη πολιτική βούληση, οι τεχνολογίες μπορούν να κάνουν θαύματα στο συμμαζέμα.

Το τέταρτο ζητούμενο είναι η σωστή διαχείριση των διαθέσιμων κονδυλίων. Τα έργα βιτρίνας, τα αχρειαστα έργα, τα έργα χωρίς λογική (βλέπε αθλητικά κέντρα 500 θέσεων σε χωριά 50 κατοίκων ή πανάκριβες πλατείες από τις οποίες το χώμα λείπει εντελώς, γιατί το χώμα είναι φθινό), περισσεύουν. Το χρήμα πρέπει να κατευθυνθεί σε ανάγκες πιεστικές, σε δράσεις που αναβαθμίζουν την ανταγωνιστικότητά μας και βελτιώνουν την κοινωνία μας, στην εκπαίδευση και την υγεία, στην καινοτομία, την έρευνα, την επιχειρηματικότητα.

Το "καλημέρα" του 2013 δεν εφείσθη ειδήσεων, καλών και κακών. Πετύχαμε πρωτογενές πλεόνασμα στο 11μηνο του 2012, μειώσαμε το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης και ευελπιστούμε σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης στο τέλος του 2013. Καταφέραμε δηλαδή πράγματα που σε άλλες χώρες χρειάστηκαν χρόνια για να γίνουν. Ταυτόχρονα, όμως, η ανεργία κοντεύει το 25%, τα εισοδήματα μειώνονται και δεκάδες χιλιάδες επιχειρήσεις βάζουν λουκέτο.

Τα μαντάτα είναι λοιπόν ασπρόμαυρα. Και η βεβαιότητα μία: το 2013 δεν θα 'να εύκολη χρονιά. Μπορεί όμως, υπό προϋποθέσεις, να κάνει το μέλλον μας καλύτερο. ■

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Τα τηλέφωνα του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Γραφείο Προέδρου: 2310 883170

Τμήμα Διοικητικών & Οικονομικών Υπηρεσιών

Πρωτόκολλο 2310 883101-3

Λογιστήριο 2310 883104-6

Συνδρομές - Κρατήσεις 2310 883107

Τμήμα Επιστημονικών & Αναπτυξιακών Θεμάτων

Επιστημονικά - Αναπτυξιακά 2310 883120-2&4

Εκπρωσώπησης 2310 883121

Τεχνολογία 2310 883125

Τμήμα Επαγγελματικών Θεμάτων

Αμοιβές 2310 883144-6

Συλλογικές Συμβάσεις 2310 883144-6

Σεμινάρια 2310 883145

Δημόσια Έργα 2310 883143

Γραφείο ΓΟΚ 2310 883152

Μητρώο μελών - Βεβαιώσεις 2310 883140

Πειθαρχικό Συμβούλιο 2310 883150

Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος 2310 883140 & 1

Πραγματογνωμοσύνες 2310 883140 & 1

Νομική Υπηρεσία 2310 883109

Τμήμα Βιβλιοθήκης & Πληροφόρησης

Αναγνωστήριο - Δανεισμός 2310 883187

Τράπεζα Πληροφοριών 2310 883186

Η ΝΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΜΠΡΑΡ

Ο αστικός ιστός πριν και μετά από τον ανασχεδιασμό

Στις αρχές του 20ού αιώνα, η ομάδα του Ερνέστ Εμπράρ άφησε στη Θεσσαλονίκη κάτι παραπάνω από τον άξονα της εμβληματικής Πλατείας Αριστοτέλους: ουσιαστικά κληροδότησε στην πόλη αυτό που θεωρήθηκε ως η πρώτη εφαρμογή μεγάλης κλίμακας της ευρωπαϊκής πολεοδομίας του 20^{ου} αιώνα! Η Θεσσαλονίκη που σχεδιάστηκε -και εν μέρει προέκυψε- μετά την πυρκαγιά του 1917 θεωρήθηκε και από έγκριτους ιστορικούς ως πρότυπο.

Πρωτοποριακός δεν ήταν, πάντως, μόνο ο Εμπράρ, αλλά και η ελληνική κυβέρνηση της εποχής, που με υπουργό Συγκοινωνιών τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου, έλαβε ρηξικέλευθες αποφάσεις, σχετικά με το πώς πρέπει να προχωρήσει η ανοικοδόμηση της Θεσσαλονίκης από τις στάχτες.

Ωστόσο, αξίζει ν'αναφερθεί ότι μεταγενέστερα οι προσαρμογές των διεθνών προτύπων στην εμπορική αρχιτεκτονική, σύμφωνα με τη μαρτυρία του σημαντικού ιστορικού της πολεοδομίας R. Lavedan, προβλημάτισαν τον Εμπράρ με τη μετριότητα των μελετών των οικοδομών που εφαρμόστηκαν.

Τις παραπάνω, άγνωστες στους περισσότερους, πτυχές της εποχής μετά την πυρκαγιά, γνωστοποίησαν οι ομιλητές στην εκδήλωση με τίτλο «Ο Ερνέστ Εμπράρ και η ανάδυση της σύγχρονης Θεσσαλονίκης», που διοργάνωσαν στις 20 Δεκεμβρίου, στο νέο κτήριο του Μεγάρου Μουσικής, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Κέντρο Πολιτισμού), το ΤΕΕ/ΤΚΜ και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης, οι τρεις ομιλητές "ταξίδεψαν" τους παρευρισκόμενους στο παρελθόν και συγκεκριμένα στο διάστημα μετά τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917, αποκαλύπτοντας «στιγμιότυπα» της εποχής: ποιον ρόλο έπαιξαν οι ασφαλιστικές εταιρείες των αρχών του αιώνα στις θεωρίες συνωμοσίας που διαδόθηκαν τότε για τα αίτια της πυρκαγιάς; Για ποιους λόγους αποφάσισε ο Εμπράρ να διατηρήσει την Άνω Πόλη και τα οθωμανικά μνημεία της Θεσσαλονίκης και πώς εξήγησε την επιλογή του στις Αρχές της εποχής; Πόσα χρόνια χρειάστηκαν για να γίνει (εν μέρει) πράξη το σχέδιο του Εμπράρ για την Αριστοτέλους; Γνωρίζετε ότι τα πρωτότυπα σχέδια του Γάλλου αρχιτέκτονα δόθηκαν για ...πολτοποίηση; Ή ότι, την εποχή εκείνη κάποιοι πρότειναν να κατεδαφιστεί ο Λευκός Πύργος;

«Ξεναγοί» σε γνωστές και άγνωστες στιγμές της ανάδυσης της σύγχρονης Θεσσαλονίκης ήταν οι καθηγητές του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ, Αλέκα Καραδήμου-Γερόλυμπος και Νίκος Καλογήρου και ο καθηγητής του

Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βασίλης Κολώνας.

■ Σχεδιάζοντας τη Θεσσαλονίκη μετά την πυρκαγιά

Μοναδικό σε έκταση και στόχους ελληνικό πολεοδομικό εγχείρημα της νεότερης ιστορίας, χαρακτήρισε η καθηγήτρια του τμήματος Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ Αλέκα Γερόλυμπος τον ανασχεδιασμό της Θεσσαλονίκης το 1917. Όπως είπε, εκφράζει σχεδόν συμβολικά τη δυναμική αλλά και τα όρια του χωρικού εκσυγχρονισμού και των κοινωνικών μετασχηματισμών στην Ελλάδα κατά το πρώτο ήμισυ του 20ού αιώνα.

«Η πυρκαγιά του 1917 και οι επιπτώσεις της στην εξέλιξη της Θεσσαλονίκης αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικά γεγονότα για τη σύγχρονη ιστορία της πόλης και των κατοίκων της. Η επιχείρηση ανασχεδιασμού της Θεσσαλονίκης, που αποφασίστηκε άμεσα και διεκπεραιώθηκε στην επόμενη δεκαετία, εισήγαγε και επέβαλε νέα διάρθρωση και νέα μορφή στον αστικό χώρο που συνιστούν μια τομή ως προς την παραδοσιακή του εξέλιξη», υπογράμμισε.

Σύμφωνα με την ομιλήτρια, πριν το 1917, η πόλη ουσιαστικά δεν διέθετε πλατείες, ούτε αξιοπρεπείς δρόμους. Στις φλόγες κάπκαν ακόμη 9500 κτήρια, 16-60 συναγωγές (αν υπολογισθούν και οι μικρές), πάρα πολλά τζαμιά, τρεις μεγάλες χριστιανικές εκκλησίες και νεότερα κτίσματα, που κατασκευάστηκαν στην περίοδο του οθωμανικού εκσυγχρονισμού.

Πώς ξεκίνησε η πυρκαγιά; Κατά την κα Γερόλυμπος, κανένα από τα σενάρια συνωμοσίας που έχουν διαδοθεί κατά καιρούς δεν στέκει λογικά και μέχρι στιγμής ουδέν «σκοτεινό» κίνητρο έχει βρεθεί.

«Η στενή και αρμονική του συνεργασία σε όλες τις φάσεις της προσπάθειας με τον αρμόδιο υπουργό Αλέξανδρο Παπαναστασίου, τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τα ανώτατα τεχνικά στελέχη της χώρας υποδηλώνει τη σύγκλιση που επιτεύχθηκε μεταξύ γενικών στόχων και συγκεκριμένων δυνατοτήτων και επιθυμιών για την εφαρμογή τους», συνόψισε η κα Γερόλυμπος.

■ Η Θεσσαλονίκη πριν και μετά τον Hébrard. Η αρχιτεκτονική μιας πόλης σε μετάβαση.

Η Αψίδα του Θριάμβου και ο Ναός της Νίκης, Όψη επί της (Παλαιάς) οδού Αγίου Δημητρίου, σμ. Ολύμπου, [E. Hébrard], Αρχείο Αλέξανδρου και Στέφανου Καλλιγιά

Στο πλαίσιο της εκπόνησης του νέου σχεδίου της Θεσσαλονίκης μετά την πυρκαγιά του 1917, ο Εμπράρ, βραβευμένος αρχιτέκτονας της Σχολής Καλών Τεχνών του Παρισιού, θα εκπονήσει πλήρεις αρχιτεκτονικές μελέτες για μεμονωμένα

δημόσια κτίρια και θα προτείνει συγκεκριμένες όψεις σε διακεκριμένους άξονες και πλατείες της πόλης, καθώς και στον περιβάλλοντα χώρο σημαντικών μνημείων, τόνισε ο καθηγητής του τμήματος Αρχιτεκτόνων του πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βασίλης Κολώνας.

Όπως είπε, οι προτάσεις του Εμπράρ για την επιβολή συγκεκριμένων όψεων σε καίριους άξονες και πλατείες της πόλης, καθώς και οι πλήρεις μελέτες του για ορισμένα δημόσια κτίρια στοιχειοθετούν ιδιαίτερα άποψη για τον τοπικό χαρακτήρα της σύγχρονης αρχιτεκτονικής. Για παράδειγμα, οι ναοί της Αχειροποιήτου και του Αγίου Δημητρίου αποτέλεσαν για τον Εμπράρ τη βασικότερη πηγή έμπνευσης για να προσδώσει αυτόν τον τοπικό χαρακτήρα. Χαρακτηριστικό είναι ότι η όψη του δημαρχείου που ο αρχιτέκτονας πρότεινε να κατασκευαστεί, παρουσιάζει μεγάλες ομοιότητες με το ναό του Αγίου Δημητρίου.

Το Ξενοδοχείο Mediterranean Palace (M. Δελλαδέ-τσιμας, 1922) Αρχείο Β. Κολώνας

«Στη Θεσσαλονίκη χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα η τοπική παράδοση για τη διαφοροποίηση της δεύτερης γενιάς της ελληνικής πόλης από τον εκλεκτισμό της Τουρκοκρατίας», σημείωσε ο κ. Κολώνας, ενώ υπενθύμισε ότι τα αρχικά σχέδια του Εμπράρ για τη νέα μορφή της Θεσσαλονίκης υποτίθεται ότι ...πολτοποιήθηκαν, αν και το τελευταίο διάστημα έχουν έρθει στο φως αρκετά πρωτότυπα, γεγονός που αφήνει ελπίδες ότι ίσως να διασώθηκαν κι άλλα.

«Με την ανάκτηση των Νέων Χωρών το 1912-13, η Ελλάδα έρχεται σε επαφή με το δικό της μεσαιωνικό παρελθόν και αποκαθιστά την αρχιτεκτονική συνέχεια του αστικού και αγροτικού χώρου που τόσο βίαια και αυθαίρετα είχε καταλύσει η επιβολή του νεοκλασικισμού στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος», τόνισε, ενώ πρόσθεσε ότι μετά την ενσωμάτωση της Μακεδονίας, στη Θεσσαλονίκη υπάρχει περιορισμένη επενδυτική δραστηριότητα στον κατασκευαστικό τομέα, τόσο στον κεντρικό πυρήνα, όσο και στις περιοχές της επέκτασης. «Αφορμή για ανοικοδόμηση θα δώσει η πυρκαγιά του 1917 και η Θεσσαλονίκη θα αποτελέσει το πρώτο πραγματικά μεγάλο έργο της ευρωπαϊκής πολεοδομίας», συμπλήρωσε.

Ο κ. Κολώνας κατέληξε λέγοντας ότι ένα τμήμα των νέων οικοδομών της πυρκαϊστού θα ακολουθήσει τις μορφολογικές προτάσεις του σχεδίου Εμπράρ, χωρίς ωστόσο να μπορεί κανείς να εντάξει, στιλιστικά ή ιδεολογικά, τα κτίρια αυτά στο κίνημα «Επιστροφή στις Ρίζες» που αναζητούσε τον επαναπροσδιορισμό της ελληνικότητας στη Τέχνη. Οι αλλαγές των αρχών του αιώνα δεν έρχονται ...ακίμματα. Χαρακτηριστικό είναι ότι πολλοί αρχιτέκτονες

Ernest Hébrard (1875 Paris-1933 Paris)

της εποχής δέχονται σκληρότατη κριτική για τα έργα τους, ενώ κάποιοι προτείνουν ακόμη και την κατεδάφιση του Λευκού Πύργου, αυτού του «κακόζηλου στρογγυλού» κτίσματος.

Οικοδομή στον μνημειακό άξονα της οδού Αριστοτέλους [Σαλ. Παζέλλι, 1923] Αρχείο Β. Κολώνα

■ Η ανοικοδόμηση της Θεσσαλονίκης από τον Ερνέστ Εμπράρ

Η ανοικοδόμηση της Θεσσαλονίκης μετά από την πυρκαγιά του 1917 είναι ένα εντυπωσιακό παράδειγμα συνολικής πολεοδομικής επέμβασης στον αστικό χώρο, όπως επισήμανε στην εκδήλωση ο καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ, Νίκος Καλογήρου. Η εφαρμογή της πρότασης της ομάδας με επικεφαλής τον Εμπράρ είχε ως αποτέλεσμα τη μεταβολή της κλίμακας της πόλης, την αναδιάρθρωση του οδικού δικτύου και την ανανέωση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα των κατασκευών. Κύρια χαρακτηριστικά του σχεδίου ανοικοδόμησης ήταν:

- Η δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου με προωθημένα έργα όπως ο **αναδασμός της αστικής γης**
- Η λειτουργική τεχνική και κοινωνική διαίρεση του χώρου της πόλης
- Η υιοθέτηση ενός γεωμετρικού συστήματος χαράξεων που εμπλούτισε το ορθολογικό υποδομείο σύστημα με διαγώνιες και ένα σύστημα κοινόχρηστων ανοικτών χώρων
- Η ιδιόμορφη αντίληψη για την «ανάδειξη» του ιστορικού χαρακτήρα της πόλης με την «έξαρση» και την ταυτόχρονη απομόνωση των μνημείων με πλατείες και κήπους
- Η δημιουργία νέων μνημειακών συνόλων και προοπτικών με «νεοκλασικές» αρχές αστικού σχεδιασμού
- Η υιοθέτηση οικοδομικού κανονισμού με ενιαίες αρχές τυπολογικής και μορφολογικής σύνθεσης με βάση το σχέδιο τακτοποίησης των οικοπέδων, τις υποχρεωτικές προσόψεις και το συνδυασμό «μοντέρνων» και «ιστορικών» αρχιτεκτονικών στοιχείων.

Παρά την κοινή πεποίθηση ότι το σχέδιο Εμπράρ δεν εφαρμόστηκε όπως προβλεπόταν, είναι γεγονός ότι επηρέασε καθοριστικά τη σημερινή μορφή της Θεσσαλονίκης.

■ Οι μνημειακές συνθέσεις

Οι μνημειακές συνθέσεις με τους κεντρικούς κάθετους άξονες προς τη θάλασσα αποτέλεσαν ένα από τα βασικά συστατικά στοιχεία του σχεδίου Εμπράρ για την ανοικοδόμηση της Θεσσαλονίκης. Δημιουργήθηκαν

τέσσερις ενόπτες γραμμικών χώρων με διαφοροποιημένα λειτουργικά χαρακτηριστικά και εμφανή μνημειακό χαρακτήρα: ο άξονας της Αριστοτέλους, της Αγίας Σοφίας, της Δημητρίου Γούναρη και των ανοικτών χώρων από το πανεπιστήμιο ως την παραλία. Η λεωφόρος της Κοινωνίας των Εθνών (σημερινή οδός Αριστοτέλους) ήταν η ουσιαστική καινοτομία του σχεδίου.

■ Ο κεντρικός μνημειακός άξονας της Θεσσαλονίκης

- Η πλατεία των πολιτών, σήμερα πλατεία Αρχαίας Αγοράς

Κυρίαρχη θέση στην ακολουθία πλατειών και διευρύνσεων που συνθέτουν τον κεντρικό μνημειακό άξονα κατείχε η «Πλατεία των Πολιτών» (Place Civique, σήμερα πλατεία Αρχαίας Αγοράς-Δικαστηρίων) στην περιμετρο της οποίας προβλεπόταν η χωροθέτηση του συγκροτήματος του δημαρχείου, των δικαστηρίων και άλλων διοικητικών κτηρίων, σε συνδυασμό με τα διατηρούμενα μνημεία της Παναγίας Χαλκίων και του Μπέη Χαμάμ. Στην απόληξη του κεντρικού άξονα το αρχικό σχέδιο περιλάμβανε θριαμβικό τόξο που οδηγούσε στην πλατεία της βασιλικής του Αγίου Δημητρίου. Η προοπτική θα απέληγε στο κοίλο ενός υπαίθριου θεάτρου που πλασιωνόταν από την αμφιθεατρική διάταξη της Άνω Πόλης.

Ουσιαστικά, ο Εμπράρ πρότεινε μια αναβίωση του προτύπου των διαδοχικών ανοικτών χώρων της αρχαίας αγοράς (P.Lavedan, 1921). Η απόπειρα ανέγερσης του δικαστικού μεγάρου στα μεταπολεμικά χρόνια αποκάλυψε το συγκρότημα της αρχαίας αγοράς. Η ανασκαφή απέδειξε ότι αναπτυσσόταν ακριβώς στη θέση του προτεινόμενου πολιτικού-διοικητικού κέντρου. Η σύμπτωση αυτή αποτελεί ένδειξη της σωστής αίσθησης που είχε ο Εμπράρ για την κεντρικότητα και υπήρξε ένας από τους λόγους που δεν επέτρεψαν την πλήρη υλοποίηση της φιλόδοξης αστικής σύνθεσης, γεγονός που αποστέργει τη Θεσσαλονίκη από ένα μοναδικό διοικητικό κέντρο, αλλά διευκόλυνε την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου.

Η περιοχή διαμορφώθηκε βαθμιαία ως διαεuryμένος χώρος πρασίνου. Από την αρχική διάταξη διασώθηκε, ως ένα βαθμό ο κεντρικός άξονας που διακόπτεται από το χώρο της ανασκαφής, καθώς και ορισμένες χαράξεις και διευθετήσεις γύρω από την Παναγία Χαλκίαιων και το Μπέη Χαμάμ.

- Η παραλιακή πλατεία

Η παραλιακή πλατεία Αριστοτέλους, με πρότυπο την Piazzetta της Βενετίας, έχει ορθογωνικό σχήμα, με ημικυκλική διαμόρφωση στη βόρεια πλευρά και άνοιγμα προς τον Όλυμπο και τη θάλασσα μήκους μεγαλύτερου από 100 μέτρα (P. Lavedan, 1921, σ. 245 και 1933, σ. 154). Στο κέντρο της επρόκειτο να τοποθετηθεί έφιππος ανδριάντας του Μεγάλου Αλεξάνδρου κατά τα πρότυπα των βασιλικών πλατειών στις πρωτεύουσες του ευρωπαϊκού μπαρόκ.

Στο θαλάσσιο μέτωπο προβλεπόταν η επέκταση της προκυμιάς σε χαμηλότερη στάθμη για τη δημιουργία χώρου περιπάτου σε άμεση επαφή με το νερό. Ενδιαφέρουσα ήταν η αρχική κλιμάκωση και η ογκοπλασία των μετώπων των

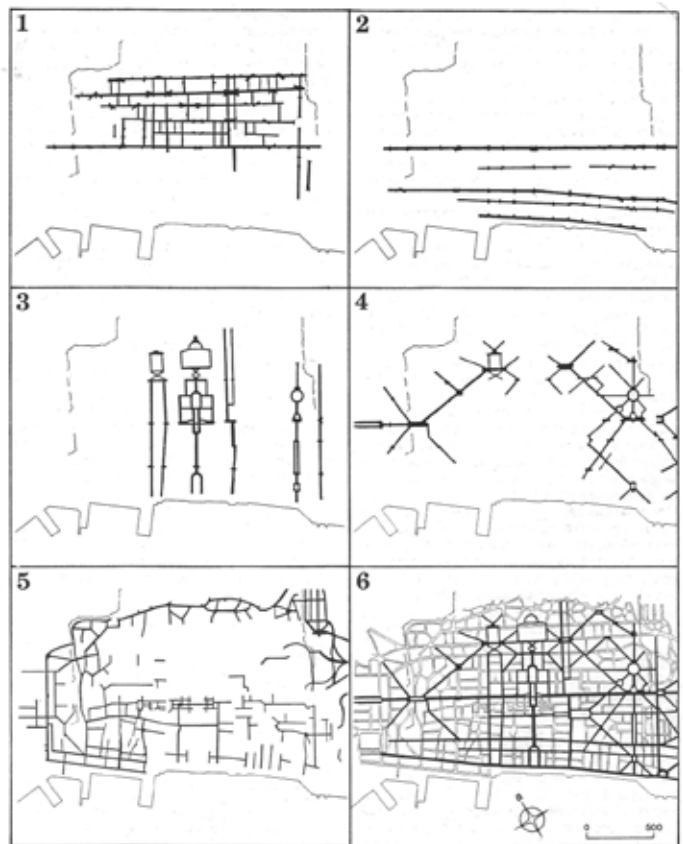
οικοδομών στις παρειές της πλατείας. Πέρα από τις παρόδιες στοές που υπάρχουν και σήμερα, προβλεπόταν η συνολική υποχώρηση των όψεων των κυρίων ορόφων των κτιρίων πίσω από τις στοές με τη δημιουργία ανοικτών δωμάτων με πέργκολες στο επίπεδο του πρώτου ορόφου.

Η ανοικοδόμηση της πλατείας Αριστοτέλους ολοκληρώθηκε με σημαντική καθυστέρηση που συνδυάστηκε με αύξηση της δόμησης και απλοποίηση του όγκου των οικοδομών. Ωστόσο ο ανοικτός χώρος διαμορφώθηκε σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με τα αρχικά σχέδια.

-Η οδός Αριστοτέλους

Η μεγάλη χειρονομία του Εμπράρ υλοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό στην οδό Αριστοτέλους με διατεταγμένες ενιαίες προσόψεις που παραπέμπουν στην παρισινή Rue de Rivoli.

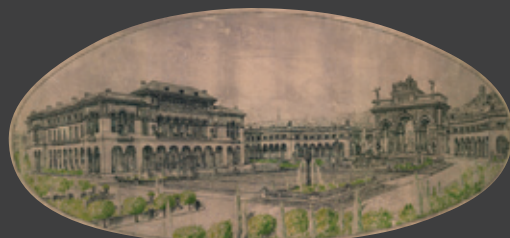
Μοναδικό προηγούμενο παράδειγμα στον ελληνικό χώρο ήταν το Λιστόν της Κέρκυρας, άμεση δημιουργία της γαλλικής αυτοκρατορικής περιόδου (1808-1814). Επιβεβλημένες όψεις προέβλεπε ο Οικοδομικός Κανονισμός της Θεσσαλονίκης (1920) και σε άλλα κρίσιμα μέτωπα, ωστόσο εφαρμόστηκαν μόνο αυτές του άξονα της Αριστοτέλους και των αγορών (bazaars).

Η σύνθεση του συστήματος των διαδρομών στην κεντρική περιοχή.

1. Ελληνιστικές – ρωμαϊκές χαράξεις του αρχικού κανάβου που διατηρούνται,
2. Οι βασικές διαμπερείς διαδρομές που αναπτύσσονται παράλληλα με την προκυμιά,
3. Διαδρομές κάθετες προς τη θάλασσα με ειδικό χαρακτήρα. Στο κέντρο ο νέος μνημειακός άξονας,
4. Διαγώνιες χαράξεις γύρω από κομβικά σημεία και μνημεία,
5. Δευτερεύοντες και διατηρούμενοι δρόμοι που συμπληρώνουν το πλέγμα των διαδρομών,
6. Το πλήρες σύστημα των διαδρομών.

(Πηγή: Ν. Καλογήρου, «Η παρουσία του παρελθόντος και ο ορθολογισμός στο σχέδιο του Ε. Hébrard για την ανοικοδόμηση της Θεσσαλονίκης», Αρχιτεκτονικά Θέματα, 24/1990, σ.83-88

"Place Civique" (Πλατεία Δικαστηρίων)
του Εμπράρ - Αρχείο ΤΕΕ/ΤΚΜ

Η ΝΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΜΠΡΑΡ

Ο Κ. Κιτσίκης είχε ήδη μελετήσει ένα υποδειγματικό οικοδομικό τετράγωνο στο πλαίσιο της συμβολής του στη μελέτη της ανοικοδόμησης με την εργασία «Η κτιριολογική άποψη του Νέου Σχεδίου Θεσσαλονίκης» (Κ. Κιτσίκης, 1919, σ. 51-80). Το πρότυπο τετράγωνο στη διασταύρωση των οδών Αριστοτέλους και Ερμού πρότεινε διαφοροποιημένες τυπολογίες των οικοδομών στις γωνίες με κατόψεις σχήματος Γ και ανεστραμμένου Τ στα μεσαία οικοπέδα όπου υπήρχαν διατάξεις διδύμων κτιρίων με χωριστά κλιμακοστάσια. Οι ακάλυπτοι χώροι εμφανίζονταν ενοποιημένοι εξασφαλίζοντας ικανοποιητικό φωτισμό και ανάδειξη των περύγων που εκτεινόταν στο εσωτερικό. Τα μέτωπα των οικοδομών ήταν διαφοροποιημένα ανάλογα με την ιεράρχηση και τις προτεινόμενες χρήσεις σε κάθε δρόμο. Τα σχέδια που εφαρμόστηκαν το 1923, υπογράφονται από τους Ερνέστ Εμπράρ και Κώστα Κιτσίκη. Στις τελικές προτάσεις του Εμπράρ οι όψεις εμπλουτίστηκαν με λεπτομερή μορφολογική επεξεργασία και σαφείς αναφορές με βάση την επιδωκόμενη αναβίωση του Βυζαντινού χρώματος. Στην ομάδα συμμετείχαν και άλλοι αξιόλογοι αρχιτέκτονες των οποίων η συμβολή ήταν σημαντική αν και δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς.

Επαγγελματικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης

■ Η εφαρμογή των σχεδίων και οι υλοποιήσεις

Η ανοικοδόμηση της οδού Αριστοτέλους καθυστέρησε πολύ. Παρά το γεγονός ότι υπήρξαν μελέτες που κατατέθηκαν σύμφωνα με τα σχέδια του αρχείου πολεοδομίας, ήδη από το 1921 (κτίριο Εθνικής Τράπεζας, Αριστοτέλους 17 και Ερμού) και το 1922 (Βοσπόριον, διδύμη οικοδομή, Αριστοτέλους 8) δηλαδή πριν από τη δημοσίευση του Β.Δ. του 1923, οι υλοποιήσεις έγιναν βαθμιαία αργότερα. Από σχετική έρευνα στο αρχείο πολεοδομίας προκύπτει ότι εκδόθηκαν κατά το μεσοπόλεμο άδειες με μελέτες που έγιναν από το 1928 μέχρι και το 1939.

Οι επιβεβλημένες όψεις της οδού Αριστοτέλους αναθεωρήθηκαν με τροποποιητικά διατάγματα, κυρίως του 1935 και του 1954. Συγκεκριμένα το διάταγμα του 1954 προέβλεπε για την πλατεία Αριστοτέλους τέσσερις κύριους ορόφους και δύο ρετιρέ, ενώ η μορφολογία των όψεων ήταν λιτότερη και η ογκοπλασία εκπαιχθευμένη, χωρίς τις κλιμακώσεις των όγκων στις γωνίες και με λιγότερους ημιυπαίθριους χώρους και υποχωρήσεις. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη διακοπή της μορφολογικής συνέχειας του μετώπου. Η ισόγεια στοά αποτελεί πλέον το κύριο συνδετικό στοιχείο. Ωστόσο οι ασυνέχειες που προκλήθηκαν προσδίδουν στη σημερινή εικόνα μίαν απρόβλεπτη δυναμική, καθώς αναιρούν σε κάποιο βαθμό την απόλυτη επαναληπτικότητα του αρχικού σχεδιασμού εισάγοντας τη χρονική διάσταση σε ένα σύνολο του οποίου η ολοκλήρωση καθυστέρησε για δεκαετίες.

■ Η εισαγωγή της «νεοβυζαντινής» αρχιτεκτονικής

Η ανάδειξη του ονομαζόμενου «νεοβυζαντινού στυλ» (Μ. Καμπούρη, 1983) στην ελληνική αρχιτεκτονική του μεσοπολέμου εντάχθηκε στην αναζήτηση της «ελληνικότητας» που βρισκόταν στο επίκεντρο του προβληματισμού των διανοουμένων της εποχής. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της ανοικοδόμησης της Θεσσαλονίκης προκύπτει από το συνδυασμό αυτής της ρομαντικής προσέγγισης με ένα εγχείρημα που εγκαίνιασε ουσιαστικά μία περίοδο γενικότερου εκσυγχρονισμού της χώρας. Το πρόβλημα της ελληνικότητας απασχόλησε ιδιαίτερα τους αρχιτέκτονες έχοντας ως πρώτο κύριο εκφραστή τον Αριστοτέλη Ζάχο, συστηματικό μελετητή της αρχιτεκτονικής του τύπου και της βυζαντινής κληρονομιάς.

Στην ομάδα που επεξεργάστηκε τις προτάσεις συμμετείχαν πέρα από τους Α. Ζάχο, Ερ. Εμπράρ και Κ. Κιτσίκη και άλλοι αξιόλογοι αρχιτέκτονες των οποίων η συμβολή ήταν σημαντική αν και δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς.

■ Η επικράτηση της αστικής πολυκατοικίας

Η ανοικοδόμηση της κεντρικής περιοχής μετά την εφαρμογή του σχεδίου Εμπράρ υλοποιήθηκε με πολυώροφα κτίρια, τα οποία κατασκευάστηκαν στα τακτοποιημένα κανονικά ορθογώνια οικοπέδα μετά τον αναδασμό της αστικής γης. Οι επαναλαμβανόμενες προσόψεις έδωσαν έναν ιδιαίτερο ρυθμό στα αναπτύγματα των όψεων. Οι διαγώνιες χαράξεις και απομήσεις του σχεδίου επέτρεψαν την αξιοποίηση ορισμένων γωνιακών οικοδομών που αποτέλεσαν ελάσσονα αλλά χαρακτηριστικά σημεία αναφοράς στο αστικό τοπίο.

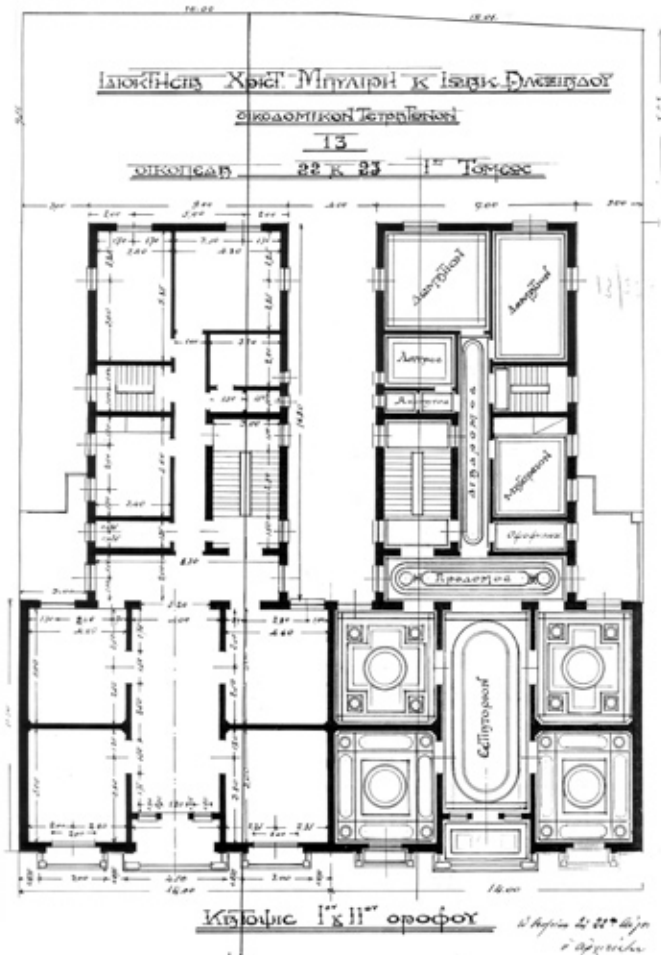
Οι οικοδομές σχεδιάστηκαν για χρήσεις κατοικίας, καταστημάτων και γραφείων. Η χαρακτηριστική ανάμειξη των λειτουργιών οδήγησε στη γέωση και ζωντανή εικόνα της κεντρικής Θεσσαλονίκης. Οι οικονομικές δυσκολίες της περιόδου είχαν ως αποτέλεσμα σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση του σχεδίου που τελικά ολοκληρώθηκε στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες.

Η αρχιτεκτονική διεύθυνση των οικοδομών παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η διάταξη των κατόψεων στις κατοικίες χαρακτηρίζεται από την εμμονή του παλαιότερου τύπου με κεντρική σάλα υποδοχής και πλευρικούς χώρους που συνδυάζεται με διαδρόμους στους ιδιωτικούς χώρους. Σταδιακά η λειτουργική διάταξη άρχισε να επικρατεί.

Οι προσαρμογές των διεθνών προτύπων στην εμπορική αρχιτεκτονική σύμφωνα με τη μαρτυρία του σημαντικού ιστορικού της πολεοδομίας R. Lavedan προβλημάτισαν τον Εμπράρ με τη μετριότητα των μελετών των οικοδομών που εφαρμόστηκαν. Συγκεκριμένα, μεταφέροντας τις απόψεις του Εμπράρ για τις μεσοπολεμικές οικοδομές της Θεσσαλονίκης αναφέρει ότι «Δεν ήταν πάντοτε ωραίες αυτές οι κατοικίες. Η εμφάνισή τους ταυτόχρονα φτωχή και ξιπασμένη έχει ελάχιστη σχέση με τις ωραίες μελέτες της Σχολής (του Beaux Arts) και κανείς αρχιτέκτονας βραβευμένος με Prix de Rome δεν θα συναίνεσε να υπογράψει, ούτε Βέβαια και ο κύριος Le Corbusier.» (Ρ. Lavedan, 1933, p160)

■ Θ.Καράογλου: Παράδειγμα προς μίμηση η διορατικότητα του Εμπράρ

Τη διορατικότητα του Ερνέστ Εμπράρ κατά το σχεδιασμό της φυσιογνωμίας της νεότερης Θεσσαλονίκης, επισήμανε κατά τον χαϊρετισμό του στην εκδήλωση ο υπουργός Μακεδονίας-Θράκης, Θεόδωρος Καράογλου. Όπως είπε, ο Εμπράρ στηρίχθηκε σε στοιχεία, που και σήμερα αποτελούν ζητούμενα για τη λειτουργικότητα των πόλεων: σε διαμπερείς και διαγώνιους οδικούς άξονες, πλατείες και δημόσιους χώρους όπως η Αριστοτέλους, αλλά και σε ένα οργανωμένο οδικό δίκτυο. Έτσι, συνέβαλε τα μέγιστα στην αναγέννηση της

Βοσπόριον Μέγαρο στην οδό Αριστοτέλους, κάτοψη ορόφου, 1922, Α. Πάικος (πηγή: αρχείο Δήμου Θεσσαλονίκης, πρώην αρχείο Διεύθυνσης Πολεοδομίας ΝΑΘ)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 100+”

Με σημαντικές παράλληλες εκδηλώσεις, που πραγματοποιούνται το χθες, το σήμερα και το αύριο της πόλης, πλαισιώνεται μέσα στον Ιανουάριο η έκθεση “Θεσσαλονίκη 100 +. Αρχιτεκτονική και Πόλη. Εκμοντερνισμοί και Προσαρμογές”, που διοργανώνουν μέχρι τις 31 Ιανουαρίου στο νέο κτήριο του Μεγάρου Μουσικής οι εξής φορείς: ΤΕΕ/ΤΚΜ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ και το Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Μουσειολογίας (ΔΠΜΣ), σε συνεργασία με τον Οργανισμό Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης (ΟΜΜΘ).

■ **ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΦΑΝΤ-ΑΣΤΙΚΟ ΜΕΛΛΟΝ**
Συγκεκριμένα, από τις 9 μέχρι και τις 20 Ιανουαρίου (10.30-22.00) “τρέχει” το εργαστήριο σχεδιασμού με τίτλο “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 100+. Κρίση και Απόκριση: Σχεδιάζοντας το φανταστικό μέλλον”, που διοργανώνουν το ΤΕΕ/ΤΚΜ και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ. Διδάσκοντες στο εργαστήριο, το οποίο θα φιλοξενηθεί στην αίθουσα CR2 του κτηρίου Μ2 του Μεγάρου Μουσικής είναι οι:

- Νίκος Καλογήρου, καθηγητής Τμ. Αρχιτεκτόνων Π.Σ. Α.Π.Θ.
  - Αθηνά Βιτοπούλου, αρχιτέκτων, διδάκτορας ΕΗΕΣΣ
  - Αθηνά-Χριστίνα Συράκου, αρχιτέκτων, υπ. διδάκτωρ, Τμ. Αρχιτεκτόνων Π.Σ. Α.Π.Θ.
- Παράλληλα, συμμετέχει ο Hugo Hinsley (Ούγκο Χίνσλεϊ), διευθυντής του προγράμματος Housing & Urbanism του Architectural Association Graduate School.

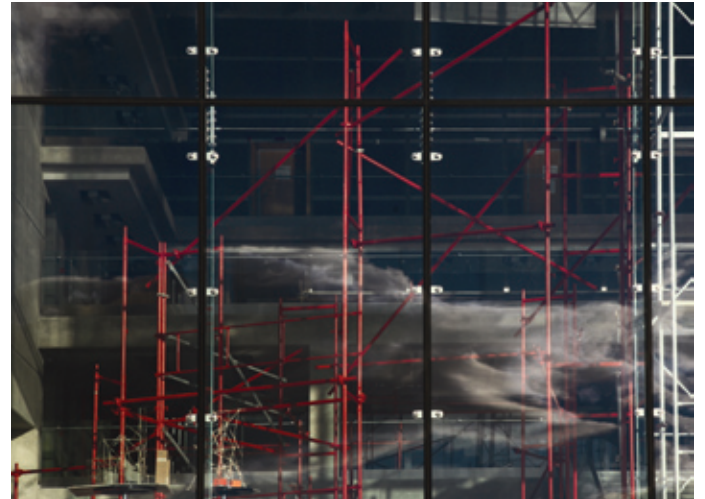
■ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ: ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΗ

Στις 17 Ιανουαρίου, στην αίθουσα “Αιμίλιος Ριάδης” του κτηρίου Μ2, το ΤΕΕ/ΤΚΜ και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΑΠΘ διοργανώνουν διάλεξη του Hugo Hinsley, με θέμα: “Παραγωγικός αστικός ιστός- Πρόκληση για την ευρωπαϊκή πόλη” (Productive urban fabric- challenge for the European City”. Η διάλεξη θα ξεκινήσει στις 8 το βράδυ.

■ ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

“Τόπος και Νεωτερικότητα: Η Αρχιτεκτονική του εκσυγχρονισμού στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη”, τιτλοφορείται η τρίτη δράση του προγράμματος των παράλληλων εκδηλώσεων, η οποία διοργανώνεται στις 21 Ιανουαρίου, στην αίθουσα “Μορίς Σαλιέλ” του κτηρίου Μ2. Ομιλητές στην εκδήλωση, που θα ξεκινήσει στις 18.00, θα είναι οι:

- Παναγιώτης Τουρνικιώτης, καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
- Θέμα: “Αθήνα - Θεσσαλονίκη μετ’ επιστροφής”
- Γιώργος Πανέτσος, καθηγητής Τμ. Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πάτρας
- Θέμα: “Η Θεσσαλονίκη ως αρχιτεκτονική αφετηρία”
- Νίκος Καλογήρου, καθηγητής Τμ. Αρχιτεκτόνων Π.Σ. Α.Π.Θ.
- Θέμα: “Η διαπραγμάτευση της νεωτερικότητας: Το παράδειγμα της Θεσσαλονίκης”
- Γιάννης Τσιώμης, καθηγητής, Διευθυντής Σπουδών ΕΗΕΣΣ, Παρίσι

Θέμα: “Παγκοσμιοποίηση και στρατηγικός σχεδιασμός στο Μεγάλο Παρίσι”

Την ίδια ημέρα πρόκειται να παρουσιαστούν τα αποτελέσματα του εργαστηρίου σχεδιασμού για το φανταστικό μέλλον και να εγκαινιαστεί η αντίστοιχη έκθεση, που θα γίνει στους χώρους του ισογείου.

■ Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΑ ΑΡΧΕΙΑ

Στις 29 Ιανουαρίου και ώρα 20.00 θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα “Μορίς Σαλιέλ” η εκδήλωση με τίτλο “Η Θεσσαλονίκη στα αρχεία”, που διοργανώνουν το ΤΕΕ/ΤΚΜ και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ. Το πλήρες πρόγραμμα της εκδήλωσης θα ανακοινωθεί προσεχώς. ■

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

Τον Φεβρουάριο στο ΤΕΕ/ΤΚΜ

Τα τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης (ΤΑΜΕ) θα βρεθούν στο επίκεντρο ημερίδας, που διοργανώνει στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου το ΤΕΕ/ΤΚΜ, σε μια προσπάθεια πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού, με απώτερο στόχο την πρόληψη και βέλτιστη αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η εκτεταμένη εφαρμογή σε ορισμένους κλάδους όπως ηχημική βιομηχανία, οδηγούν στη δημιουργία πρόσθετων κινδύνων για τα σοβαρά τεχνολογικά ατυχήματα, τα οποία είναι γνωστά με το ακρωνύμιο ΤΑΜΕ. Οι επιπτώσεις ενός τέτοιου γεγονότος (π.χ., πυρκαγιά, έκρηξη, διαρροή ποσοτήτων τοξικών ουσιών στην ατμόσφαιρα ή συνδυασμό αυτών) μπορεί να είναι μεγάλος αριθμός νεκρών και τραυματιών, για τους οποίους θα απαιτείται ειδική περίθαλψη, καταστροφές για το περιβάλλον,

καθώς και οικονομικές ζημιές.

Σκοπός της συγκεκριμένης ημερίδας είναι η πληροφόρηση για τις προβλέψεις της νομοθεσίας για τα ΤΑΜΕ, η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και η ενημέρωση του κοινού, για την πρόληψη και αντιμετώπιση των σχετικών κινδύνων στην κατεύθυνση της ουσιαστικά και συνδυασμένης εφαρμογής του συνόλου των κανονισμών και οδηγιών. Ειδικότερα θα παρουσιαστούν:

- Η πορεία εφαρμογής της οδηγίας SEVEZO στην Ελλάδα (Νομοθεσία -BAME - ΣΑΤΑΜΕ), η οποία καθορίζει μέτρα και περιορισμούς για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, όπως πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές τοξικών και επικινδύνων αερίων σε βιομηχανικές δραστηριότητες.

- Η επικινδυνότητα και χωροθέτηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων που

διαχειρίζονται επικίνδυνες ουσίες και η πολιτική πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες για τον περιορισμό των επιπτώσεων στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

- Ο Σχεδιασμός Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Σ.Α.Τ.Α.Μ.Ε.) και η σημασία της ενημέρωσης του κοινού καθώς και της γνώσης και χρησιμοποίησης αρχών αυτοπροστασίας για την αποφυγή ή μείωση των επιπτώσεων ενός ατυχήματος.

- Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός αντιμετώπισης τεχνολογικών - βιομηχανικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης για την καταστολή και τον περιορισμό των συνεπειών, όταν αυτό συμβεί. Περισσότερες πληροφορίες για την εκδήλωση, καθώς και το πλήρες πρόγραμμά της, θα γνωστοποιηθούν σε επόμενο τεύχος του “Τεχνογραφήματος”. ■

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΕΕ/ΤΚΜ ΠΡΟΣ ΑΝ. ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Τις θέσεις και τις προτάσεις του για την έκθεση της Επιτροπής Χωροταξικής και Πολεοδομικής Μεταρρύθμισης, σε ό,τι αφορά το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού, κοινοποιεί το ΤΕΕ/ΤΚΜ, με επιστολή προς τον αναπληρωτή υπουργό ΠΕΚΑ, Σταύρο Καραλάτση.

Στόχος της ακόλουθης επιστολής, που εστάλη στις 8/1/2013 και υπογράφεται από τον πρόεδρο του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τάσο Κονακλίδη, είναι η συνεισφορά του Τμήματος στη διαμόρφωση ενός νέου ευέλικτου θεσμικού πλαισίου για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό.

Γενικές επισημάνσεις

Καταρχάς, θα πρέπει να επισημανθεί ότι το πρόβλημα του ελληνικού συστήματος χωρικού σχεδιασμού έχει να κάνει πρωτίστως με την αδυναμία των δομών που ασχολούνται με το σχεδιασμό να παράξουν και να εφαρμόσουν συγκροτημένη πολιτική με αποτελεσματικό τρόπο. Το συγκεκριμένο ζήτημα αναφέρεται μόνον ακροθιγώς στο κείμενο που δόθηκε στους φορείς. Εφόσον, λοιπόν δεν αντιμετωπιστούν οι δομικές αδυναμίες του ελληνικού συστήματος σχεδιασμού, είναι δύσκολο να μιλάμε για «μεταρρύθμιση». Οι προτεινόμενες αλλαγές είναι διαχειριστικού τύπου, προκειμένου ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός να καταστεί λειτουργικότερος, που και αυτό εν τέλει αποτελεί ουσιαστικό ζητούμενο στις μέρες μας.

Ακόμη, η «χωροταξία» και η «πολεοδομία» είναι τομείς με μεγάλο εύρος, που για να το ελέγξουν χρειάζονται παράλληλες αλλαγές και σε άλλα πεδία (από το Σύνταγμα έως τη νομοθεσία του Καλλικράτη, τη δασική νομοθεσία, τη νομοθεσία απαλλοτριώσεων, τη φορολογική μεταχείριση της ακίνητης ιδιοκτησίας, τον τρόπο διαχείρισης της αγροτικής γης και πολλά άλλα). Αποτελεσματικά κίνητρα, αντικίνητρα, αποτελεσματικοί πολεοδομικοί μηχανισμοί δεν μπορούν να προκύψουν εάν περιοριστεί κανείς μόνο στο στενό πλαίσιο της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας. Από το κείμενο προτάσεων προκύπτει ότι οι προωθούμενες αλλαγές αφορούν αποκλειστικά τον «πυρήνα» της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας (πρωτίστως δηλ. στο Ν. 2508/97, στο Ν. 2742/99 και στις παράγωγες πράξεις), επομένως μετά την ολοκλήρωση της τροποποίησης των σχετικών Νόμων θα πρέπει να υπάρξει συνέχιση της προσπάθειας από μέρους του Υπουργείου, προκειμένου να συντονίσει και τους υπόλοιπους φορείς προς τις επιδιώξεις του και τις πολιτικές του.

Επί της διαδικασίας

Επί της ακολουθούμενης διαδικασίας επισημαίνονται τα εξής:

- Η απουσία του Τεχνικού Επιμελητηρίου από την Επιτροπή αποτελεί παράλειψη, όχι μόνον επί του τυπικού, αλλά και του ουσιαστικού σκέλους της διαδικασίας.
- Ως Περιφερειακό Τμήμα έχουμε ζητήσει τη συμμετοχή χωροταξικών – πολεοδομικών από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στις εν λόγω επιτροπές, προκειμένου να επιδιωχθεί

τουλάχιστον ευρύτερη περιφερειακή εκπροσώπηση, αν όχι η ανανέωσή τους. Στην ελληνική περιφέρεια, εν γένει, ζουν και εργάζονται ελ. επαγγελματίες χωροτάκτες – πολεοδόμοι, η εμπειρία των οποίων δεν υπολείπεται σε τίποτα από αυτήν συναδέλφων τους στην Αττική και οι οποίοι μπορούν να κομίσουν νέες προτάσεις και ιδέες σε τέτοιου τύπου Επιτροπές. Η επισήμανση αυτή ισχύει και για τις επιτροπές που λειτουργούν και πραγματοποιούνται θέματα που αφορούν άλλες ειδικότητες συναδέλφων μηχανικών.

- Θα ήταν χρήσιμο να περιγραφεί το χρονοδιάγραμμα των εργασιών της Επιτροπής, να υπάρχει διαρκής ενημέρωση και ανοικτή γραμμή επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης, στοιχείο που συνεπάγεται τον ορισμό συγκεκριμένου προσώπου ως σημείο επαφής από πλευράς του Υπουργείου. Είναι γνωστό ότι το έργο της Επιτροπής συνδέεται με αντίστοιχη μνημονιακή υποχρέωση που έχει αναλάβει η Χώρα (αν και η αναδιάρθρωση του νομοθετικού πλαισίου για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό θα έπρεπε να έχει γίνει εδώ και χρόνια). Το γεγονός ότι το έργο της Επιτροπής θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε ελάχιστο χρόνο και ότι η διαβούλευση προωθείται με επείγουσες διαδικασίες συνεπάγεται την ανάγκη εγρήγορσης από πλευράς όλων, προκειμένου να υπάρξει το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για ένα τόσο σημαντικό θέμα με αυτά τα αυστηρά χρονικά περιθώρια.

- Παράλληλα, θα πρέπει να επισημανθεί ότι το κείμενο που δόθηκε στη διαβούλευση είναι ιδιαίτερα συνοπτικό, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο παρερμηνείας των προθέσεων της Επιτροπής και του Υπουργείου.

Ενότητες I, II & III

Τα προβλήματα, οι στόχοι και οι άξονες της μεταρρύθμισης, όπως προτείνονται στο κείμενο, είναι εν γένει αποδεκτά και σε μεγάλο βαθμό συμπίπτουν με τα όσα έχουν κατά καιρούς επισημανθεί από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ/ΤΚΜ σε επιστολές προς το Υπουργείο. Εντοπίζονται, ωστόσο, τα εξής:

- Δεν υπάρχει αναφορά σε ένα μοντέλο σχεδιασμού με το οποίο θέλουμε να προσομοιάσουμε ή στοιχεία του οποίου θέλουμε να αξιοποιήσουμε. Ποιο σύστημα σχεδιασμού θεωρούμε αποτελεσματικό και ικανό να προσαρμοστεί στα δικά μας δεδομένα και γιατί; Ποια τα μειονεκτήματα και ποια τα πλεονεκτήματά του;

- Δεν υπάρχει πουθενά στο κείμενο αναφορά στην ανάγκη ενσωμάτωσης στο σχεδιασμό των κατευθύνσεων του σύγχρονου χωρικού σχεδιασμού (εδαφική συνοχή, πόλη μηδενικού άνθρακα, έξυπνη πόλη, βιώσιμη κινητικότητα, κ.ά.), παράμετροι αναγκαίες για το μελλοντικό σχεδιασμό της Χώρας, τις βάσεις του οποίου καλούμαστε να βάλουμε.

- Δεν προκύπτει να αποδίδεται η δέουσα βαρύτητα στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δομών της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης, που έχουν επιφορτιστεί με την υλοποίηση του σχεδιασμού.

Η αναφορά στον ελλιπή συντονισμό των επιπέδων σχεδιασμού ή στη βελτίωση της θεσμικής/ οργανωτικής συγκρότησης και λειτουργίας είναι ιδιαίτερα γενική και σε καμία περίπτωση δεν επισημαίνει τις παραμέτρους που χαρακτηρίζουν τις δομές αυτές και τη λειτουργία τους, όπως ο συγκεντρωτισμός στη λήψη αποφάσεων και η σύγχυση ρόλου και αρμοδιοτήτων της κεντρικής διοίκησης με την εμπλοκή της στην υλοποίηση τοπικών μελετών και την ταυτόχρονη ελλιπή παροχή κατευθύνσεων προς τον υποκείμενο σχεδιασμό (ενδεικτική η περίπτωση του χειρισμού της δημόσιας περιουσίας στα ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ), ιδίως δε αν ληφθεί υπόψη ότι έστω και ακροθιγώς θίγεται στη συνέχεια του κειμένου το ζήτημα της αποκέντρωσης των αποφάσεων. Σημαντικό, επίσης, πρόβλημα αποτελεί η υποστελέχωση των φορέων του σχεδιασμού, ευθέως αναντίστοιχη του πλήθους των δομών και μηχανισμών που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο και που σε πολλές περιπτώσεις δεν λειτουργήσαν ποτέ.

Τα ανωτέρω συνηγορούν στο ότι χρειάζεται σημαντική προσπάθεια από πλευράς επισπεύδοντος φορέα (ΥΠΕΚΑ) για τη γρήγορη ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας και παράλληλα η μέγιστη δυνατή συνδρομή όλων μας, με πνεύμα συνεργασίας και ομοψυχίας.

Ενότητα IV

Σε σχέση με την Ενότητα IV και εφόσον το ζητούμενο είναι η μείωση των επιπέδων σχεδιασμού επισημαίνονται τα εξής:

- Καταρχάς, ενώ ορθά έχει τεθεί ως στόχος η μείωση των επιπέδων σχεδιασμού, ωστόσο, στην πράξη κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να επιτυγχάνεται. Το γεγονός ότι ορισμένα από τα προβλεπόμενα σχέδια αποκτούν πλέον κατευθυντήριο ή στρατηγικό χαρακτήρα, δεν συνεπάγεται την απαλοιφή τους, αν και ενδέχεται να βελτιώσει τη λειτουργικότητα του σχεδιασμού, υπό προϋποθέσεις.

- Με βάση την πρόταση, το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ) θα αποτελεί κείμενο αρχών – πολιτικής και τα Ειδικά Πλαίσια διατηρούνται και θα έχουν κατευθυντήριο χαρακτήρα. Επίσης, αθροίζονται σε ένα επίπεδο (το 2) τα Περιφερειακά Πλαίσια, τα Ρυθμιστικά Σχέδια Αθηνών – Θεσσαλονίκης και τα Ρυθμιστικά Σχέδια των μικρότερων πόλεων. Εκτιμάται ότι θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια, προκειμένου το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ) να μην αποτελέσει απλή έκθεση. Επίσης, θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια προκειμένου τα Ειδικά Πλαίσια να αφορούν σημαντικούς τομείς της παραγωγής και των υποδομών και να αποφευχθεί ο «πληθωρισμός» της παραγωγής τέτοιων Πλαίσια. Στη λογική της μείωσης των επιπέδων σχεδιασμού εκτιμάται ότι θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα ενσωμάτωσης των κατευθύνσεων του εθνικού και των ειδικών πλαισίων σε ενιαίο κείμενο κατευθύνσεων, απαλείφοντας γενικότητες, αοριστίες, ευκολογία και αντιφάσεις. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΟΥΝ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

πρόταση θα πρέπει να βασίζεται στην εξέταση επιτυχημένων πρακτικών σε χώρες με αντίστοιχο επίπεδο ανάπτυξης. Ακόμη, εκτιμάται ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η ουσιαστική συμμετοχή των τομεακών υπουργείων στην εκπόνηση των συγκεκριμένων σχεδίων, όπως άλλωστε αναφέρεται και στην πρότασή σας.

- Προτείνεται η διατήρηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης για το λόγο ότι το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης, όπως και το αντίστοιχο των Αθηνών, αποτελείται από πολλούς ανεξαρτήτους ΟΤΑ, για τους οποίους απουσιάζει ένα σχέδιο συνολικής χωροταξικής και πολεοδομικής αντιμετώπισης του διασπασμένου διοικητικού χώρου του Συγκροτήματος (το οποίο ουσιαστικά είναι μια χωρικά και λειτουργικά ενιαία Μητρόπολη). Ωστόσο, θα πρέπει να επανεξεταστούν τα όρια της περιοχής του Ρυθμιστικού Σχεδίου, προκειμένου να προσομοιάζουν με τα όρια της Μητροπολιτικής Περιοχής. Αν και δεν υπάρχει σχετική αναφορά στο κείμενο, τεκμαίρεται από τον επισυναπτόμενο σε αυτό πίνακα η πρόθεση κατάργησης του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης. Επί του συγκεκριμένου θέματος επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, η ύπαρξη ενός σύγχρονου οργάνου - φορέα επιφορτισμένου με την εφαρμογή του σχεδίου είναι προαπαιτούμενο της επιτυχούς υλοποίησής του, που θα βελτιώσει και τις αναπτυξιακές προοπτικές της Θεσσαλονίκης.

- Τα καταργούμενα Ρυθμιστικά Σχέδια του Ν. 2508/97 ανάλογα και με τις προδιαγραφές που εκπονήθηκαν και την κλίμακα ανάλυσής τους εκτιμάται ότι θα πρέπει είτε να ενσωματωθούν στα Περιφερειακά Πλαίσια, είτε να αποτελέσουν το σχέδιο πρώτης βαθμίδας τοπικού επιπέδου για τους Καλλικράτειους Δήμους, ενδεχομένως με συμπλήρωσή τους για κάποιες νέες περιοχές που περιήλθαν σε αυτούς. Σε κάθε περίπτωση, βαρύνουσα σημασία στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει η άποψη των οικείων περιφερειακών τμημάτων του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

- Αξιολογούνται θετικά οι προβλέψεις αναφορικά με το στρατηγικό χαρακτήρα των Τοπικών Πλαίσια Χωρικής Οργάνωσης. Ωστόσο, σε σχέση με τα συγκεκριμένα Πλαίσια, θα πρέπει να διευκρινιστεί ποιος θα είναι ο φορέας ανάθεσης στην περίπτωση των Διαδημοτικών Πλαίσια, προκειμένου να προχωρήσει άμεσα και απρόσκοπτα η εφαρμογή τους.

- Θετικά αξιολογείται καταρχήν η πρόταση όσον αφορά τα δύο επόμενα επίπεδα σχεδιασμού (Σχέδιο Χρήσεων Γης & Ρυμοτομικό Σχέδιο) υπό την εξής αίρεση: καθώς δεν είναι επαρκής και ευδιάκριτη η πληροφορία που περιλαμβάνει το κείμενο της διαβούλευσης, σημειώνεται ότι το Σχέδιο Χρήσεων Γης θα πρέπει να περιλαμβάνει ρυθμίσεις κανονιστικού χαρακτήρα, που σήμερα περιλαμβάνονται στα ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ, αλλά και το Σχέδιο Πολεοδομικής Οργάνωσης των ΠΜΕ-Α, επί ικανοποιητικού υποβάθρου (δηλ. κατόπιν Κτηματογράφησης), ενώ το δεύτερο προτεινόμενο επίπεδο θα πρέπει να

περιλαμβάνει το Ρυμοτομικό Σχέδιο και τον Πολεοδομικό Κανονισμό των σημερινών ΠΜΕ-Α, όπως και τη σημερινή Πράξη Εφαρμογής. Σε κάθε περίπτωση, θα ήταν χρήσιμη η παροχή πρόσθετων διευκρινίσεων επί των ανωτέρω από μέρους σας.

- Στο κείμενο που δόθηκε σε διαβούλευση προωθείται η συσχέτιση των πρόσφατων εργαλείων ταχείας χωροθέτησης με το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού. Η συγκεκριμένη πρόταση αξιολογείται θετικά, αν και επαναφέρει το ζήτημα της ενίσχυσης του συντονιστικού ρόλου του ΥΠΕΚΑ για τα θέματα χωρικού - αναπτυξιακού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να αποφευχθεί η παραγωγή πρόσθετων ρυθμίσεων που δεν θα υποκαταστήσουν εντέλει τα ανωτέρω εργαλεία ταχείας χωροθέτησης, αλλά θα λειτουργούν παράλληλα με αυτά.

- Θετικά αποτιμάται καταρχήν η κατεύθυνση για αποκέντρωση των διαδικασιών έγκρισης των σχεδίων. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η εποπτεία και η έγκριση δεν θα γίνονται από τον ίδιο φορέα, αλλά και ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες θα στελεχωθούν επαρκώς, όπως άλλωστε αναφέρθηκε προηγουμένως.

- Εκτιμούμε ότι η ύπαρξη μεταβατικών διατάξεων δεν επαρκεί και θα πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία μετάβασης για τις περιοχές με ήδη εγκεκριμένα και υπό εκπόνηση ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ, για τα οποία άλλωστε προτείνονται ουσιαστικές αλλαγές ως προς το περιεχόμενο και το δεσμευτικό τους χαρακτήρα, καθώς και για τις περιοχές που διέπονται από ρυθμίσεις βάσει άλλων διαδικασιών (π.χ. Ζ.Ο.Ε.), ιδίως όταν η θεσμοθέτηση των τελευταίων έλαβε χώρα με εγκριτική πράξη (π.χ. ΠΔ), που καθιστά ανέφικτη την τροποποίησή τους με τους προτεινόμενους στο κείμενό σας τρόπους έγκρισης. Διαφορετικά ενέχεται ο κίνδυνος της δημιουργίας περιοχών δύο ταχυτήτων στον ελληνικό χώρο, σε μια περίοδο που δεν υπάρχει σχετική δυνατότητα.

- Εκτιμούμε ως ορθές τις προθέσεις αναφορικά με την προώθηση συμπληρωματικών ρυθμίσεων για σημαντικά ζητήματα στα οποία γίνεται αναφορά (μεταρρύθμιση νομοθεσίας για την εκτός σχεδίου δόμηση, του συστήματος εισφορών σε γη, κ.ο.κ.), όμως θα ήταν χρήσιμο να διατεθούν περισσότερα στοιχεία για τις προτάσεις που υπάρχουν (π.χ. απαιτείται διευκρίνιση αναφορικά με τον αν η μεταρρύθμιση του συστήματος εισφορών σε γη σημαίνει ότι οι εισφορές θα υπολογίζονται με βάση το μέγεθος του εκάστοτε αγροτεμαχίου και όχι το άθροισμα των ιδανικών μεριδίων ιδιοκτησίας, κ.ο.κ. για τις υπόλοιπες περιπτώσεις που αναφέρονται στο κείμενό σας).

- Τέλος, η έγκαιρη σύνταξη, έγκριση και αποστολή από το ΥΠΕΚΑ νέων κατευθύνσεων και τεχνικών προδιαγραφών δεν θα πρέπει να αποτελεί εφάπαξ αλλά συνεχή διαδικασία, διαφορετικά καμία προσπάθεια μεταρρύθμισης δεν πρόκειται να αποδώσει, όσο καλή και αν είναι. ■

Κοινή προσπάθεια ενημέρωσης των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το επάγγελμα του μηχανικού, ξεκινά το Φεβρουάριο το ΤΕΕ/ΤΚΜ, σε συνεργασία με άλλους δύο φορείς και στο πλαίσιο αυτό καλεί συναδέλφους-εθελοντές από όλες τις ειδικότητες να δηλώσουν συμμετοχή ως υποψήφιοι "διδάσκοντες".

Αναλυτικότερα, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία υλοποιείται σε συνεργασία με το ΚΕΣΥΠ (Κέντρο Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού) Θέρμης της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Ανατολικής Θεσσαλονίκης και το Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας ΝΟΗΣΙΣ.

Στο πλαίσιο των προγραμματισμένων επισκέψεων σχολείων της χώρας μας στο ΝΟΗΣΙΣ μηχανικοί από κάθε ειδικότητα θα παρουσιάσουν το **τι, το πως και το γιατί να επιλέξει ένας νέος να γίνει μηχανικός**.

Κάθε εθελοντής θα κάνει μια παρουσίαση διάρκειας 15-20 λεπτών στους μαθητές, ενώ ακολούθως θα απαντάει σε ερωτήσεις τους και θα γίνεται συζήτηση. **Οι παρουσιάσεις θα γίνονται στο ΝΟΗΣΙΣ μεταξύ 10.30 και 12.30 (καθημερινές πλην Δευτέρας), ενώ το πρόγραμμα προβλέπεται να διαρκέσει από 1/2/2013 έως 30/4/2013.**

Για το σκοπό αυτό το ΤΕΕ/ΤΚΜ πρόκειται να καταρτίσει κατάλογο εθελοντών μηχανικών ανά ειδικότητα.

-Θα θέλατε να ενημερώσετε νέους ανθρώπους (ηλικίες 14 έως 18 ετών) για το επάγγελμά σας; -Έχετε χειριστεί σύγχρονα μέσα παρουσιάσεων (π.χ. Powerpoint);

-Μπορείτε να αφιερώσετε εθελοντικά μισή ώρα από το χρόνο σας;

Εάν νομίζετε ότι είστε κατάλληλοι για την παραπάνω κοινή προσπάθεια που ξεκινάει με τη συνεργασία των ΤΕΕ/ΤΚΜ, ΚΕΣΥΠ Θέρμης και ΝΟΗΣΙΣ, **το έντυπο εκδήλωσης ενδιαφέροντος είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ/ΤΚΜ, <http://www.tkm.tee.gr>**. Παρακαλούμε να συμπληρώσετε και να αποστείλετε το αντίστοιχο έντυπο μέχρι τις 30/1/2013 στην ηλεκτρονική διεύθυνση kiriakid@central.tee.gr.

Όσοι συμπεριληφθούν στον κατάλογο, θα ενημερωθούν για το πρόγραμμα των παρουσιάσεων εγκαίρως, ώστε να προγραμματίσουν τη διαθεσιμότητά τους.

Οι παρουσιάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν χονδρικά τα εξής:

- Σύντομη διαδρομή εκπαιδευτική και επαγγελματική (δεν απαιτείται αναλυτική παρουσίαση για τις σχολές / ιδρύματα που προσφέρουν σπουδές μηχανικού).

- Προσόντα που απαιτούνται για να γίνει κανείς μηχανικός

- Προοπτικές του επαγγέλματος εντός και εκτός Ελλάδος.

- Πλεονεκτήματα - οφέλη (π.χ. επαγγελματικά δικαιώματα)

- Παρουσίαση με ένα σύντομο βίντεο, ενός έργου / τεχνολογία αιχμής που αφορά μια ειδικότητα μηχανικού (σύγχρονο, επίκαιρο, δημοφιλές, ελκυστικό), όπως π.χ. ενεργειακό σπίτι, ΑΠΕ, ναυτοτεχνολογία, σύγχρονες υπερκατασκευές (γέφυρες, τούνελ), κ.α.

- Συζήτηση

Σε όσους εκδηλώσουν ενδιαφέρον θα σταλεί υπόδειγμα παρουσίασης (powerpoint). ■

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

«ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

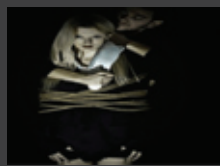
2012», εκδηλώσεις υπό την αιγίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης, για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης. Πληρ.: 2310 877812-877814 & <http://www.thes-saloniki2012.gr>

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

κονσέρτο με έργα Μαντοβάνι, Λίμπερμαν, Στραβίνσκι και Μπετόβεν. Στις 25 Ιανουαρίου 2013, ώρα 21:00, αίθουσα τελετών Α.Π.Θ. Πληρ. : 2310 895800

PHANTASY QUARTET

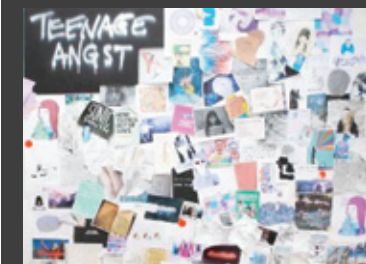
του Britten, για όμποε και τρίο εγχόρδων και Κουιντέτο για πιάνο με τους Jakob Fichert & Orpheus Soloists. Στις 30 Ιανουαρίου 2013, ώρα 21:00, Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πληρ.: 2310 895800

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

με τίτλο «Γυμνή Συμφωνία», σε σκηνοθεσία των Δημήτρη

Κυρατσούδη και Κωνσταντίνα Κομμάτα. Έως 20 Ιανουαρίου 2013, Χώρος Τέχνης SourliBoom, Κ.Κρυστάλλη 4, 4^{ος} όροφος (Πλ. Αντιγονιδών, Θεσσαλονίκη). Πληρ.: 2314011584

ΕΚΘΕΣΗ με τίτλο «Teenage Angst», με έργα νέων δημιουργών από όλη τη χώρα, ηλικίας 15 έως 18 ετών, διοργανώνει η Διεύθυνση Πολιτισμού του Δήμου Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με το Μη Κερδοσκοπικό Φορέα «ΔΥΝΑΜΟ project – space», έως τις 17

Φεβρουαρίου 2013, στις εγκαταστάσεις του φορέα «ΔΥΝΑΜΟ project – space», Τύπου 5, Θεσσαλονίκη. Πληρ. : dynamoprojectspace.blogspot.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

φωτογραφίας με τίτλο «CHEAP PHOTO 2012-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ», διοργανώνει το Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης. Έως και 17 Ιανουαρίου 2013, Γκαλερί ΤΕΤΤΙΧ, Διαλέτη 3, Θεσσαλονίκη.

ΕΚΘΕΣΗ φωτογραφίας με τίτλο «Μια Πόλη που Ξεχνάει το Όνομά της» του Αλέξανδρου Αβραμίδα, με αφορμή την έκδοση για την Θεσσαλονίκη «Μια πόλη που ξεχνάει το όνομά της», από τις εκδόσεις ΙΑΝΟΣ. Έως 17 Ιανουαρίου 2013, Kalos&Klio Showroom, Τιμισκή 96, Θεσσαλονίκη. Η έκθεση πραγματοποιείται με την υποστήριξη του Δήμου Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο του εορτασμού των εκατό χρόνων.

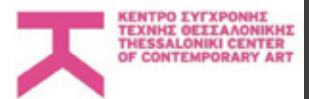
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

με τίτλο «Ο κατά φαντασίαν ασθενής» του Μολιέρου, σε

σκηνοθεσία Σωτήρη Χατζάκη, από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. Έως τέλος Ιανουαρίου 2013, με το μεγάλο πρωταγωνιστή του θεάτρου και του κινηματογράφου, Γιώργο Κωνσταντίνου. Πληρ. : 2310 288000

ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
STATE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI CENTER OF CONTEMPORARY ART

ΝΕΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ παρουσιάζει το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, με αντικείμενο την κριτική προσέγγιση και προβολή της σύγχρονης ελληνικής εικαστικής παραγωγής, στον διαδικτυακό του τόπο www.cact.gr/cact_e_studio.

Στην 1η φάση, οι επιμελητές προτείνουν ενυπόγραφα και κατόπιν προσωπικής εκτίμησης και αξιολόγησης εκείνους τους καλλιτέχνες, στο έργο των οποίων αποτυπώνονται το εύρος, οι αναζητήσεις και οι κατακτήσεις της σύγχρονης τέχνης στη χώρα μας. Στη 2^η φάση, το cact-e-studio θα καλέσει εξωτερικούς επιμελητές να κάνουν τις δικές τους προτάσεις και θα τις ενσωματώσει στην πλατφόρμα.

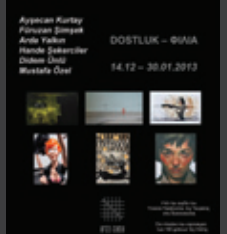
ΕΚΘΕΣΗ ζωγραφικής, χαρακτηριστικής και φωτογραφίας με τίτλο «Τόποι της μνήμης – Πεδία οραμάτων», του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Η έκθεση είναι μέρος του κεντρικού προγράμματος του «Φεστιβάλ Αοράτων Πόλεων». Έως 24 Φεβρουαρίου 2013, Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, Αποθήκη Β1, λιμάνι. Η έκθεση θα πλαισιωθεί από πρόγραμμα παράλληλων δράσεων, εκπαιδευτικά προγράμματα και ξεναγήσεις για το κοινό. Η επιμέλεια της έκθεσης από την ιστορικό τέχνης Συραγά Τσιάρα. Πληρ. 2310 589140

ΘΕΑΤΡΙΚΗ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ με τίτλο «Παιχνίδια Φόβου» των Kado Kostzer –Alfredo Arias, από την

Θεατρική Ομάδα «ριΣκο». Έως τις 25 Φεβρουαρίου 2013, Studio «Κοιτώνες», του πρώην Στρατοπέδου Κόδρα, Τέρμα της οδού Σοφούλη, Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη. Πληρ. : 6943 649 009

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

6 Τούρκων καλλιτεχνών, με τίτλο «DOSTLUK – ΦΙΛΙΑ», υπό την αιγίδα του Γενικού Προξενείου της Τουρκίας, στο πλαίσιο του εορτασμού της πόλης για τα 100 χρόνια. Έως 30 Ιανουαρίου 2013, σε επιμέλεια Muhsin Bilge. Artis Causa Gallery, Μητροπόλεως 97, Θεσσαλονίκη. Εκθέτουν οι καλλιτέχνες Mustafa Ozel, Furuzan Simsek, Aysecan Kurtay, Arda Yalkin, Hande Sekerciler, Didem Unlu. Πληρ. 2310 223041

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

ΕΚΘΕΣΗ με τίτλο «**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 100+**». Πόλη και Αρχιτεκτονική. Εκμοντερνισμοί και προσαρμογές», διοργανώνεται από το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ και το ΔΠΜΣ Μουσειολογίας, με τη συνεργασία του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης και με την στήριξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και

Κλιματικής Αλλαγής. Έως 31 Ιανουαρίου 2013, κτίριο Μ2 του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης.

ΕΚΘΕΣΗ
ΝΟΡΒΗΓΙΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

με τίτλο «Σύγχρονη Νορβηγική Αρχιτεκτονική», διοργανώνεται από το

Νορβηγικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής (NAM), το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, τη Νορβηγική Πρεσβεία, το Μουσείο Μπενάκη και το Νορβηγικό Ινστιτούτο. Από τις 22 Ιανουαρίου έως 10 Μαρτίου 2013. Κτίριο οδού Πειραιώς του Μουσείου Μπενάκη. Πληρ. 210 3261700

χώρο. Μουσείο Μπενάκη, Κεντρικό Κτίριο οδού Πειραιώς 138, Αθήνα

Πρόγραμμα:
-17 Ιανουαρίου 2013. Θεοδοσία Στεφανίδου-Τιβεριού (Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)
-7 Φεβρουαρίου 2013. Δημήτρης Σούρλας (Α' ΕΠΚΑ)

-14 Μαρτίου 2013.

θα ανακοινωθεί προσεχώς

- 4 Απριλίου 2013. Αθανάσιος Ριζάκης (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών)
-30 Μαΐου 2013.

Susan Alcock (Brown University, Joukowsky Institute for Archaeology and the Ancient World)

ΟΜΙΛΙΕΣ
ΨΥΧΟΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

από την ΧΑΝΘ.

Κάθε Δευτέρα 18.00

- 20.00, Αίθουσα Σεμιναρίων ΧΑΝΘ, Θεσσαλονίκη. Είσοδος ελεύθερη, (θέσεις περιορισμένες).

Το πρόγραμμα:
14 Ιανουαρίου 2013, η αξία της αυτοεκτίμησης. Πληρ.: 2310 241007

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ

ΕΡΓΟΥ με θέμα «Βιομηχανική κληρονομιά: αναβίωση και βιωσιμότητα» συνδιοργανώνουν το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς (ΤΙCΣΙΗ), το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής (ΕΙΑ), η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΑΠΘ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Παν/μίου Πατρών, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΠΘ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΔΠΘ, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πολυτεχνείου Κρήτης, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το ΕΤΕ Κύπρου. Ιούνιος 2013, Αθήνα. Πληρ. : 210 7216670, mail: info@heliarch.gr.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ με τίτλο: "Changing cities: Spatial, morphological, formal & socio-economic dimensions", από το Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής

Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - Τμήμα Μαγνησίας, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Κεντρικής Ελλάδος και άλλους φορείς. Από τις 18 έως 21 Ιουνίου 2013, Σκιάθος. Πληρ. : 24210 74452-55, και www.changingcities.prd.uth.gr

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ιστορίας των Επιστημών και της Τεχνολογίας, με θέμα «Ευρώπη - Επιστήμη - Τεχνολογία» διοργανώνει η Εταιρεία

Μελέτης και Διάδοσης της Ιστορίας των Επιστημών και της Τεχνολογίας (ΕΜΔΙΕΤ) και το Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από 28 έως 30 Μαρτίου 2013, Αθήνα. Πληρ.: info@emdiet.gr.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ,
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ
ΑΠΘ

Η Επιτροπή Ερευνών και η Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σας προσκαλούν στην έκθεση που θα πραγματοποιηθεί στο ΝΟΗΣΙΣ από τις 18 έως τις 20 Ιανουαρίου 2013 με θέμα: «Εκθέτοντας το

ΑΠΘ». Στην εκδήλωση προβάλλεται η καινοτομική ερευνητική δραστηριότητα από 60 ερευνητές.

Στις 19 Ιανουαρίου θα διενεργηθεί ημερίδα για την έρευνα και την καινοτομία με τίτλο «HORIZON 2020: το πρόγραμμα Έρευνας και Καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περίοδο 2014-2020». Πληρ.: 2310 994034 και

<http://www.rc.auth.gr/Announcement/Details/Item/3025>.

5ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ICMINDT-2013, «Μη Καταστροφικός Έλεγχος Προηγμένων Υλικών», οργανώνεται από την Ελληνική Εταιρία μη Καταστροφικών Ελέγχων, 20 - 22 Μαΐου 2013, στο Αμφιθέατρο του Ευγενιδείου Ιδρύματος, Αθήνα. Πληρ.: www.hsnt.gr/IC-MINDT-2013
ΚΥΚΛΟΣ ΟΜΙΛΙΩΝ "ΡΩΜΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ" για την προώθηση της επιστημονικής έρευνας και γνώσης σχετικά με το ρωμαϊκό παρελθόν στον ελλαδικό

ΚΥΚΛΟΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ με τίτλο «Πόλη Ευρώπης».

Ισπανοί αρχιτέκτονες στην Αθήνα», διοργανώνουν η Πρεσβεία της Ισπανίας, το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής και το Μουσείο Μπενάκη, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θερβάντες. Μουσείο Μπενάκη (οδός Πειραιώς), Αθήνα. Το πρόγραμμα :
-30 Ιανουαρίου 2013 Alberto Campo Baeza. (Μαδρίτη)
-20 Φεβρουαρίου 2013 Juan Navarro Baldeweg. (Μαδρίτη)
-20 Μαρτίου 2013 Fuensanta Nieto y Enrique Sobejano. (Μαδρίτη)
Συντονιστές: Pablo Berzal (αρχιτέκτονας), Μιλτιάδης Τζιτζιάς (καθηγητής ΕΜΠ)

Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΟΥ... ΜΕΤΡΟ

■ Άγγελος Αγγελίδης

Η κατασκευή του Μετρό, όραμα δεκαετιών για την πόλη της Θεσσαλονίκης, αποτελεί δύσκολο εγχείρημα και ταυτόχρονα πρόκληση, καθώς ένα μεγάλο τεχνικό έργο σε συνθήκες αστικού περιβάλλοντος συναντιέται αναπόφευκτα με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της πόλης. Για τις ανάγκες κατασκευής του Μετρό πραγματοποιείται η μεγαλύτερη ενιαία αρχαιολογική ανασκαφή στη Θεσσαλονίκη, η οποία θα καλύψει συνολική έκταση 20.000 τετραγωνικών μέτρων.

Έχοντας την εμπειρία από την κατασκευή του μετρό στην Αθήνα, η «Αττικό Μετρό ΑΕ» πραγματοποίησε τις απαραίτητες αλλαγές στον τεχνικό σχεδιασμό του Μετρό της Θεσσαλονίκης και στη νέα μελέτη του έργου βύθισε τις σήραγγες σε βάθος πολύ χαμηλότερο από τα αρχαιολογικά στρώματα (αρχική πρόβλεψη βάθους 7-9μ., ενώ πλέον το βάθος των σπράγγων κυμαίνεται από -14 έως -31 μέτρα) προκειμένου να αποφευχθούν ιδιαίτερα δυσάρεστες επιπλοκές στο έργο.

Βάσει της ειδικής μελέτης που πραγματοποιήθηκε από αρχαιολόγους για το Μετρό Θεσσαλονίκης, από τον νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό του Μετρό έως τον Σταθμό ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ η αποκάλυψη αρχαιολογικών ευρημάτων ήταν συνεχής, μεγαλύτερη όμως πυκνότητα ευρημάτων βρέθηκαν στο εντός των τοιχών τμήμα της Θεσσαλονίκης, από την πλατεία Δημοκρατίας έως το Σιντριβάνι.

Τρεις από τους Σταθμούς χαρακτηρίζονται ως «υψηλού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος» (Σταθμοί: ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ και ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ) και τρεις ως «μέσου αρχαιολογικού ενδιαφέροντος» (Σταθμοί: ΝΕΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ, ΣΙΝΤΡΙΒΑΝΙ και ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ). Σύμφωνα

με την «Αττικό Μετρό ΑΕ», οι αρχαιολογικές εργασίες έχουν ολοκληρωθεί στους σταθμούς: Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός, Σιντριβάνι και Πανεπιστήμιο. Σε ό,τι αφορά εκείνους που χαρακτηρίζονται «υψηλού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος» οι αρχαιολογικές εργασίες έχουν ολοκληρωθεί στο βόρειο τμήμα της Αγίας Σοφίας, αυτές τις μέρες ολοκληρώνονται στην πλατεία Δημοκρατίας και απομένουν λίγες εργασίες για την ολοκλήρωση και στην Βενιζέλου.

Τον Ιούλιο του 2006, το υπουργείο Πολιτισμού υπέγραψε με την «Αττικό Μετρό ΑΕ» μνημόνιο συναντίληψης και συνεργασίας για «τη διευκόλυνση, συστηματοποίηση και επιτάχυνση των αρχαιολογικών εργασιών», αναλαμβάνοντας παράλληλα το σύνολο της δαπάνης του αρχαιολογικού έργου, από το αρχικό στάδιο των ανασκαφών έως το τελικό στάδιο της ανάδειξης των σημαντικότερων αρχαιολογικών ευρημάτων σε κεντρικούς Σταθμούς του δικτύου. Στις αρχαιολογικές ανασκαφές απασχολούνται 300 άτομα όλων των ειδικοτήτων. Η συνολική δαπάνη για τις αρχαιολογικές ανασκαφές υπολογίζεται σε 90 εκατομμύρια ευρώ, αν κι ο αρχικός προϋπολογισμός ήταν 15 εκατομμύρια ευρώ.

Τα σπουδαιότερα αρχαιολογικά ευρήματα του έργου θα αναδειχθούν σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στους κεντρικούς Σταθμούς του δικτύου.

■ 9η ΕΦΟΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Στο πλαίσιο κατασκευής του Μετρό Θεσσαλονίκης η 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων ανέλαβε να εποπτεύσει τις αρχαιολογικές εργασίες στους Σταθμούς Αγίας Σοφίας και Βενιζέλου, υψηλού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος καθώς χωροθετούνται στην καρδιά της βυζαντινής μητρόπολης, που σώζει ικανό αριθμό ισταμένων μνημείων της, και στο Σταθμό Πλατείας Δημοκρατίας και Διακλάδωση προς Σταυρούπολη, δυτικά της Χρυσής Πύλης και εντός της περιοχής του δυτικού νεκροταφείου, χαρακτηρισμένοι, όντας εκτός των τοιχών, ως μέσου αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Τμήμα του Σταθμού Σιντριβανίου μετά την αποκάλυψη παλαιοχριστιανικής βασιλικής περιήλθε επιπλέον στην αρμοδιότητα της Εφορείας. Η εμπλοκή της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στους σταθμούς Σιντριβανίου και Διακλάδωση προς Σταυρούπολη έχει ήδη ολοκληρωθεί από τον Ιανουάριο του 2012. Το σύνολο των κινητών ευρημάτων ανέρχεται ως σήμερα στον αριθμό 94.052, εκ των οποίων τα 50.778 είναι νομίσματα. Τα άλλα είναι αγγεία, λυχνάρια, γυάλινα φιαλίδια, γυναικεία και ανδρικά κοσμήματα κάθε είδους και υλικού, χρυσικά αντικείμενα από καταστήματα, εργαστήρια και σπιτία, κάθε είδους ταφικά κτερίσματα.

Καθώς οι ανασκαφές πραγματοποιούνται σε περιοχές αδιατάρακτες από την μεταγενέστερη οικοδομική δραστηριότητα, αφού κατά κανόνα τα κελύφη των σταθμών χωροθετούνται κάτω από το οδόστρωμα των σημερινών οδών Εγνατίας και Μοναστηρίου, αποκαλύπτονται αρχαιολογικά κατάλοιπα σε συνεχή αλληλοδιαδοχή που

ανασυνθέτουν κομμάτια από εικόνες της πόλης μέσα από την μακραίωνη ιστορία της.

-Σταθμός Αγίας Σοφίας

Στο βόρειο τμήμα του Σταθμού Αγίας Σοφίας ήρθε στο φως μνημειακό σύνολο της ύστερης αρχαιότητας που καλύπτει μια μακρά περίοδο χρήσης μέχρι τα τέλη του 6ου αι. - αρχές 7ου αι. Πρόκειται για τμήμα μίας από τις κύριες οδικές αρτηρίες στον άξονα Α-Δ, που αποκαλύφθηκε σε μήκος τουλάχιστον 72,80μ. Η οδός στρωμένη με μαρμάρινες πλάκες και οριοθετημένη από μαρμάρινα κράσπεδα, λίγο πριν τη συμβολή της με την κάθετη οδό στο ύψος της σημερινής Αγίας Σοφίας διευρύνεται, διαμορφώνοντας πλακόστρωτη πλατεία με κρήνη για να ξεδιψούν περαστικοί και περίοικοι. Τη μνημειακή μορφή του δρόμου συμπληρώνει κιονοστοιχία, από την οποία ορατός σήμερα είναι ο ισχυρός στυλοβάτης, που σώζει κατά χώραν επτά βάσεις κίωνων του 4ου και 6ου αι., οριοθετεί τον οδικό άξονα στα νότια και τον χαρακτηρίζει ως *via colonnata*. Από τα κτήρια της νότιας οικοδομικής γραμμής των παλαιοχριστιανικών χρόνων εντοπίστηκαν μόνον οι όψεις τους και κάποια θυραία ανοίγματα. Σύμπλεγμα κτιστών αποχετευτικών αγωγών κατέληγε σε μεγάλο κεντρικό καμαροσκεπή αγωγό, που διέρχεται κάθετα στο ύψος της σημερινής οδού Πλάτωνος, ενώ πλίνθοι και μολύβδινοι αγωγοί εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του υδροδοτικού δικτύου της πόλης.

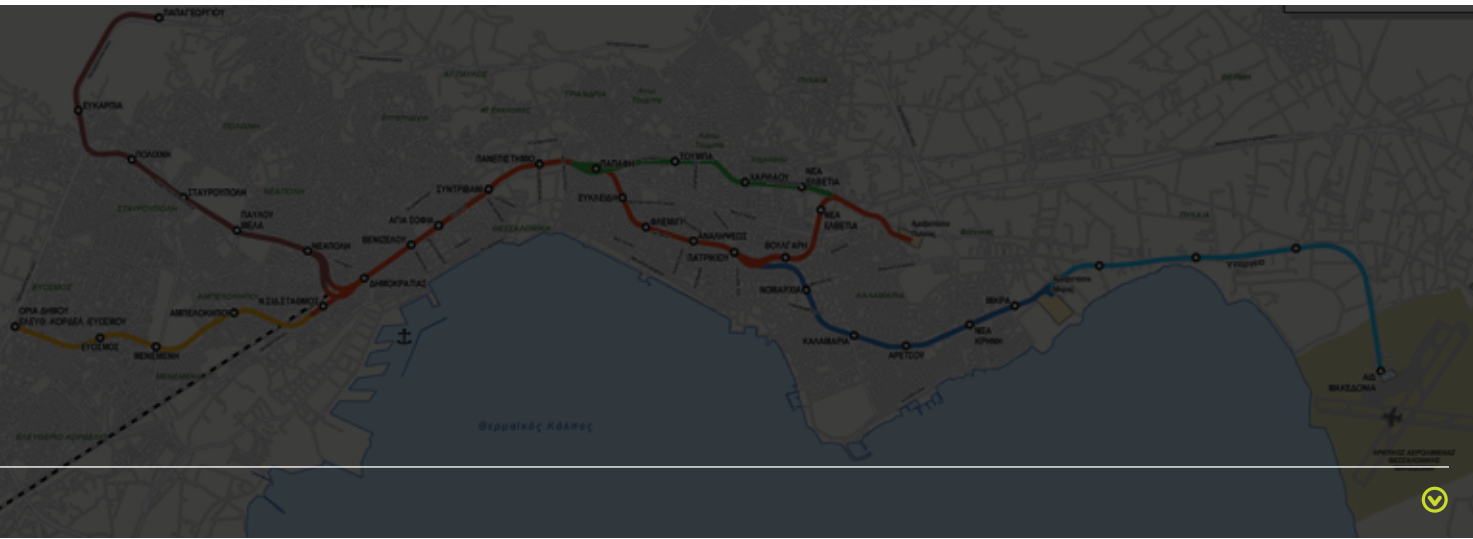
-Σταθμός Βενιζέλου

Εντός του Σταθμού Βενιζέλου αποκαλύπτεται ο ίδιος κεντρικός οδικός άξονας της βυζαντινής πόλης, στρωμένος όμως με χωμάτινα και χαλικόστρωτα καταστρώματα. Η Λεωφόρος εντοπίζεται σε ολόκληρο το πλάτος της (5,50μ.) να διασταυρώνεται με δύο κάθετους δρόμους. Γύρω από τους δρόμους εκτείνονται πυκνοδομημένα οικοδομικά τετράγωνα, που συνιστούν γειτονιές της βυζαντινής αγοράς της πόλης. Καταστήματα και εργαστήρια προσανατολίζονται με ανοιχτούς προς το δρόμο χώρους για την έκθεση των προς πώληση προϊόντων. Πληθώρα μικροαντικειμένων και κοσμημάτων, όπως επιστήθιοι σταυροί, γυάλινα και χάλκινα βραχιόλια, χάλκινα κυρίως και σπανιότερα ασημένια δακτυλίδια, μαρτυρούν τον διαχρονικά εμπορικό χαρακτήρα της περιοχής, με έμφαση κυρίως στον τομέα της αργυροχρυσοχοΐας.

-Σταθμός Πλατείας Δημοκρατίας

Τα αρχαιολογικά στοιχεία στο Σταθμό Πλατείας Δημοκρατίας αφορούν στην *extra muros* δυτική υπαίθρο χώρα της Θεσσαλονίκης, που μέχρι και τα παλαιοχριστιανικά χρόνια διατηρεί

εν μέρει τον ταφικό χαρακτήρα της. Κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο, στις παρυφές του αρχαίου νεκροταφείου, λίγο έξω από την Χρυσή Πύλη και πάνω εν μέρει στα ερείπια μεγάλου αποθηκευτικού συγκροτήματος της ύστερης αρχαιότητας, ιδρύθηκε παλαιοχριστιανικός ναός με ταφικό πρόσκτισμα στα νότια. Το συγκρότημα φαίνεται ότι καταστρέφεται στις αρχές του 7ου αι., πιθανότατα κατά τις σλαβικές επιδρομές. Κατά την οθωμανική περίοδο την περιοχή χαρακτηρίζει η πλήρης εμπορευματοποίηση του άξονα της Μοναστηρίου με την ανέγερση χανιών και αποθηκών.

■ ΙΣΤ΄ ΕΦΟΡΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

-Σταθμός «Δημοκρατίας»

Κατά τη διάρκεια της ανασκαφικής έρευνας της ΙΣΤ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στο χώρο όπου πρόκειται να κατασκευαστεί ο σταθμός «Δημοκρατίας» αποκαλύφθηκε ένα ακόμη τμήμα του δυτικού νεκροταφείου της αρχαίας Θεσσαλονίκης που καλύπτει μία μακρά περίοδο χρήσης, από τους ελληνοιστικούς έως και τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους. Το νεκροταφείο αναπτύσσεται έξω από το δυτικό τείχος της αρχαίας πόλης και στα βόρεια της αρχαίας οδού η οποία ξεκινούσε από την Πύλη του Βαρδαρίου με κατεύθυνση προς τα δυτικά, προς την ύπαιθρο χώρα και εξυπηρετούσε τις ανάγκες του νεκροταφείου, παράλληλα με αυτές παρακείμενου αποθηκευτικού χώρου πίσω που κατασκευάστηκε μεταγενέστερα στο χώρο. Το οδόστρωμα της αρχαίας οδού αποτελείται από πακτωμένα στο χώμα βότσαλα και μικρούς αργούς λίθους σε μεγάλη πυκνότητα, καθώς επίσης και από τμήματα κεράμων και θραύσματα πήλινων αγγείων κατά τόπους. Αποκαλύφθηκε ένας σημαντικός αριθμός τάφων ποικίλης τυπολογίας (λακκοειδείς με ή χωρίς κάλυψη, κτιστοί κιβωτιόσχημοι, κεραμοσκεπείς, εγχυτρισμοί), αρκετοί εκ των οποίων σηματοδοτούνταν με βωμοειδείς κατασκευές. Βασικές ταφικές πρακτικές αποτελούν ο ενταφιασμός και η καύση, ενώ τους νεκρούς συνόδευαν προσωπικά αντικείμενα και προσφορές των οικείων τους, όπως νομίσματα, αγγεία, λυχνάρια, κοσμήματα, ειδώλια, εργαλεία κ.α. Κατάλοιπα νεκρικών τελετών αποτυπώνονται σε πλήθος ταφικών πυρών με προσφορές πήλινων αγγείων καθημερινής χρήσης, λυχνάρια, καθώς και μεγάλου αριθμού μυροδοχείων.

-Σταθμός «Αγίας Σοφίας»

Στο κέντρο της σύγχρονης πόλης και κάτω από

τον άξονα της Εγνατίας οδού εντοπίστηκε τμήμα του πολεοδομικού ιστού της αρχαίας πόλης. Χαρακτηριστικό δείγμα αποτελεί ο μαρμάρινος δρόμος ρωμαϊκών χρόνων που αποκαλύφθηκε σε πλάτος 4,00μ. και μήκος 82,50μ. Ο δρόμος είναι στρωμένος με μαρμάρινες πλάκες, οριοθετείται στα νότια από μαρμάρινο κράσπεδο και στυλοβάτη πάνω στον οποίο εδράζονται οι κίονες μίας στοάς που αναπτύσσεται προς τα νότια, παράλληλα προς το δρόμο. Η ανασκαφική έρευνα της ΙΣΤ΄ ΕΠΚΑ επικεντρώθηκε στην περιοχή νότια του μαρμαρόστρωτου δρόμου με στόχο να ερευνηθούν οι παλαιότερες φάσεις κατοίκησης του χώρου. Ήρθαν στο φως οικιστικά και οικοδομικά κατάλοιπα, όπως αποχετευτικοί αγωγοί, απορριμματικοί λάκκοι, κατάλοιπα τοίχων και κτιστές κατασκευές που μαρτυρούν την αδιάλειπτη χρήση του χώρου, ήδη από τους πρώτους ελληνοιστικούς χρόνους. Κυρίως, όμως, αποκαλύφθηκαν οι διαδοχικές επιστρώσεις ενός κατά πολύ πλατύτερου από τον μαρμαρόστρωτο χωμάτινου δρόμου που κατά την ελληνοιστική περίοδο καταλάμβανε όλο το πλάτος του βόρειου μισού του σταθμού (περίπου 10 μέτρα). Η κεντρική αυτή οδική αρτηρία της Θεσσαλονίκης χρονολογείται από τον 3ο αι.π.Χ. μέχρι τις αρχές της αυτοκρατορικής περιόδου (1ος αι. π.Χ. – 1ος αι. μ.Χ.). Η θέση, ο άξονας και η λειτουργία του δεν διαφοροποιούνται σημαντικά από εκείνες του μαρμαρόστρωτου δρόμου και όλων των μεταγενέστερων οδών μέχρι τη μοντέρνα Εγνατία οδό. Στην περιοχή νότια του δρόμου εντοπίστηκαν κατάλοιπα τοίχων που πιθανόν να αποτελούσαν τμήματα οικοδομικών νησίδων ή και αναλήμματα του δρόμου. Κατά μήκος του στυλοβάτη της στοάς που πλαισίωνε τον μαρμαρόστρωτο δρόμο εντοπίστηκε πεσσοστοιχία από 23 πεσσούς που αποτελούσε την πρόσοψη μιας πρωιμότερης στοάς, ανάλογης λειτουργίας.

-Σταθμός «Φλέμινγκ»

Το 2012 ολοκληρώθηκε η έρευνα στην περιοχή της ανατολικής πρόσβασης του σταθμού φέρνοντας στο φως ένα ακόμη τμήμα του νεκροταφείου των ρωμαϊκών χρόνων (2ος – 4ος αι. μ.Χ.) το οποίο είχε αποκαλυφθεί κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ανασκαφών της ΙΣΤ΄ ΕΠΚΑ στην περιοχή του κυρίως σταθμού. Πρόκειται για απλές ταφικές κατασκευές (κεραμοσκεπείς, λακκοειδείς και κιβωτιόσχημοι τάφοι) που περιείχαν ενταφιασμούς, ενώ χαρακτηριστική είναι η απουσία κτερισμάτων στους περισσότερους από αυτούς. Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί ένας κιβωτιόσχημος τάφος με τοιχώματα διακοσμημένα με γραπτά γραμμικά μοτίβα. Από τα ανασκαφικά δεδομένα προκύπτει ότι πρόκειται για ένα μικρό νεκροταφείο που θα πρέπει να συνδεθεί με κάποιο μικρό οικισμό, αγροτικού πιθανότατα χαρακτήρα, άγνωστου μέχρι στιγμής στη βιβλιογραφία, σε σχετικά κοντινή απόσταση από την αρχαία πόλη της Θεσσαλονίκης.

-Αμαξοστάσιο Πυλαίας

Η ανασκαφή στον κεντρικό τομέα της περιοχής όπου πρόκειται να κατασκευαστεί το αμαξοστάσιο του ΜΕΤΡΟ στην Πυλαία έφερε στο φως τμήμα ενός οργανωμένου προκασσάνδρειου πολιτισμού

που αναπτύχθηκε επάνω σε χαμηλό, φυσικό έδαφος του εδάφους στον μυχό του θερμαϊκού κόλπου και χρονολογείται από τις αρχές του 4ου έως τις αρχές του 3ου αι.π.Χ. Αποκαλύφθηκαν δύο μεγάλοι, κάθετοι μεταξύ τους, δρόμοι με κατεύθυνση Β-Ν και Α-Δ, γύρω από τους οποίους αναπτύσσονται τέσσερα οικοδομικά τετράγωνα. Εντός των ορίων των οικοδομικών τετραγώνων ήρθαν στο φως ανοικτοί και στεγασμένοι, ορθογώνιοι χώροι οικιακής, αποθηκευτικής και εργαστηριακής λειτουργίας, που συνδέονται μεταξύ τους με μεσοτοιχίες και μικρότερους δρόμους. Δύο κεραμικοί κλίβανοι, πλήθος άλλων αρχιτεκτονικών καταλοίπων, όπως λιθόστρωτες επιφάνειες, κτιστές κατασκευές, απορριμματικοί λάκκοι, καθώς και σημαντικός αριθμός κινητών ευρημάτων, όπως αλιευτικά και υφαντικά βάρη και μεγάλες ποσότητες θρυμματισμένων οστρέων για την παραγωγή πορφύρας, υποδεικνύουν τις δραστηριότητες των κατοίκων του οικισμού. Βόρεια του οικισμού και σε απόσταση περίπου 100 μέτρων αποκαλύφθηκε πώρινη σαρκοφάγος, η οποία προφανώς ανήκει στο νεκροταφείο του οικισμού, τμήμα του οποίου είχε ερευνηθεί κατά τη διάρκεια παλαιότερων ανασκαφών της Εφορείας στην ευρύτερη περιοχή. ■

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ 2,3 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΣΤΟ Α' 11ΜΗΝΟ 2012

Πλεόνασμα της τάξεως των 2,3 δισ. ευρώ το πρώτο ενδεκάμηνο του 2012, έναντι ελλείμματος 3,6 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2011 εμφανίζουν τα ταμειακά στοιχεία για το πρωτογενές ισοζύγιο (χωρίς δαπάνες για τόκους) της Γενικής Κυβέρνησης. Όπως δηλώνει ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, τα στοιχεία της Γενικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2012 επιβεβαιώνουν την ικανοποιητική εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι το αποτέλεσμα του εντεκαμήνου παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο με το δεκάμηνο του 2012, με τις ληξιπρόθεσμες, μάλιστα, υποχρεώσεις να έχουν μειωθεί κατά 119 εκατ. ευρώ τον Νοέμβριο. Αυτές οι θετικές εξελίξεις στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, αναφέρει η ανακοίνωση, καταδεικνύουν ότι η προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης, προσαρμογής και πειθαρχίας αποδίδει καρπούς, ενώ διαμορφώνονται και οι προϋποθέσεις για τη σταδιακή επανεκκίνηση της οικονομίας, με στόχο η χώρα να μεταπηδήσει από τον κύκλο των ελλειμμάτων στον κύκλο της βιώσιμης ανάπτυξης, με στέρεες βάσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου υποχώρησαν ελαφρώς στα 8,56 δισ. στα τέλη Νοεμβρίου, από 8,68 δισ. στα τέλη Οκτωβρίου. Τις μεγαλύτερες οφειλές διατηρούν τα ασφαλιστικά ταμεία, συνολικού ύψους 4,43 δισ. ευρώ, ενώ οι οφειλές νοσοκομείων στον ιδιωτικό τομέα ανέρχονται στο 1,88 δισ. ευρώ. Στα 900 εκατ., οριακά μειωμένες, οι οφειλές των υπουργείων, ενώ στα 958 εκατ. διαμορφώνονται οι οφειλές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, οι επιστροφές φόρων που παραμένουν σε εκκρεμότητα στα τέλη Νοεμβρίου ανέρχονται στα 787 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων οι οφειλές από άμεσους φόρους ανέρχονται στα 251 εκατ. ευρώ και από έμμεσους φόρους στα 528 εκατ. ευρώ.

(Ημερησία on-line 2/1/2013)

ΣΠΡΙΝΤ ΓΙΑ ΤΑ ΛΕΦΤΑ ΤΟΥ ΕΣΠΑ

Οι εκλογές και η έλλειψη χρηματοδότησης από την πλευρά των τραπεζών οδήγησαν σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου Ανάπτυξης στην απώλεια του ετήσιου μνημονιακού στόχου για το ΕΣΠΑ το 2012. Επίσης έμειναν στο ράφι 650 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ωστόσο η κυβέρνηση κατάφερε να μη χάσει κονδύλια απορροφώντας όλα τα χρήματα για έργα που είχαν συμβασιοποιηθεί τρία χρόνια πριν. «Πιάσαμε τον μνημονιακό στόχο για την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων του Β' εξαμήνου» δήλωσε το μεσημέρι της Τετάρτης ο υπουργός Ανάπτυξης κ. Κωστής Χατζηδάκης, αναφερόμενος σε υπερπροσπάθεια και τις ημέρες των εορτών για να καλυφθούν τα κενά του πρώτου εξαμήνου ελέω εκλογών, PSI και εγγενών προβλημάτων του συστήματος. Ο μνημονιακός στόχος της απορρόφησης 3,7 δισ. ευρώ κονδυλίων το 2012 δεν επιτεύχθηκε, ωστόσο οι απώλειες περιορίστηκαν χάρη στις ενέργειες των τελευταίων εβδομάδων. Παρότι καλύφθηκε μόλις το 88% του μνημονιακού στόχου για τα κονδύλια, το θετικό είναι ότι δεν υπήρξαν απώλειες δεσμευμένων πόρων από τα ήδη εγκεκριμένα ποσά. Αντιθέτως χάθηκε οριστικά ο στόχος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ύψους 6,85 δισ. ευρώ, καθώς το ΠΔΕ υποχρηματοδοτήθηκε κατά 650 εκατ. ευρώ

και το ποσό αυτό δεν θα μεταφερθεί στο 2013. Στις δηλώσεις του ο κ. Χατζηδάκης αναφέρθηκε στις καθυστερήσεις λόγω των διπλών εκλογών το πρώτο εξάμηνο και στο οξύ πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας που προκλήθηκε από τα σοβαρά προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα.

(Το Βήμα 2/1/2013)

Η ΚΥΠΡΟΣ ΔΕΝ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΑΠΟ ΣΤΑΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΜΑΡΤΙΟ

Την πεποίθηση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος στάσης πληρωμών έως το Μάρτιο στην Κύπρο, εξέφρασε ο κύπριος υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, στο πλαίσιο συνέντευξης που παραχώρησε στο σταθμό ΡΙΚ, προσθέτοντας πως οι δημοσιονομικές ανάγκες του κράτους μπορούν να καλυφθούν με επιτυχία. Παράλληλα, ο κ. Σιαρλή υπογράμμισε πως το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Λευκωσία είναι το ύψος των κεφαλαίων που θα απαιτηθεί για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, συμπληρώνοντας ότι το εν λόγω ζήτημα θα αποτελέσει αντικείμενο των συζητήσεων στο Ευροgroup της 21ης Ιανουαρίου. Η έκθεση της εταιρείας Pitco αναφορικά με το μέγεθος των κεφαλαιακών αναγκών της Μεγαλόνησου αναμένεται να δημοσιοποιηθεί εντός του ερχόμενου 15ημέρου, ουσιαστικά δίνοντας το στίγμα για το συνολικό κόστος διάσωσης της Λευκωσίας. Ωστόσο, παρά το καθυστερητικό ύψος του κ. Σιαρλή, πολλά ερωτηματικά εξακολουθούν να θολώνουν το τοπίο όσον αφορά το μέλλον της Κύπρου, με τον πρώην πρόεδρο του Ευροgroup, Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ και τον Γεργκ Άσμουσεν της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να έχουν δηλώσει πως δεν υφίσταται ενδεχόμενο απομείωσης του κυπριακού δημόσιου χρέους μέσω «κουρέματος» των ομολόγων που κατέχουν οι ιδιώτες επενδυτές. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρης Χριστόφιας τόνισε σήμερα ότι δεν προτίθεται να προχωρήσει, όσο παραμένει στον προεδρικό θώκο, σε ιδιωτικοποίηση ημικρατικών οργανισμών, εάν αυτό ζητηθεί από την τρόικα, στρέφοντας παράλληλα τα βέλη του σε τράπεζες και επιχειρηματίες, στους οποίους επέρριψε την ευθύνη για την καθημερινότητα που έχουν επιφέρει τα μέτρα της τρόικα.

(Skai.gr 2/1/2013)

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 7,7 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ ΣΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Στα 7,72 εκατομμύρια ευρώ ανέρχεται η τρίτη δόση της τακτικής χρηματοδότησης που λαμβάνουν τα πολιτικά κόμματα από το ελληνικό Δημόσιο για το έτος 2012, σύμφωνα με κοινή απόφαση του υπουργού Εσωτερικών, Ευριπίδη Στυλιανίδη, και του αναπληρωτή υπουργού Οικονομικών, Χρήστου Σταϊκούρα. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση, η τακτική χρηματοδότηση των κομμάτων αποσκοπεί στην οικονομική τους ενίσχυση για ερευνητικούς και επιμορφωτικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα, το ΠΑΣΟΚ θα λάβει περίπου 3,1 εκατομμύρια ευρώ, η Νέα Δημοκρατία, 2,43 εκατομμύρια, το ΚΚΕ 746.737 ευρώ, ο ΛΑΟΣ 622.748 ευρώ, ο ΣΥΡΙΖΑ 556.005 ευρώ και οι Οικολόγοι - Πράσινοι 257.333 ευρώ. Τα εν λόγω ποσά δίνονται με βάση το ποσοστό των ψήφων που συγκέντρωσαν τα κόμματα στις βουλευτικές εκλογές του 2009, όταν εξελέγη κυβερνώσα κόμμα το ΠΑΣΟΚ με πρωθυπουργό τον Γιώργο Παπανδρέου.

(Ναυτεμπορική 1/2/2013)

ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΟ 2013, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ GUARDIAN

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα απέχει πολύ από το τέλος της, αναφέρει σε σημερινό δημοσίευσμά του ο Guardian, τονίζοντας ότι το 2013 θα είναι ένα κρίσιμο έτος κατά τη διάρκεια

του οποίου θα φανεί αν η χώρα θα παραμείνει ή όχι στην ευρωζώνη. Όπως σημειώνει η βρετανική εφημερίδα, οι επόμενοι 12 μήνες θα καθορίσουν το μέλλον της χώρας. «Αν και οι Έλληνες κατάφεραν να συμφωνήσουν για πρώτη φορά με τη Γερμανίδα Καγκελάρια, Άνγκελα Μέρκελ, ωστόσο, η ίδια, στο Πρωτοχρονιάτικο μήνυμά της, μας ενημέρωσε ότι απέχουμε κατά πολύ από το τέλος της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Γηραιά Ήπειρο», σημειώνει. «Επειτα από πέντε χρόνια συνεχούς ύφεσης, ο αδύναμος κρίκος της Ευρωζώνης μπαίνει στο 2013 με την ανεργία να αγγίζει το 26%, έναν στους τρεις πολίτες να ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και εν αναμονή πιο σκληρών μέτρων λιτότητας», τονίζει η εφημερίδα, επικαλούμενη δήλωση του Γ.Στουρνάρα, ο οποίος είχε πει στους Financial Times πως η Ελλάδα δεν έχει διαφύγει τελείως τον κίνδυνο οικονομικής κατάρρευσης. Ο Guardian αναφέρει ότι οι αναλυτές μιλούν για έναν χρόνο ο οποίος θα αποτελείται από δύο μέρη. Οι γερμανικές εκλογές του Σεπτεμβρίου αναμένεται να παίξουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο σε αυτόν. Μόνο τότε, σύμφωνα με τους ειδικούς, με μια νέα κυβέρνηση στο Βερολίνο, θα μπορέσει να ληφθεί η οδύνηρη απόφαση της διαγραφής του τεράστιου ελληνικού χρέους.

(Voria.gr 2/1/2013)

ΤΟ 2013 ΦΕΡΝΕΙ (;) ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Φωτογραφία από το site του "Άγγελιοφόρου"

Καθοριστικό προμηνύεται το 2013 για τα μεγάλα έργα της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής. Πέρα από την εκκίνηση νέων έργων, όπως είναι, για παράδειγμα, οι κόμβοι στη δυτική περιφερειακή, αλλά και η επέκταση του μετρό προς την Καλαμαριά, το νέο έτος θα φέρει και... ξεκαθάρισμα του τοπίου, όσον αφορά τη βασική γραμμή του υπόγειου μέσου σε σταθερή τροχιά της Θεσσαλονίκης. Τα νέα έργα, εκτός όλων των άλλων καλών, θα ρίξουν στη Θεσσαλονίκη... ζεστό χρήμα και θα «ανοίξουν» πολύτιμες θέσεις εργασίας. Αν μη τι άλλο, το 2013 θα ξεκαθαρίσει το τοπίο με την κατασκευή της βασικής γραμμής του μετρό. Κατά γενική ομολογία, το έργο ακόμα και σήμερα καρκινοβατεί και αυτό δεν είναι δυνατό να συνεχιστεί. Ετσι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, πρέπει να δοθεί και θα δοθεί λύση. Με βάση το αισιόδοξο σενάριο, η «Αττικό Μετρό ΑΕ» θα μπορέσει να παραδώσει νέους χώρους στην κατασκευάστρια κοινοπραξία, για να αναπτύξει εργοτάξια. Ταυτόχρονα, με διάφορες ενέργειες που γίνονται από το αρμόδιο υπουργείο Υποδομών, όπως είναι η αύξηση της προκαταβολής αλλά και ο φιλικός διακανονισμός, θα βοηθηθεί ο ανάδοχος στα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετωπίζει. Ετσι, το έργο θα μπορέσει να πάρει και πάλι μπρος. Το απαισιόδοξο σενάριο δε θέλει κανείς να το σκέφτεται, αφού δυστυχώς δεν μπορεί να αποκλειστεί μια νέα, μεγάλη περιπέτεια τόσο για το μετρό όσο και για την πόλη. Διότι η κατάρρευση του έργου συνιστά περιπέτεια. Κι όλα αυτά, ενώ ο συμβατικός προβλεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης του μετρό έχει παρέλθει από τον περασμένο Οκτώβριο. [...]Όσο για το χρόνο παράδοσής του, αν ξεπεραστούν τα προβλήματα και πάρει και πάλι μπρος, αυτός δεν είναι

απολύτως ξεκάθαρος. Οι... αισιόδοχοι, μιλούν για τέλος 2016, αρχές 2017. Οι... απαισιόδοχοι κάνουν λόγο για 2018 και βλέπουμε. Ανεξάρτητα με ό,τι συμβεί στη βασική γραμμή, μέσα στο νέο έτος θα αρχίσει η κατασκευή της πρώτης επέκτασης του μετρό της Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά. [...] Με τη νέα αυτή γραμμή του μετρό, υπολογίζεται ότι θα εξυπηρετούνται ημερησίως περί τους 90.000 επιβάτες. Η συμβατική διάρκεια κατασκευής του έργου θα είναι 60 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Έτσι, αν όλα πάνε καλά, το μετρό θα φτάνει στην Καλαμαριά το 2018. Στη συγκεκριμένη γραμμή δεν αναμένονται καθυστερήσεις από αρχαιολογικά ευρήματα και μακρόχρονες, εκτεταμένες αρχαιολογικές ανασκαφές, σύμφωνα τουλάχιστον με γνωματεύσεις από τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, αν και κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει τίποτα. Στο τέλος της άνοιξης με αρχές καλοκαιριού, προσδιορίζεται η έναρξη της κατασκευής ενός από τα πιο σημαντικά έργα της Θεσσαλονίκης, το οποίο θα βελτιώσει την καθημερινότητα χιλιάδων πολιτών. Πρόκειται για την αναβάθμιση της δυτικής περιφερειακής, έργο που έχει δημοπρατηθεί, με το οποίο θα αντιστοίχονται οι εναπομείναντες ισόπεδοι κόμβοι. Με απλά λόγια, με την υλοποίηση του έργου θα καταργηθούν τα φανάρια στην περιφερειακή, η οποία θα μετατραπεί από άκρη σε άκρη σε έναν δρόμο ταχείας κυκλοφορίας, όπως δηλαδή συμβαίνει με αντίστοιχους δρόμους σε όλη την Ευρώπη. [...] Κατά τη φάση κατασκευής δεν πρόκειται να κλείσει η περιφερειακή οδός, καθώς στις μελέτες υπάρχουν προβλέψεις ώστε ο δρόμος να βρίσκεται σε διαρκή λειτουργία, προκειμένου να μην υπάρξει κυκλοφοριακή ασφυξία στη Θεσσαλονίκη. Το έργο έχει «σπάσει» σε δύο εργολαβίες, με το συνολικό προϋπολογισμό να ανέρχεται σε περίπου 110 εκατ. ευρώ συνολικά, ενώ ο χρόνος ολοκλήρωσης προσδιορίζεται για το δεύτερο εξάμηνο του 2015. Στο αεροδρόμιο "Μακεδονία": Αν και δόθηκε νέα παράταση για την ολοκλήρωσή του, εντούτοις προχωρά, έστω και με αργό ρυθμό. Ο λόγος για την επέκταση του διαδρόμου προσαπογειώσεων 10 - 28, του αεροδρομίου «Μακεδονία», κατά περίπου 1.000 μέτρα, μέσα στη θάλασσα. Το έργο θα αλλάξει ριζικά τη λειτουργία του αεροδρομίου της Θεσσαλονίκης, το οποίο θα μπορεί να φιλοξενεί περισσότερες πτήσεις, ακόμα και υπερατλαντικές, που σήμερα είναι αδύνατο να πραγματοποιηθούν λόγω ελλείψεως υποδομών. Πρακτικά, το αεροδρόμιο «Μακεδονία» θα είναι σε θέση να υποδέχεται με ασφάλεια όλους τους τύπους αεροσκαφών που κυκλοφορούν σήμερα.

[Αγγελιοφόρος 2/1/2013]

ΞΑΝΑΓΙΝΕΤΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ Η "ΠΛΑΤΕΙΑ" ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η κατ' ευφημισμόν σήμερα πλατεία Ελευθερίας, η οποία λειτουργεί ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, πρόκειται να επανασχεδιαστεί, ώστε να αποδοθεί στους κατοίκους και στους επισκέπτες της πόλης ως ένας χώρος περιπάτου και αναψυχής, στον οποίο θα βρουν εφαρμογή σύγχρονες αρχιτεκτονικές και αστικές παρεμβάσεις. «Θεωρούμε απαραίτητο ένας χώρος με την ιστορική φόρτιση που έχει η πλατεία Ελευθερίας να έχει παραδοθεί στα αυτοκίνητα. Στόχος των παρεμβάσεων που σχεδιάζουμε είναι να αναδείξουμε αυτήν την πλατεία, που έχει συνδεθεί στενά με την ιστορία της πόλης, αλλά και να τη συνδέσουμε με την πρώτη προβλήτα του λιμανιού, ώστε να λειτουργήσει ως μια πύλη της πόλης από τη θάλασσα», επισήμανε ο αντιδήμαρχος Αστικού Σχεδιασμού, Πολεοδομίας και Δικτύων Ανδρέας Κουράκης. Για την ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας ο δήμος Θεσσαλονίκης προχώρησε στην προκήρυξη σύνθετου ανοικτού διαγωνισμού

προσχεδίων, συνολικού κόστους 48.000 ευρώ. Οι αρχιτέκτονες που θα ανταποκριθούν στο κάλεσμα για τον ανασχεδιασμό αυτής της ιστορικής πλατείας θα πρέπει να καταθέσουν τις προτάσεις τους μέχρι και τα μέσα Απριλίου. Όπως σημείωσε ο κ. Κουράκης, η ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας έχει χαρακτηριστεί με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Θεσσαλονίκης ως «αξιόλογο τεχνικό έργο». «Αυτό συνέβη διότι το συγκεκριμένο έργο αφενός αφορά την απόδοση στους Θεσσαλονικείς μιας από τις σημαντικότερες ιστορικές πλατείες της πόλης και αφετέρου θα συμβάλει στην προβολή του πολυδιάστατου χαρακτήρα της πόλης, αλλά και στην ολοκλήρωση του προγράμματος για την αναβάθμιση του θαλάσσιου μετώπου και των κοινόχρηστων χώρων του ιστορικού κέντρου», τόνισε ο αντιδήμαρχος Αστικού Σχεδιασμού, Πολεοδομίας και Δικτύων. Βασικές επιδιώξεις, στο πλαίσιο του διαγωνισμού που έχει προκηρυχθεί, είναι η πλατεία Ελευθερίας να αποδοθεί πλέον στους πεζοδύο και όχι στα αυτοκίνητα, αλλά και να αποτελέσει έναν χώρο συγκέντρωσης, αναψυχής και ενημέρωσης των πολιτών. Στόχος του δήμου Θεσσαλονίκης είναι να αναδειχθεί ο ιστορικός χαρακτήρας της πλατείας, να ενισχυθεί το υφιστάμενο πράσινο, να γίνουν διαμορφώσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες, αλλά και να αναβαθμιστεί ο δημοτικός φωτισμός. Για την υλοποίηση του σχεδιασμού που αφορά την αναβάθμιση της πλατείας Ελευθερίας θα απαιτηθεί μεταξύ των άλλων και η μεταφορά των τεσσάρων γραμμών του ΟΑΣΘ, που σήμερα τερματίζουν προς την πλευρά της οδού Μητροπόλεως. Για το θέμα αυτό το Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης έχει ήδη απευθυνθεί στον Οργανισμό Λιμένος, ζητώντας να επιτραπεί η μεταφορά των συγκεκριμένων λεωφορειακών γραμμών σε χώρους του ΟΛΘ. Συγκεκριμένα προτείνεται η μεταφορά των τερματικών σταθμών στους ακόλουθους χώρους: - Στην εσοχή επί της οδού Κουντουριώτη μεταξύ της Σαλαμίνας και της παρόδου της λεωφόρου Νίκης, η οποία σήμερα είναι ανενεργή. - Στην περιοχή του χώρου στάθμευσης που χωροθετείται ανατολικά της κεντρικής πύλης του λιμένα, ο οποίος προβλέπεται να επεκταθεί σημαντικά μετά την κατεδάφιση δύο υφιστάμενων αποθηκών.

[Μακεδονία 1/1/2013]

ΒΡΑΒΕΙΑ ΣΕ 226 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ

Βραβεία σε Ελλάδα και εξωτερικό απέσπασαν 226 ερευνητικές δραστηριότητες πανεπιστημίων, ΤΕΙ και ερευνητικών κέντρων. Πρόκειται για προγράμματα από τους κλάδους των ανθρωπιστικών επιστημών, των βιοεπιστημών, της Ενέργειας και του Περιβάλλοντος, των Επιστημών Μηχανικού, των Κοινωνικών Επιστημών, των Μαθηματικών, της Πληροφορικής και των Φυσικών Επιστημών. «Η αριστεία στην έρευνα και την καινοτομία αποτελεί βασικό μοχλό της γενικότερης αναπτυξιακής διεξόδου» τονίζει στην Καθημερινή ο γενικός γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας, Βασίλης Μάγκλαρης. Προσθέτει πως σε διαφορετική περίπτωση η Ελλάδα θα σηματοδοτεί για πολλά χρόνια από την επιδημία της «αιμορραγίας των εγκεφάλων» προετοιμάζοντας γενιές μεταναστών. Στο μεταξύ, το υπουργείο Παιδείας έχει δημιουργήσει το Ψηφιακό Αποθετήριο Αριστείας, καλώντας τα ελληνικά ιδρύματα να προβάλουν τις δράσεις τους. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται και η πρόσφατη έκδοση Δράσεις Αριστείας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, που περιλαμβάνει τις δουλειές ελληνικών ιδρυμάτων που βραβεύτηκαν τη χρονιά που πέρασε.

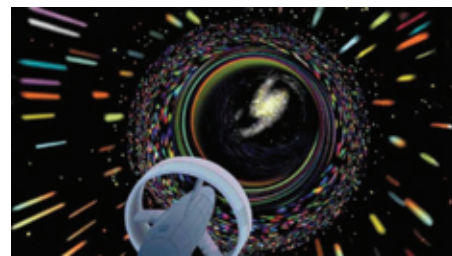
[Καθημερινή 2/1/2013]

ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ... "ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ" ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Νέα τεχνολογία στο πεδίο του φωτισμού, ανακάλυψαν επιστήμονες από το πανεπιστήμιο Wake Forest της Βόρειας Καρολίνα στην Αμερική. Το Fipel (Field Induced Polymer Electroluminescent) αποτελείται από στρώσεις πολυμερών που εκπέμπουν φως, με νανο-υλικά που ενεργοποιούνται όταν τα διαπεράσει το ηλεκτρικό ρεύμα. Το «πλαστικό» φως που παράγεται είναι πιο δυνατό και καθαρό από μια συμβατική λάμπα και έχει μεγαλύτερη διάρκεια ζωής, σύμφωνα με δηλώσεις των δημιουργών του. Όπως δηλώνει ο καθηγητής Φυσικής του πανεπιστημίου, Dr. David Carroll «αυτό που ανακαλύψαμε είναι ένας τρόπος να παράγουμε μόνο φωτεινή ενέργεια και όχι θερμική. Επίσης οι συσκευές μας δεν περικόουν υδράργυρο ούτε καυστικά χημικά και δεν μπορούν να σπάσουν γιατί πολύ απλά δεν αποτελούνται από γυαλί». Το νέο υλικό είναι πολύ εύκολο στην διάπλυσή του με αποτέλεσμα να μπορεί να πάρει όποια μορφή θελήσουμε και αποδίδει πολύ καλύτερο φωτισμό από την σημερινή τεχνολογία LED, δε χρειάζεται συστήματα υποστήριξης ή ψύξης. Υπάρχει ακόμα δυνατότητα να ρυθμιστεί ώστε να λαμβάνει διάφορους χρωματισμούς ή παραλλαγές του λευκού. Περισσότερες λεπτομέρειες για την νέα τεχνολογία έχουν δημοσιευτεί στο άρθρο του επιστημονικού site, Organic Electronics.

[techit.gr 31/12/2012]

ΔΙΑΣΤΡΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ: ΑΙΩΝΕΣ ΜΑΚΡΙΑ

Εικόνα από το site του "Βήματος"

Ο Νιλ Πέλις της Πανεπιστημιακής Ένωσης Διαστημικής Έρευνας που εδρεύει στην Κολομβία του Μέριλαντ συνόψισε ως εξής το πόσο απέχουν τα ταχύτερα διαστημόπλοιά μας από την επίτευξη ενός διαστημικού ταξιδιού. «Το κοντινότερο άστρο είναι το Α του Κενταύρου» είπε στους συνέδρους. «Με ταχύτητα 25.000 μιλίων την ώρα θα χρειαστούμε 115.000 χρόνια για να φθάσουμε εκεί. Δεν μιλάμε λοιπόν για σχέδιο». Ακόμη και αν βρούμε έναν τρόπο να ταξιδέψουμε στις ταχύτητες που απαιτούνται για να φθάσουμε σε ένα άστρο στο διάστημα μιας ανθρώπινης ζωής, η ενέργεια που θα απαιτηθεί για αυτή τη διαδρομή ξεπερνά κατά πολύ τα μέσα μας για το ορατό μέλλον. Ο Μαρκ Μιλς του Tau Zero Foundation, μιας δεξαμενής σκέψης που εδρεύει στο Φέαρβιου Παρκ του Οχάιο, λέει ότι μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό της σημερινής παγκόσμιας παραγωγής ενέργειας πηγαίνει στις διαστημικές πτήσεις. Αν τα πράγματα συνεχιστούν όπως έχουν και η παραγωγή ενέργειας εξακολουθήσει να αυξάνεται με το ρυθμό των τελευταίων δεκαετιών, τότε οι διαστημικές αποστολές απέχουν τουλάχιστον δύο ως πέντε αιώνες, όπως υπολογίζει. Για τους αμέσως επόμενους αιώνες λοιπόν, αν όχι για τα επόμενα χιλιάδες χρόνια, η ανθρωπότητα θα είναι σε μεγάλο βαθμό περιορισμένη στο πλιακό μας σύστημα. Ακόμη και να φθάσουμε προορισμούς πιο κοντά σε εμάς θα προχωρεί βραδέως ώσπου να βρούμε καλύτερα συστήματα προώθησης από τους χημικούς πυραύλους οι οποίοι, από την άποψη της ταχύτητας και της τεχνολογίας, είναι σαν τα πλοία του Κολόμβου, όπως λέει ο Κρις Μακ Κέι, πλανητικός επιστήμονας της NASA.

[Το Βήμα 30/12/2012]

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ
ΠΑΡΑΤΑΞΙΑΚΑ■ Σ.Δ.Α.Τ.Μ.Β.Ε.: ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΝ
ΑΝ.ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΚΑ ΜΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ
ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ "ΣΥ-
ΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ"
12.12.2012

Αξιότιμε Κε Υπουργέ,

Ο σύλλογός μας, θέλοντας να συμβάλει ουσιαστικά στη διαβούλευση του σχεδίου νόμου, καταθέτει τις προτάσεις του επί συγκεκριμένων άρθρων. Πιστεύουμε ότι οι προτάσεις μας συμβάλλουν προς την κατάλληλη κατεύθυνση, στοχεύοντας σε συγκεκριμένα σημεία του σχεδίου νόμου. Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης κατατέθηκαν πλήθος προτάσεων, οι περισσότερες από αυτές προς τη σωστή κατεύθυνση. Σκοπός μας είναι σύντομα και περιεκτικά να αποδώσουμε και τις προτάσεις του συλλόγου μας οι οποίες ελπίζουμε να εισακουστούν

Άρθρο 01: Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α', 275/03.12.1998), όπως έχει τροποποιηθεί με τους νόμους 3127/2003 (ΦΕΚ Α', 67/2003), 3208/2003 (ΦΕΚ Α', 303/2003), 3212/2003 (ΦΕΚ Α', 308/2003), 3481/2006 (ΦΕΚ Α', 162/2006), 3559/2007 (ΦΕΚ Α', 102/2007) και 3983/2011 (ΦΕΚ Α', τ.Α'. 144/2011).

1. Ο Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός έχει όλα τα απαραίτητα προσόντα να προϊστάται ενός κτηματολογικού γραφείου. Οι αρμοδιότητες του προϊσταμένου προϋποθέτουν τόσο γνώσεις νομικού αντικείμενου όσο και τεχνικού, οπότε πιστεύουμε ότι δεν θα έπρεπε να γίνεται αυτή η διάκριση. Επίσης, δράττοντας της ευκαιρίας, πρέπει να τεθεί και το ζήτημα των αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων είτε στα λειτουργούντα γραφεία είτε στα μελλοντικά. Αποτελεί απαίτηση τόσο του τεχνικού κόσμου όσο και του νομικού να προβλέπεται ο άμεσος έλεγχός τους από θεσμοθετημένη αρχή και η δυνατότητα να καθίστανται υπόλογοι έναντι των πολιτών.

Άρθρο 02: Τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν. 2308/1995 (ΦΕΚ 114 Α', 15.6.1995), όπως έχει τροποποιηθεί με τους νόμους 2508/1997 (ΦΕΚ Α', 124/1997), 2664/1998 (ΦΕΚ Α', 275/1998), 3127/2003 (ΦΕΚ Α', 67/2003), 3212/2003 (ΦΕΚ Α', 308/2003), 3481/2006 (ΦΕΚ Α', 162/2006).

1. Η αλλαγή της προαιρετικής προσκόμισης τοπογραφικού διαγράμματος στις δηλώσεις του νόμου 2308/1995 σε υποχρεωτική είναι επιβεβλημένη. Από τα τρέχοντα προγράμματα αποδεικνύεται ότι η έλλειψη τοπογραφικού οδηγεί σε αρκετές περιπτώσεις σε μη ορθή κτηματογράφηση της υπό μελέτη περιοχής και σε αρκετά προβλήματα στη φάση της ανάρτησης. Το τοπογραφικό διάγραμμα κατοχυρώνει τους πολίτες και επιλύει πολλά ζητήματα διεκδικήσεων και σφαλμάτων (εξαίρεση μπορούν να αποτελέσουν οι συσταθείσες οριζόντιες ιδιοκτησίες εντός πυκνοδομημένων πολεοδομικών ενοτήτων όπου και έχουμε παγιωμένες καταστάσεις).

2. Στην παράγραφο 16 αναφέρεται ότι οι επιτροπές ενστάσεων αποτελούνται μεταξύ άλλων και από «β) έναν αγρονόμο-τοπογράφο μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, υποδεικνυόμενο από τον οικείο περιφερειάρχη». Η σχέση του οικείου περιφερειάρχη με τους Αγρονόμους Τοπογράφους Μηχανικούς είναι ακριβώς ίδια με τους νομικούς, οπότε δεν υπάρχει λόγος να ορίζονται από αυτόν τα μέλη των επιτροπών. Η αρμοδιότητα αυτή πρέπει να περάσει στα περιφερειακά τμήματα του ΤΕΕ σε συνεργασία με τους κατά τόπους συλλόγους ΑΤΜ.

Άρθρο 04: Καταργείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3316/2005, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3461/2006 και προστίθεται άρθρο 45Α μετά το άρθρο 45, το οποίο έχει ως εξής:

Παράγραφος 3. Για την ανάθεση εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. με συμφωνία πλαισίου δεν απαιτείται σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Η συμφωνία πλαισίου συνάπτεται είτε με έναν ανάδοχο μελέτης ή υπηρεσίας είτε με περισσότερους, εφαρμοζόμενων των διατάξεων του άρθρου 26 του Π.Δ. 60/2007, όπως κάθε φορά ισχύει. Η διάρκεια της συμφωνίας πλαισίου προσδιορίζεται στα Τεύχη του Διαγωνισμού και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που δικαιολογούνται, ειδικά, ιδίως λόγω του αντικείμενου της συμφωνίας-πλαισίου. Γενικότερα για συμβάσεις θέματα των οποίων ρυθμίζονται με το παρόν άρθρο, όπου στο νόμο απαιτείται η γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, ως αρμόδιο ορίζεται αυτό που λειτουργεί στο ΥΠΕΚΑ και διαφορετικά του ΥΠΟΜΕΔΙ.

Η πρόνοια του νομοθέτη για τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου έχει σαν στόχο την αποτροπή της κατάχρησης αυτής της μορφής των συμβάσεων, εξαιτίας της ελαστικότητας που προσφέρει στον προσδιορισμό του μελετητικού αντικείμενου και της αμοιβής του αναδόχου. Δεν συμφωνούμε με την κατάργηση της παραπάνω πρόνοιας ιδιαίτερα όταν όλα τα υπόλοιπα άρθρα καθιστούν εξαιρετικά εύκολη και σύντομη την ανάθεση των μελετών με την κανονική διαδικασία.

Παράγραφος 4. Στους διαγωνισμούς ανάθεσης μελετών και υπηρεσιών που προκηρύσσει η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., ως κριτήριο ανάθεσης ορίζεται η χαμηλότερη τιμή. Το ίδιο κριτήριο ανάθεσης ορίζεται και στις συμφωνίες πλαισίου. Ως προς τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές ισχύει το άρθρο 52 του Π.Δ. 60/2007.

Η υιοθέτηση του κριτηρίου της χαμηλότερης τιμής ως μοναδικού κριτηρίου για την επιλογή του αναδόχου έρχεται για να καλύψει την αδυναμία της ΚΤ για σύντμηση του χρόνου αξιολόγηση των τεχνικών φακέλων. Με πρόφαση την επίσπευση της διαδικασίας ανάθεσης θυσιάζεται στον βωμό της σκοπιμότητας η αξιολόγηση της ποιότητας, των ικανοτήτων του στελεχιακού δυναμικού, της προτεινόμενης μεθοδολογίας κλπ. Αν τη συνδυάσουμε και με την κατάργηση του ορίου των οικονομικών προσφορών και την οικονομική συγκυρία, είναι μαθηματικά βέβαιο ότι θα οδηγηθούμε σε εξευτελιστικά χαμηλές προσφορές οι οποίες με την σειρά τους θα οδηγήσουν είτε σε υποβάθμιση της ποιότητας είτε σε αδυναμία εκπόνησης της μελέτης. Άλλωστε, αυτή ήταν και η αιτία που οδήγησε στον ορισμό της ελάχιστης αμοιβής για την εκπόνηση

των μελετών.

Αν και ο σύλλογός μας είναι αντίθετος στη θέσπιση ως μοναδικού κριτηρίου της μικρότερης τιμής, σε περίπτωση υιοθέτησής του θα πρέπει να προβλέπεται σαφής προσδιορισμός της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς. Προτείνουμε να προσδιορίζεται από το μέσο όρο των οικονομικών προσφορών της μελέτης αφαιρούμενης της μεγαλύτερης και μικρότερης οικονομικής προσφοράς (σε περίπτωση που υπάρχουν) και με περιθώριο ανοχής το 20% του μέσου όρου. Η επιτροπή έκοντας ως δεδομένο το συγκεκριμένο κριτήριο θα μπορεί να καλεί τους συμμετάσχοντες και να εφαρμόζει τα ισχύοντα με βάση το άρθρο 52 του Π.Δ. 60/2007.

Παράγραφος 5. Για τον έλεγχο της τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας, οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψηφίων αναδόχων εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 45 και 49 του Π.Δ. 60/2007.

Στο άρθρο 45 παράγραφος 4 αναφέρεται πως «οι αναθέτουσες αρχές υποδεικνύουν, στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, ποιο ή ποια από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 δικαιολογητικά επέλεξαν καθώς και ποια άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν». Επίσης, δεν προσδιορίζεται το ποσοστό επί του προϋπολογισμού που θα αποδεικνύει την χρηματοοικονομική επάρκεια.

Προτείνουμε να υιοθετηθεί μόνο το εδάφιο γ) της παραγράφου 1 και ο τομέας δραστηριοτήτων να προσδιορίζεται ως η κατηγορία 16 των μελετών. Το ποσοστό της χρηματοοικονομικής επάρκειας να αντιστοιχεί σε ρεαλιστικό νούμερο σε σύγκριση με τις οικονομικές δυνατότητες του μελετητικού δυναμικού της χώρας και να προκύπτει από το άθροισμα των οικονομικών στοιχείων των μελών των συμπράξεων (ανεξάρτητοι μελετητές, μελετητικές εταιρίες, συμμετοχή σε κοινοπραξίες, κτλ.). Έτσι, εξασφαλίζεται η δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή στο έργο του οικονομικά ενεργού μελετητικού δυναμικού όλων των τάξεων πτυχιών κατηγορίας 16.

Παράγραφος 11. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 3316/2005 η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών του άρθρου αυτού συγκροτεί, με απόφασή της, Επιτροπές Διαγωνισμού που αποτελούνται από πέντε (5) μέλη. Για τη διεξαγωγή διαγωνισμού για την ανάθεση μελετών κτηματογράφησης, ένα από τα μέλη της Επιτροπής είναι δικηγόρος διορισμένος στον Άρειο Πάγο, με εικοσαετή τουλάχιστον δικηγορία, τον οποίο, μαζί με τον αναπληρωτή του, υποδεικνύει ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας μετά από σχετικό αίτημα της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, επιλέγεται από την ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. δικηγόρος με τις προαναφερθείσες ιδιότητες. Η αμοιβή των μελών της Επιτροπής Διαγωνισμού και της γραμματειακής υποστήριξης αυτής καθορίζεται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4024/2011 ή και κάθε άλλης σχετικής διάταξης νόμου, με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ μετά από πρόταση της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.

Από την περιγραφή της σύνθεσης της επιτροπής δεν προκύπτει ξεκάθαρα ότι ένα από τα μέλη της επιτροπής είναι εκπρόσωπος του ΤΕΕ. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ερωτήματα και πρέπει,

“ΞΕΜΠΛΟΚΑΡΕΤΑΙ” ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ Η ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

οπωσδήποτε, να διασαφηνιστεί.

Παράγραφος 17. Στις διαδικασίες ανάθεσης των μελετών του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3316/2005. Ως προς τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό ισχύουν τα εξής. .... Αλλαγές στη στελέχωση των ονομαστικά δηλωθέντων στελεχών της ομάδας μελέτης, επιτρέπονται, μέχρι τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτές οφείλονται σε **σπουδαίο λόγο**

Παράγραφος 18. «Ο ανάδοχος υποχρεούται να χρησιμοποιήσει ....» Η αντικατάσταση ή αποχώρηση των δηλούμενων στελεχών αυτής επιτρέπεται αν οφείλεται σε **σπουδαίο λόγο**. Αν και συμφωνούμε στην δυνατότητα αλλαγής των μελών της ομάδας μελέτης, η γενικόλογη περιγραφή του λόγου αντικατάστασης με την φράση «**σπουδαίο λόγο**» δύναται να οδηγήσει σε αυθαίρετες ερμηνείες, δικαστικές διαμάχες και καθυστερήσεις. Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται ο αναλυτικός καθορισμός των περιπτώσεων στις οποίες θα επιτρέπεται η αντικατάσταση.

Αξιότιμε Κε Υπουργέ,

Κλείνοντας οφείλουμε να «εξομολογηθούμε» πως η συμμετοχή κάθε διπλωματούχου Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού στην ολοκλήρωση του Εθνικού Κτηματολογίου αποτελεί προαπαιτούμενο για την ορθή ολοκλήρωση του έργου. Το μέγεθος και η πολυπλοκότητα του έργου απαιτεί τη συμμετοχή όλου σχεδόν του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, το οποίο, βέβαια, με τη σειρά του είναι απολύτως πρόθυμο να συμμετάσχει.

Εμείς από την πλευρά μας, με τις ανωτέρω προτάσεις θέλουμε να συμβάλουμε, όσο αυτό είναι δυνατόν, στην προσπάθεια ολοκλήρωσης του έργου. Θέλουμε και ελπίζουμε οι προτάσεις μας να εισακουστούν και ως επιστημονικός σύμβουλος βρισκόμαστε πλάι σας.

■ **ΣΑΔΑΣ – ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ: ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 4067/12 (Ν.Ο.Κ.) 20.12.2012**

Ο ΣΑΔΑΣ – Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων εκφράζει την έντονη απογοήτευσή του για την κατάληξη μιας διαδικασίας η οποία ξεκίνησε με τις καλύτερες, από ό,τι είχε αντιληφθεί, προθέσεις. Σχετικά με το Τεύχος Τεχνικών Οδηγιών για την εφαρμογή του Ν. 4067/12 (Ν.Ο.Κ.) διευκρινίζει ότι:

α) δεν συμπεριλήφθηκαν παρατηρήσεις που αφορούν τη σαφήνεια των διατάξεων και των γραφειοκρατικών διαδικασιών, όπως επίσης και ουσιαστικά ζητήματα στην απαιτούμενη ελευθερία της αρχιτεκτονικής σύνθεσης, στον κτηριακό όγκο και στην εισαγωγή της έννοιας του αστικού σχεδιασμού,

β) λόγω της έντονης απογοήτευσής του για την κατάληξη της διαδικασίας, αποχωρεί από αυτήν, καθώς η «...συνεργασία των υπηρεσιών του Υπουργείου με όλους τους εμπλεκόμενους και ενδιαφερόμενους φορείς...» όπως αυτή προβάλλεται στο Δελτίο Τύπου του ΥΠΕΚΑ της 19-12-12, δεν είναι αυτή που προσδοκούσε.

Τέλος επισημαίνει ότι για μια φορά ακόμη το αρμόδιο Υπουργείο (ΥΠΕΚΑ) δεν έλαβε υπόψη του τις συγκεκριμένες παρατηρήσεις και τους ουσιαστικούς προβληματισμούς του τεχνικού κόσμου και συγκεκριμένα του καθ' ύλην αρμόδιου φορέα ΣΑΔΑΣ – ΠΕΑ.

Ξεχωριστά θα μπορούν πλέον να πωλούνται ή να κτίζονται τα συνεχόμενα οικοπέδα του ίδιου ιδιοκτήτη, που έχουν αγοραστεί με διαφορετικά συμβόλαια, κατόπιν απόφασης του Αρείου Πάγου, η οποία ανατρέπει αντίθετη απόφαση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και επαναφέρει το καθεστώς που ίσχυε επί 40ετία. Συγκεκριμένα, η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου ανέτρεψε απόφαση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), η οποία ελήφθη προ ενάμιση χρόνου και προέβλεπε ότι συνεχόμενα οικοπέδα σε εντός και εκτός σχεδίου περιοχές θα έπρεπε πλέον να αντιμετωπίζονται όχι ως αυτοτελή, αλλά ως ένα ενιαίο ακίνητο.

Η απόφαση ελήφθη κατόπιν επανειλημμένων αιτημάτων διαφόρων συμβολαιογραφικών συλλόγων της χώρας, με βάση το σκεπτικό ότι θίγονται σοβαρά κεκτημένα περιουσιακά και ιδιοκτησιακά δικαιώματα, που προστατεύονται από το Σύνταγμα.

Οι αιτούμενοι την ανατροπή της απόφασης του ΝΣΚ επισήμαιναν στα αιτήματά τους ότι, εξαιτίας αυτής, γίνεται δυσμενέστερη η θέση

χιλιάδων ιδιοκτητών, προκαλούνται ακυρότητες συμβολαίου λόγω απαγορευμένης κατάτμησης, χάνονται κεκτημένα δικαιώματα πωλητών χωρίς δική τους ευθύνη, ενώ συνέπεια όλων αυτών καταγράφονται και απώλειες εσόδων για το δημόσιο.

Τονίζοταν, παράλληλα, ότι η επιβολή του νέου καθεστώτος, θα οδηγήσει σε νομικές τεχνικές για καταστρατήγηση της αναγκαστικής σύνδεσης οικοπέδων, μέσα από εικονικές δικαιοπραξίες (π.χ. με τη δημιουργία ανάμεσα σε δύο οικοπέδα μίας εικονικής τρίτης ιδιοκτησίας), με την εμφάνιση ως αγοραστή και άλλου προσώπου με απειροελάχιστο ποσοστό συνιδιοκτησίας κ.λπ.

Ο αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου, **Ν. Παντελής**, με σχετική γνωμοδότηση άναψε το “πράσινο φως” για την επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος, τασσόμενος υπέρ της αυτοτέλειας των οικοπέδων. Σημειώνεται ότι η αντιμετώπιση των διαφορετικών συνεχόμενων οικοπέδων ως ενιαίου ακινήτου είχε αποφασιστεί κατά πλειοψηφία από την Ολομέλεια του ΝΣΚ, με γνώμονα -όπως είχε αιτιολογηθεί- την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. ■

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΜΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΤΗΡΙΩΝ

Και στα ακίνητα κάτω των 50 τετραγωνικών επεκτείνεται από τον Ιανουάριο του 2016 η υποχρέωση έκδοσης πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ), η οποία θα ισχύει -από τον Ιούλιο του 2015- και για τα δημόσια κτήρια άνω των 250 τετραγωνικών. Τα παραπάνω προβλέπονται -μεταξύ άλλων- στο νομοσχέδιο, που κατατέθηκε στη Βουλή από το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, βάσει του οποίου, από την **1η Ιανουαρίου 2014, για την έκδοση ΠΕΑ θα πρέπει επίσης να προηγηθεί επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης ή κλιματισμού, εφόσον αυτά ξεπερνούν σε ισχύ τα 20 και 12 κιλοβάτ αντίστοιχα.**

Το νομοσχέδιο εισάγει ακόμη πιο αυστηρές προδιαγραφές για την κατασκευή νέων κτιρίων. Συγκεκριμένα, από το 2021 και μετά, όλα τα νέα κτήρια θα πρέπει να έχουν σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, ενώ το ίδιο πρέπει να γίνει νωρίτερα -από το 2019- για όσα νεόδμητα

στεγάσουν υπηρεσίες του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Το νομοσχέδιο προβλέπει επίσης καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, διαφορετικών για νέα και υφιστάμενα κτίρια. Κατά τα λοιπά, καθίσταται υποχρεωτική η δήλωση της ενεργειακής κατηγορίας ενός κτηρίου στις εμπορικές αγγελίες και διαφημίσεις για την πώληση ή τη μίσθωσή του, εφόσον έχει ήδη εκδοθεί ΠΕΑ.

Για την περίπτωση μη έκδοσης ΠΕΑ ή εκθέσεων επιθεώρησης συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, καθώς επίσης και για την παρακώλυση των ελέγχων της ΕΥΕΠΕΝ, προβλέπονται πρόστιμα, από 1.000 έως 10.000 ευρώ, ανάλογα με το μέγεθος των κτηρίων και άλλα κριτήρια. Τα ΠΕΑ και οι Εκθέσεις Επιθεώρησης στις οποίες διαπιστώνεται παράβαση ακυρώνονται αυτοδίκαια, ενώ ο αρμόδιος ενεργειακός επιθεωρητής υφίσταται κυρώσεις. ■

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΜΕΧΡΙ 25/11 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΔΟΜΗΣΗΣ ΠΡΟ ΝΟΚ

Μέχρι τις 25 Νοεμβρίου του 2013 παρατείνεται η προθεσμία έκδοσης αδειών δόμησης για τις οποίες είχαν υποβληθεί πλήρεις φακέλοι προ της έναρξης εφαρμογής του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.Ο.Κ.). Την πρόσθετη πίστωση χρόνου έδωσε στις 4 Ιανουαρίου το ΥΠΕΚΑ, με αφορμή ερωτήματα που υποβλήθηκαν σε αυτό τις τελευταίες ημέρες, σε σχέση με την προ-

θεσμία έκδοσης αδειών δόμησης για τις οποίες είχαν υποβληθεί πλήρεις φακέλοι προ της έναρξης εφαρμογής του Ν.Ο.Κ. Κι αυτό διότι, όπως αποδείχτηκε, λόγω των αλλαγών του νομικού πλαισίου σε κάποιες περιπτώσεις οι υπηρεσίες δόμησης δεν κατάφεραν να ολοκληρώσουν τον έλεγχο μέσα στην ταχθείσα προθεσμία. ■

ΤΡΕΝΑ, ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΚΑΙ GADGETS ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

■ Επιμέλεια: Αλεξάνδρα Γούτα

Από το Λος Άντζελες μέχρι την αχανή Κίνα και από τα εργαστήρια της GA Aviation μέχρι τις ψηφιακές αίθουσες του Kickstarter, η γέννηση νέων καινοτόμων τεχνολογιών, που αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο διασκεδάζουμε, μετακινούμαστε και ζούμε, δεν έχει τέλος. Οι μηχανικοί βρίσκονται σταθερά στην πρώτη γραμμή, υποσχόμενοι ακόμη και μια στάση στο ...“Holodeck” του Στार Τρεκ. Πώς; Διαβάστε παρακάτω τα όσα σταχυολόγησε το “T” από τον διεθνή Τύπο.

Την ίδια στιγμή, η Κίνα “κλέβει” τα ντρία στην καινοτομία, αλλά άραγε οι πατέντες της “ζυγίζουν” όσο οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές και αμερικανικές; Ο Economist διατυπώνει τον προβληματισμό του.

Και μια υπενθύμιση: περιμένουμε πάντα τα κείμενα και τις προτάσεις σας για καινοτόμες ιδέες και πρακτικές ή πρωτοποριακά προϊόντα, που έπεσαν στην αντίληψή σας. Καλή ανάγνωση.

■ CES 2013: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Στις αρχές του Ιανουαρίου, το Λας Βέγκας δεν ήταν μόνο η πόλη των καζίνο, των τζογαδόρων και των εντυπωσιακών ξενοδοχείων, που φλερτάρουν με το kitsch. Ήταν ταυτόχρονα η Μέκκα της καθημερινής καινοτομίας στα ηλεκτρονικά, στο πλαίσιο της διεθνούς έκθεσης CES 2013 (Consumer Electronics Show): σε έναν αχανή εκθεσιακό χώρο, 1,87 εκατομμυρίων τετραγωνικών μέτρων σύμφωνα με τον ιστοτόπο “Forbes.com” (4/1/2013), οι επισκέπτες είχαν τη δυνατότητα να δουν από κοντά την τελευταία λέξη της τεχνολογίας σε ηλεκτρονικά gadgets τελευταίας γενιάς, οθόνες, παιχνιδιομηχανές κι ό,τι άλλο μπορεί να μετατρέψει μια έκθεση σε παιχνιδότοπο για ενήλικες.

Οι τεχνολογίες που ξεχώρισε το Forbes, άλλες σε στάδιο εφαρμογής, άλλες στα πρόθυρα της εμπορικής αξιοποίησης κι άλλες σε επίπεδο ...ονείρου, υπόσχονται ν’ αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο διασκεδάζουμε ή και επιμορφωνόμαστε. Ας δούμε μερικές από αυτές που παρουσιάστηκαν στη CES 2013:

■ ViniTouch: Αγγίζοντας το φανταστικό

Η ViniTouch είναι μια εταιρεία που ξεπήδησε από τους κόλπους της BayerMaterialScience διατυπώνοντας από τα ...γεννοφάσκια της μια άκρως τολμηρή υπόσχεση: “θα φέρουμε επανάσταση στην εμπειρία του οικιακού κινηματογράφου (home cinema) και των βιντεοπαιχνιδιών”. Για να κάνει πράξη την υπόσχεση, η εταιρεία ανέπτυξε την τεχνολογία “ElectroActive Polymer”, που μπορεί να ενσωματωθεί σε κινητά τηλέφωνα, κοντρόλ και μηχανές, υποσχόμενη να δώσει στον χρήστη ...αφή υψηλής “ευκρίνειας”.

Με απλά λόγια, μέσω δονήσεων, ο χρήστης θα μπορεί όχι απλά να δει και ακούσει, αλλά και να νιώσει κυριολεκτικά την υφή ενός φανταστικού αντικειμένου που αγγίζει, π.χ., σε ένα παιχνίδι ή μια οθόνη. “Πιλοτάροντας ένα τζετ [σε ένα παιχνίδι] θα έχει πολύ διαφορετική αίσθηση από το να οδηγεί ένα αυτοκίνητο της Formula 1”, δήλωσαν στο Forbes.com στελέχη της εταιρείας.

Η εταιρεία συνεργάζεται ήδη με την Able Planet, προκειμένου να παρουσιάσει τα πρώτα προϊόντα του είδους, με εξελιγμένα τεχνολογικά χαρακτηριστικά. Έχει μεγάλο ενδιαφέρον να προσπαθήσει κάποιος να φανταστεί τις πιθανές εφαρμογές τόσο για τη βιομηχανία παιχνιδιών, όσο και για την αγορά οικιακών συστημάτων κινηματογράφου...

■ Oculus Lift: Μάσκα-“παράθυρο” στο ...Στार Τρεκ

Πηγή φωτογραφίας: Forbes.com. Μπορεί το εικονιζόμενο Oculus Lift να μοιάζει με απλή μάσκα του σκι, αλλά στην πραγματικότητα είναι πολλά παραπάνω. Στόχος της συσκευής εικονικής πραγματικότητας είναι αυτός που τη φοράει να βιώνει μια τρισδιάστατη εμπειρία virtual reality, που προσομοιάζει με εκείνη του ...Holodeck στο Στार Τρεκ!

Για τους μη μυημένους μοιάζει με hi-tech μάσκα του σκι. Οι “μιλημένοι” όμως, γνωρίζουν πολύ καλά ότι η συγκεκριμένη μάσκα προσφέρει θέα σε πολύ περισσότερα από μια χιονισμένη πίστα: το “oculus lift” είναι μια συσκευή εικονικής πραγματικότητας, που εκτιμάται ότι θα είναι διαθέσιμη ήδη από το φετινό Μάρτιο. Δημιουργός της είναι ο Plamer Luckey, ο οποίος υπάρχει... λόγος σοβαρός που δεν είναι νέος χλιαρός, αλλά έχει περιληφθεί στη λίστα “Forbes’ 30 under 30”.

Η μάσκα γεννήθηκε στις ψηφιακές “αίθουσες” του Kickstarter και απέσπασε διθυραμβικές κριτικές από σχεδιαστές βιντεοπαιχνιδιών και συντάκτες του ειδικού τεχνολογικού Τύπου.

Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ο συνεργάτης του Forbes, στόχος της συσκευής είναι αυτός που τη φοράει να βιώνει μια τρισδιάστατη εμπειρία εικονικής πραγματικότητας, που προσομοιάζει με εκείνη του ...Holodeck στο Στार Τρεκ!

■ Ο ΚΙΝΕΖΙΚΟΣ ΔΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΕΝΑ-ΠΥΡΑΥΛΟΙ

Ανήκει στην κατηγορία των λεγόμενων bullet trains (“τρένα-σφαίρες”), αλλά κάλλιστα θα μπορούσε κάποιος να το παρομοιάσει και με πύραυλο, τόσο στη μορφή, όσο και στην ταχύτητα. Η δε υποδομή του είναι που κάνει ...όλη τη δουλειά. Ο λόγος για την αμαξοστοιχία που θα κινείται στη μεγαλύτερη σιδηροδρομική γραμμή ταχείας κυκλοφορίας του κόσμου, από το Πεκίνο προς το Guangzhu, μια περιοχή γεμάτη λμάνι και βιομηχανικές ζώνες. Η γραμμή εγκαινιάστηκε λίγο πριν από το νέο έτος και αναμένεται να αλλάξει τα δεδομένα των μεταφορών στην Κίνα. Η μέση ωριαία ταχύτητα των τρένων κατά μήκος της γραμμής φτάνει ακόμη και στα 300 χλμ. Το συνολικό μήκος της θα είναι 2.298 χλμ. και θα περιλαμβάνει 35 στάσεις.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρχών, η διαδρομή μεταξύ Πεκίνου και Guangzhu θα καλύπτεται σε περίπου οκτώ ώρες, έναντι 20 -

22 που χρειάζεται ένα συμβατικό τρένο για να διανύσει την ίδια απόσταση. Το τρένο-σφαίρα είναι κατασκευασμένο από ελαφρύ πλαστικό, ενισχυμένο από ανθρακόνημα. Σύμφωνα με τους Κινέζους αξιωματούχους, που παραλληλίζουν το σχήμα του με κινεζικό σπαθί, μπορεί να πιάσει τελική ταχύτητα μέχρι και 482 χιλιομέτρων την ώρα.

Η απόκτηση τρένων υψηλής ταχύτητας συνδέεται άμεσα με τις προσπάθειες του “κινεζικού δράκου” ν’ αυξήσει διεθνώς το κύρος του, αποδεικνύοντας ότι ένας ρυθμός ανάπτυξης άνω του 8% σίγουρα δεν είναι τυχαίος. Πάντως, έντονος παραμένει ο προβληματισμός της διεθνούς κοινότητας για τα ολοένα ταχύτερα τρένα, που αποκτά η Κίνα και τον κίνδυνο μεγάλων σιδηροδρομικών ατυχημάτων, αντίστοιχων αυτών που βύθισαν τη χώρα στο πένθος στο παρελθόν.

■ Η ΥΠΕΡΤΑΤΗ ΜΗΧΑΝΗ ΓΙΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Αν οι Κινέζοι ποντάρουν στα τρένα, ο όμιλος της General Electric (GA) επιχειρεί να ανεβάσει περαιτέρω τον πήχη στην τεχνολογία αερομεταφορών, με απώτερο στόχο τη χρήση της από πολεμικά αεροσκάφη. Οι μηχανικοί της GA Aviation δουλεύουν πυρετωδώς, για να δημιουργήσουν, όπως λένε, την “υπέρτατη” μηχανή για αεροπλάνα: έναν επαναστατικό κινητήρα για υπερηχητικά τζετ, ο οποίος θα συνδυάζει τα οφέλη των μηχανών turbojet και turbofan. “Πηγαίνουμε την τεχνολογία αυτή στο επόμενο στάδιο. Το παιχνίδι εδώ λέγεται ‘εξοικονόμηση καυσίμων’ και στόχος μας είναι η εξοικονόμηση να φτάνει το 25%, ποσοστό τεράστιο. Σε ένα πολεμικό αεροσκάφος, για παράδειγμα, αυτό το πλεονάζον καύσιμο μπορεί να αυξήσει την εμβέλεια του κατά 35%”, δήλωσε η project manager του έργου, Abe Levatter, σύμφωνα με τον βρετανικό ιστοτόπο “eurekimagazine.co.uk”.

Ο νέος κινητήρας περιλαμβάνει -μεταξύ άλλων- κεραμικά στοιχεία, αλλά και εξαρτήματα που έχουν παραχθεί με τη μέθοδο της τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D Printing). Στόχος της GA είναι το πλήρες “test drive” του νέου κινητήρα να πραγματοποιηθεί στα μέσα του 2013. Μέχρι τότε, εστιάζει στη δημιουργία μιας ...αυτάρκους μηχανής. “Θέλουμε ο κινητήρας να ...προσέχει τον εαυτό του, ώστε ο πιλότος του αεροσκάφους να αφοσιώνεται απεριόριστος στην αποστολή του”, εξήγησε η Levatter.

■ Η ΚΙΝΑ ΠΑΙΡΝΕΙ ΤΑ ΗΝΙΑ ΣΤΙΣ ΠΑΤΕΝΤΕΣ ΒΑΣΕΙ ΑΡΙΘΜΩΝ, ΑΛΛΑ ΒΑΣΕΙ ΑΞΙΑΣ;

Η Κίνα τα κατάφερε ξανά: αυτή τη φορά, ξεπερνώντας τις ΗΠΑ σε αριθμό κατάθεσης αιτήσεων για κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν το Δεκέμβριο, τα οποία γνωστοποίησε στην έντυπη έκδοσή του ο Economist (5/1/2013), το κινεζικό γραφείο ευρεσιτεχνιών δέχτηκε το 2011 περισσότερες αιτήσεις για πατέντες, σε σχέση με κάθε άλλο αντίστοιχο γραφείο στον κόσμο - συμπεριλαμβανομένου του αμερικανικού.

Σε ΗΠΑ και Ευρώπη, σχεδόν οι μισές αιτήσεις ευρεσιτεχνιών κατατίθενται από ξένους, κάτι που μέχρι πρότινος ίσχυε και για την Κίνα: τα τελευταία χρόνια, όμως, σχεδόν τα τρία τέταρτα

«ΤΟΜΕΣ ΗΘΟΥΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΥ» & «ΝΕΟΛΑΙΑ.WWW.ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ»

Βιβλιοπαρουσίαση

Δύο ενδιαφέροντες συλλογικοί τόμοι, με τίτλους «Τομές Ήθους και Χώρου» και «νεολαία.www.δημόσιος χώρος», κυκλοφόρησαν πρόσφατα από τις εκδόσεις "Επίκεντρο".

τομές ήθους και χώρου

Τις "Τομές ήθους και χώρου" πραγματεύεται ο ομώνυμος συλλογικός τόμος 288 σελίδων, που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις "Επίκεντρο", περιλαμβάνοντας εξαιρετικά ενδιαφέροντα κείμενα των αρχιτεκτόνων

Κυριακής Τσουκαλά, Νικόλαου-Ιωνα Τερζόγλου και Χαρίκλειας Παντελίδου, καθώς και των: **Τζον Χέντριξ** (καθηγητή Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής στο Πανεπιστήμιο Lincoln της Αγγλίας), **Τζόναθαν Χιλ** (καθηγητή στην Αρχιτεκτονική Σχολή Bartlett του University College London), **Κάρστεν Χάρις** (καθηγητή Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Yale) και **Κωνσταντίνου Μωραϊτή** (αρχιτέκτονας, καθηγητή ΕΜΠ).

Η εποχή μας, κρίσιμη καμπή του ιστορικού χρόνου, θέτει επιτακτικά ζητήματα ήθους και ζωής. Εδώ αρθρώνεται η προβληματική της τομής ήθους και χώρου που πραγματεύεται ο συλλογικός αυτός τόμος, η οποία στην πορεία της ενδελεχούς μελέτης της

λαμβάνει ποικίλες εκφάνσεις και ανοίγεται σε περισσότερες προσεγγίσεις, γεγονός που έθεσε στον τίτλο του βιβλίου την πληθυντική της απόδοση: Τομές ήθους και χώρου. Οι σύγχρονες αρχιτεκτονικές μορφές αποτελούν περισσότερο υπαινιγμούς μιας ηθικής "άλλης" από εκείνη της νεωτερικότητας παρά ένα "συμβάν" που ενέχει τη νέα ηθική. Ενδεχομένως ήρθε ο καιρός να στοχαστούμε εκ νέου την ηθική διάσταση του χώρου προσανατολιζόμενοι σε κατευθύνσεις ανάλογες με πτυχές της ζωής που η κριτική θεώρηση του μοντερνισμού απογύμνωσε αναδεικνύοντας δίπλα στο κοινωνικό-ταξικό, και το περιβαλλοντικό, το έμφυλο, το πολιτισμικό, το πολιτικό. Μπορούμε να στοχαστούμε μία κριτική λειτουργία της αρχιτεκτονικής; Την δυνατότητα της όχι απλώς να αντανakλά κυρίαρχα αξιακά συστήματα, αλλά και την ενδεχόμενη ικανότητά της να εγείρει την κριτική τους συμβάλλοντας ως εργαστήρι ποίησης στην ανάδυση νέου ήθους; Με αυτές τις προθέσεις οι "Τομές ήθους και χώρου" συνιστούν τόπο κριτικής θεώρησης σχετικά με τη συγκρότηση ενός πεδίου

συνάντησης της προβληματικής του χώρου με εκείνη της ηθικής, ένα πεδίο το οποίο κατανοούμε στο πλαίσιο μίας αγωνιώδους αναζήτησης οδών για την ευδωμία της ανθρώπινης συνύπαρξης. Συνδέσεις με το παρελθόν και σχεδιασμοί για το μέλλον εμπλέκονται στη νοητική αυτή διαδρομή, ενώ ποικίλες προσεγγίσεις του θέματός μας συμβάλλουν στην κατανόηση και περιγραφή του.

"Στον συλλογικό αυτό τόμο επιδιώκουμε να στοχαστούμε την αρχιτεκτονική όχι μόνο ως μία επιβεβαίωση, επικύρωση και ενίσχυση των κατεστημένων ηθικών κανόνων, ως μία εξύμνηση της καθεστηκυίας τάξης, αλλά και ως πεδίο ανάδυσης της δυνατότητας μίας κριτικής στους άδικους θεσμούς αυτής της τάξης. Μπορούμε να στοχαστούμε μία κριτική λειτουργία της αρχιτεκτονικής; Την δυνατότητά της όχι απλώς να αντανakλά κυρίαρχα αξιακά συστήματα, αλλά και την πιθανή ικανότητά της να δημιουργεί την κριτική τους και να συμβάλει στην ανάδυση νέων ηθικών συστημάτων;", διερωτώνται οι τρεις επιμελητές της έκδοσης.

νεολαία.www.δημόσιος χώρος άτακτες συναθροίσεις + λοξές διελεύσεις

Στη νέα κοσμοθεώρηση του επιφαινόμενου, της ευελιξίας, των άπειρων συνδυασμών και των ενδεχομενικών συμβάντων, ο αστικός σχεδιασμός επαναθέτει τις αρχές του και εκδιπλώνεται πτυχώνοντας τρέχουσες ανάγκες και επίκαιρους πόθους. Η συζήτηση περί πόλης και σχεδιασμού εμπλουτίζεται όσο ποτέ άλλοτε με τα πορίσματα της γνώσης των πεδίων της φιλοσοφίας, της ψυχανάλυσης και της ψυχολογίας και επεκτείνεται στους κλάδους των πολιτισμικών σπουδών, των σπουδών της κοινότητας, των σπουδών της νεότητας.

Η "νεότητα" διεκδικεί κρίσιμη θέση στη θεματική της σύγχρονης πόλης, καθώς διαχρονικά χαρακτηριστικά που αποδίδονται στους νέους, συνδέονται πλέον με τις ιδεατές ποιότητες του δημόσιου χώρου της γειτονιάς και της πόλης: ο δημόσιος χώρος γίνεται αντιληπτός ως πυκνωτής της ελευθερίας, της επιθυμίας, της διαφορίας, της συλλογικότητας, της δημοκρατίας και η ανάκτησή του ως τόπου δράσης των πολιτών και πρωτίστως των νέων τίθεται στις προτεραιότητες του σύγχρονου αστικού σχεδιασμού. Νέες ροπές και προσανατολισμοί για την σύνδεση τεχνητού και φυσικού, πολιτικού και κοινωνικού, ψυχαγωγίας και δημιουργίας, ατομικού και συλλογικού εγγράφονται εντός του δυναμικού πεδίου χωρο-κοινωνικής έκφρασης των νέων.

Οι χωρικές πρακτικές των νέων φέρνουν στη σκηνή δύο μεγάλα θέματα που συνάπτονται με τον σύγχρονο δημόσιο χώρο. Το πρώτο από αυτά αφορά νέα μορφώματα που αναύθησαν στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας και της νεοφιλελεύθερης αντίληψης για τον πολιτισμό και τα οποία προκύπτουν από τη διάχυτη συμπλοκή ιδιωτικοποιήσεων, εμπορευματοποιήσεων και καταναλωτισμού. Οι σύγχρονοι πολυλειτουργικοί-πολυκαταναλωτικοί τόποι με την ελεγχόμενη πρόσβαση νοούνται ως συλλογικοί χώροι που προσφέρουν κοκτέιλ ασφάλειας και ελευθερίας και ανήκουν στο σύστημα των ιεραρχημένων χώρων που παράγουν οι εξουσιαστικές δομές της κοινωνίας. Η παρεκκλίνουσα συμπεριφορά των νέων σ' αυτούς τους χώρους αποτελεί ένα είδος αρνητικού σχολιασμού της ταυτότητας των τελευταίων που συνδέεται άμεσα με αξίες της κουλτούρας του ύστερου καπιταλισμού, ανάμεσα στις οποίες και ο καταναλωτισμός. Το δεύτερο μεγάλο θέμα αφορά την παραδοσιακή μορφή του δημόσιου χώρου που έχει εξοπλιστεί με τεχνολογία ελέγχου και παρακολούθησης των πολιτών στο όνομα της τρομοκρατίας και της εγκληματικότητας, αλλοιώνοντας τις έννοιες του δημόσιου ανοικτού ελεύθερα προσβάσιμου χώρου.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τον παραδοσιακό δημόσιο χώρο, αυτός αν και προσφέρεται για την "κλασική" πολιτική δράση των νέων σε σχέση με συνολικότερες κοινωνικές αξιώσεις, ωστόσο φαίνεται να στερείται τις ποιότητες εκείνες που

μπορούν να υποδεχθούν ή/και να συμβάλουν στην ενεργοποίηση δράσεων σχετικών με τις ατομικές ή/και μικρο-ομαδικές/συλλογικές επιθυμίες των νέων.

Στις συζητήσεις που λαμβάνουν χώρα σήμερα πάνω σε αυτά τα ζητήματα και στην εξέλιξη των οποίων ο συγκεκριμένος τόμος-συλλογικό έργο επιχειρεί να συμβάλει, τίθεται τόσο το θέμα του μετασχηματισμού της παραδοσιακής μορφής του δημόσιου ανοικτού χώρου για την υποδοχή εναλλακτικών μορφών δράσης καθώς και η μετατροπή του ρόλου των υπολειμματικών χώρων σε καίρια ανταγωνιστικούς απέναντι σε εκείνον του παραδοσιακού δημόσιου χώρου, σε μία προοπτική όπου οι ενδιαίτησοι αυτοί μικρό-τοποί θα πτυχώσουν το α-προσδιόριστο, το αυθόρμητο, το ενδεχομενικό, τον κόσμο της επιθυμίας και του λακανικού Πραγματικού.

Ερωτήματα, προσεγγίσεις και προβληματισμοί, κριτικές θεωρήσεις και θέσεις γύρω από τα παραπάνω θέματα διατυπώνονται στις εργασίες που περιλαμβάνει ο συγκεκριμένος τόμος, 202 σελίδων. Τα κείμενα του τόμου έγραψαν οι **Iain Borden**, καθηγητής στην Αρχιτεκτονική Σχολή Bartlett του University College London και **Rachel Iannaccone** ερευνήτρια στο Center for World Heritage Studies του Πανεπιστημίου της Μινεσότα, καθώς και οι **Κυριακή Τσουκαλά, Χαρίκλεια Παντελίδου, Μαρία Δαντιλή, Claudio Conenna, Νικόλαος-Ιων Τερζόγλου, Σωτήρης Χούρης και Αναστασία Ζήση**. ■

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Victoria Thornton

Ιδρύτρια του Open House

architectsjournal.co.uk

Ανοίγουμε μάτια, μυαλά και πόρτες

■ Αλεξάνδρα Γούτα

Εκείνες τις μέρες στο Λονδίνο συμβαίνει κάτι εξαιρετικό. Τρένα και λεωφορεία γεμίζουν με χιλιάδες ανθρώπους κάθε ηλικίας, που κρατούν στα χέρια τους ένα πράσινο βιβλιαράκι και δεν χορταίνουν να μιλούν μεταξύ τους. Όχι για ποδόσφαιρο, ούτε για πολιτική, ούτε καν για το προσφιλέθιμο θέμα των Λονδρέζων, τον καιρό: μιλούν για αρχιτεκτονική. Ανταλλάσσουν γνώμες, γνώσεις και εμπειρίες για τα κτήρια της πόλης. Κάτι που λίγες δεκαετίες πριν είχε ενδεχομένως τις ίδιες πιθανότητες να συμβεί με την προσγείωση ενός... UFO δίπλα στο «Μάτι του Λονδίνου».

Το «θαύμα» το έκανε μια ψηλή ξανθιά γυναίκα, με χαμόγελο που σε κερδίζει από την πρώτη στιγμή, η Βικτόρια Θόρντον, ιδρύτρια –το 1992– του Open House, μιας διοργάνωσης που πλέον πραγματοποιείται σε 24 πόλεις, μεταξύ των οποίων από το 2012 και η Θεσσαλονίκη (όπου πραγματοποιήθηκαν περίπου 12.000 επισκέψεις σε 56 κτήρια, μέσα σε μόλις δύο ημέρες!).

«Το Open House σε κάνει πρώτα από όλα να μιλάς με τους άλλους», λέει η ίδια χαμογελώντας και θυμάται πώς το 1992, όταν ξεκίνησε η διοργάνωση, στη Βρετανία δεν υπήρχε καν υπουργός αρμόδιος για θέματα αρχιτεκτονικής, παρά μόνο ένα Τμήμα [Πολιτιστικής] Κληρονομιάς. Πλέον, όμως, έχουν αλλάξει πολλά.

Το Open House, που πραγματοποιείται ένα Σαββατοκύριακο ετησίως σε κάθε συμμετέχουσα πόλη, δεν απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους τουρίστες –παρότι είναι ένας άριστος τρόπος να γνωρίσουν τις πόλεις που επισκέπτονται. Απευθύνεται κυρίως στους ίδιους τους κατοίκους μιας πόλης, που ξεκλειδώνοντας τις πόρτες των κτηρίων της, αρχίζουν να τη βλέπουν με άλλο μάτι κι επιθυμούν να τη βελτιώσουν.

Ενδεικτικό είναι ότι σύμφωνα με έρευνα που έγινε στο Λονδίνο –από όπου ξεκίνησε η διοργάνωση– το 75% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι το Open House τους έκανε να σκεφτούν πολύ διαφορετικά για την πόλη και τη γειτονιά τους και να θέλουν να είναι πιο ενεργοί και συμμετοχικοί σε δράσεις και πρωτοβουλίες για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Συναντήσαμε τη Βικτόρια Θόρντον στη Θεσσαλονίκη, με την ευκαιρία της επίσκεψής της στην πόλη για το πρώτο Open House στην Ελλάδα. Μιλώντας μαζί της, καταλαβαίνεις από την πρώτη στιγμή κάτι πολύ σημαντικό, που το επισημαίνει και η ίδια: ότι 20 χρόνια μετά την επίσημη πρώτη του Open House εξακολουθεί να αισθάνεται γι' αυτό όπως ακριβώς ένα παιδάκι σε χαλαροπλαστείο. Κι ίσως είναι αυτό ακριβώς, που κάνει την απλή της ιδέα τόσο ισχυρή και επιτυχημένη...

■ Και εγένετο Open House, μια διοργάνωση που μέσα σε δύο δεκαετίες έχει ανοίξει στο κοινό χιλιάδες κτήρια, ακόμη και κατοικίες ιδιωτών, σε δεκάδες πόλεις. Πώς προέκυψε η ιδέα;

–Ασχολιόμουν πολύ με την αρχιτεκτονική, μιλούσα και έγραφα συνέχεια γι' αυτήν και την έδειχνα σε άλλους ανθρώπους. Ήμουν συνέχεια γύρω της ως κριτικός αρχιτεκτονικής, σε μια εποχή που δεν υπήρχαν στην τηλεόραση εκπομπές για την αρχιτεκτονική, ούτε εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία. Μέχρι που κάποια στιγμή αναρωτήθηκα: γιατί όλα αυτά τα υπέροχα κτήρια να τα γνωρίζουν μόνο οι αρχιτέκτονες και οι άλλοι όχι; Γιατί να μη μπορούμε να ξέρουμε όλοι για την υπέροχη αρχιτεκτονική που υπάρχει εκεί έξω; Στην αρχή συνάντησα επιφύλαξη και από τις δύο πλευρές, τους αρχιτέκτονες και το κοινό. Το κοινό έλεγε: «οι αρχιτέκτονες τα κρατούν [τα κτήρια] για τον εαυτό τους». Και οι αρχιτέκτονες υποστήριζαν: «το κοινό δεν μπορεί να καταλάβει αυτό που κάνουμε». Έτσι, το κοινό δεν έμπαινε στα κτήρια για να έχει έναν διάλογο με τους επαγγελματίες της αρχιτεκτονικής. Και η αλήθεια είναι ότι για να αντιληφθείς έναν χώρο, πρέπει να είσαι μέσα σε αυτόν, να έχεις την τρισδιάστατη εικόνα του. Το Open House ήταν μια πολύ απλή ιδέα, που ήρθε να δημιουργήσει γέφυρες ανάμεσα στις δύο πλευρές και ν' ανοίξει το διάλογο. Όπως μας αρέσει να λέμε, «we open eyes, minds and doors» («ανοίγουμε μάτια, μυαλά και πόρτες»).

■ Πόσα κτήρια έχουν μέχρι στιγμής ανοίξει τις πόρτες τους στο πλαίσιο του Open House;

–Από τότε που ξεκίνησε η διοργάνωση, πριν δύο δεκαετίες, μέχρι σήμερα έχουν ανοίξει στο κοινό περίπου 3000 κτήρια παγκοσμίως, εκ των οποίων τα 800 στο Λονδίνο, ενώ είχαμε γύρω στους

2.

1000 κορηγούς. Οι άνθρωποι ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στις διοργανώσεις του Open House γιατί αυτές αποτελούν μια πολύ απλή επαφή, που τους επιτρέπει να «εμπλακούν» με την πόλη όπου ζουν, επιτρέπει το διάλογο με το περιβάλλον τους. Και είναι συνολικά μια πολύ δημοκρατική διαδικασία, που συνοψίζεται στο εξής: Αρχιτεκτονική όχι μόνο για τους αρχιτέκτονες, αλλά για όλους.

Από τότε που ξεκίνησε η διοργάνωση, πριν δύο δεκαετίες, μέχρι σήμερα έχουν ανοίξει στο κοινό περίπου 3000 κτήρια παγκοσμίως. Το Open House συνοψίζεται στο εξής: Αρχιτεκτονική όχι μόνο για τους αρχιτέκτονες, αλλά για όλους.

■ Μετά τη Θεσσαλονίκη, που έγινε φέτος μέλος του δικτύου, ποιες πόλεις θα προστεθούν στην «οικογένεια» του Open House το 2013;

–Οι επόμενες περιοχές εκτιμούμε ότι θα είναι το Μπουένος Άιρες, το Σιάτλ και το Πεκίνο, καθώς επίσης και η Σιγκαπούρη και το Κράιστσερτς. Για κάποιες από αυτές τις πόλεις, οι διαδικασίες είναι ήδη πολύ προχωρημένες και σε άλλες εξετάζεται η αίτησή τους.

■ Υπάρχουν κάποια κτήρια παγκοσμίως που να τα έχετε ξεχωρίσει και να τα θεωρείτε αγαπημένα;

–Όλα τα κτήρια είναι εξαιρετικά. Κι αυτό γιατί είναι κτήρια που διατηρούν την ποιότητά τους στο χρόνο. Είναι διαχρονικά κτήρια και αυτό δεν το πετυχαίνει τόσο η ηλικία τους, όσο η ποιότητά τους. Αν όμως πρέπει να ξεχωρίσω κάτι ως δικό μου αγαπημένο, αυτό είναι οι ιδιωτικές κατοικίες. Τα σπίτια είναι κάτι που το νιώθουμε όλοι οικείο και παρόλα αυτά είναι μοναδικά, κατοικούνται με διαφορετικό τρόπο, δεν έχουμε δει δύο ίδια στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Open House. Είναι πολύ ενδιαφέρον να βλέπεις το πώς

οι άνθρωποι επένδυσαν στο σπίτι τους, σε ένα ήδη υπάρχον κτήριο ή διαμέρισμα και το μεταμόρφωσαν σε κάτι διαφορετικό, ανάλογα με τα στάδια της ζωής τους, την εργενική ζωή, τη συγκατοίκηση, την επαγγελματική συνεργασία, την απόκτηση οικογένειας, το αν είναι ερωτικό ή επιχειρηματικό ζευγάρι.

Οι άνθρωποι προτιμούν να επισκέπτονται και ιστορικά και μοντέρνα κτήρια. Αυτό που μου κάνει εντύπωση είναι ότι, π.χ., στο Λονδίνο, άνθρωποι 80 ετών προτιμούν να επισκεφτούν τα μοντέρνα κτήρια και αυτό είναι κατά κάποιον τρόπο λογικό, γιατί έζησαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και απέκτησαν τη νοοτροπία ότι πρέπει πάντα να προχωρούν μπροστά

■ Τελικά οι άνθρωποι έλκονται πιο πολύ από τα ιστορικά κτήρια ή από τη σύγχρονη αρχιτεκτονική;

-Είναι ένα μίγμα. Αυτό που μου κάνει εντύπωση είναι ότι, π.χ., στο Λονδίνο, άνθρωποι 80 ετών προτιμούν να επισκεφτούν τα μοντέρνα κτήρια [αντί για τα ιστορικά] και αυτό είναι κατά κάποιον τρόπο λογικό, γιατί έζησαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και απέκτησαν τη νοοτροπία ότι πρέπει να προχωρούν μπροστά, έμαθαν να σκέφτονται έτσι. Κάποια κτήρια έχουν βέβαια μεγαλύτερη απήχηση σε σχέση με άλλα. Για παράδειγμα, στο κτήριο των Lloyds of London πηγαίνουν όλοι!

■ Δύο δεκαετίες Open House. Ποια ήταν η μεγαλύτερη χαρά στη διάρκεια αυτής της πορείας;

-Δεν μπορώ να εντοπίσω τη χαρά σε μία μόνο στιγμή. Η χαρά είναι η ίδια κάθε χρόνο, καθημερινά. Ακόμη νιώθω σαν παιδάκι σε χαλαροπλαστείο. Απολαμβάνω να είμαι στον δρόμο και να βλέπω κτήρια, να ανακαλύπτω τι κάνουν οι νέοι αρχιτέκτονες, οι οποίοι είναι το μέλλον. Να τους βλέπω ξαφνικά να μιλάνε όλοι ο ένας στον άλλο κι όλοι μαζί στο κοινό και έτσι, η στατική, «άψυχη» αρχιτεκτονική να ζωντανεύει, οι άνθρωποι να συζητούν για αυτήν.

■ Και ποια η δυσκολότερη πρόκληση;

-Τη δυσκολότερη πρόκληση τη συνάντησα στο παρελθόν, όταν έπρεπε να πείσω τους άλλους, μεταξύ των οποίων και τις τοπικές αρχές, για την αξία της διοργάνωσης. Σήμερα, οι πολιτικοί αντιλαμβάνονται την αξία του Open house, ότι είναι μια θετική αξία για την πόλη. Και βγαίνουν και οι ίδιοι στο δρόμο...

Το θετικότερο σχόλιο που «κρυφάκουσα» στη διάρκεια των 20 χρόνων Open House ήταν κάτι σαν αυτό: «Δεν κοιτάξα ποτέ προς τα πάνω [να δω ένα κτήριο στην πόλη μου] και τώρα δεν μπορώ να σταματήσω να κοιτάζω».

■ Το θετικότερο σχόλιο που έτυχε να κρυφακούσετε;

-«Δεν κοιτάξα ποτέ προς τα πάνω [να δω ένα κτήριο στην πόλη μου] και τώρα δεν μπορώ να σταματήσω να κοιτάζω». Μου αρέσει ακόμη ν' ακούω τα παιδιά να ρωτούν τους γονείς τους για κάτι που βλέπουν σε ένα κτήριο και οι γονείς να τα παραπέμπουν στους αρχιτέκτονες, καθότι δεν είναι οι ίδιοι ειδικοί για να μπορέσουν να τους απαντήσουν, και μετά τα παιδιά, αφού πάρουν τις απαντήσεις τους, να γυρίζουν πίσω και να διδάσκουν αυτά τους γονείς τους.

■ Αλήθεια, πόσα παιδιά επισκέπτονται τα κατά τόπους Open House;

-Περίπου 2000 ετησίως. Στην περίπτωση δε του Λονδίνου, τα τελευταία δέκα χρόνια είχαμε περίπου 30000 μικρούς επισκέπτες.

■ Μπορεί η αρχιτεκτονική να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο σκέφτονται οι άνθρωποι;

-Όταν σχεδιάζεις κάτι, προσπαθείς να βρεις τη βέλτιστη λύση, όχι απλά μια λύση και άρα σκέφτεσαι, ρωτάς «γιατί», δεν λες «να!» με την πρώτη. Κι αυτό είναι από μόνο του μεγάλη υπόθεση.

Οι κρίσεις υπάρχουν πάντα. Όταν ξεκίνησε το Open House, η Βρετανία ήταν σε ύφεση και το 35% των αρχιτεκτόνων ήταν άνεργοι. Παρόλα αυτά, πήγε πολύ καλά. Ιδίως μέσα στις κρίσεις είναι πολύ σημαντικό η μελλοντική ανάπτυξη μιας πόλης να είναι αντικείμενο πολύ σοβαρού σχεδιασμού

■ Πώς εκτιμάτε ότι επηρεάζει η οικονομική κρίση την αρχιτεκτονική, τις επιλογές των αρχιτεκτόνων και των τοπικών αρχών, αλλά και τους ιδιοκτήτες των κτηρίων;

-Οι κρίσεις υπάρχουν πάντα. Όταν ξεκίνησε το Open House, η Βρετανία ήταν σε ύφεση και το 35% των αρχιτεκτόνων ήταν άνεργοι. Παρόλα αυτά, πήγε πολύ καλά. Μέσα στις κρίσεις είναι πολύ σημαντικό η μελλοντική ανάπτυξη μιας πόλης να είναι αντικείμενο πολύ σοβαρού σχεδιασμού κι αυτό γιατί οι πόλεις είναι μέρος της κοινωνίας κι όταν αγνοήσεις αυτό το γεγονός δημιουργούνται πολλά προβλήματα. Σε τέτοιες περιόδους είναι σημαντικός ο εκδημοκρατισμός της διαδικασίας του σχεδιασμού των πόλεων και των χώρων τους, ώστε όλοι να έχουν λόγο στη μελλοντική ανάπτυξη, που έρχεται πιο δύσκολα εν μέσω κρίσεων.

■ Διαβλέπετε μέσα από τις διοργανώσεις του Open House τις νέες τάσεις ως προς το τι ζητούν οι άνθρωποι από την αρχιτεκτονική και τα κτήρια;

-Το κοινό που βλέπουμε σε όλες τις διοργανώσεις είναι ότι τόσο οι αρχιτέκτονες όσο και το κοινό εστιάζουν ολοένα και περισσότερο στη δημιουργία βιώσιμων κτηρίων και ενός καλά σχεδιασμένου περιβάλλοντα χώρου, στις «πράσινες» πόλεις και στην εξοικονόμηση ενέργειας.

■ Διαβάσατε κάποιο καλό βιβλίο για την αρχιτεκτονική πρόσφατα;

-Η αλήθεια είναι πως όχι, γιατί αυτή την περίοδο γράφω το δικό μου βιβλίο, που θα κυκλοφορήσει το επόμενο καλοκαίρι με τίτλο «*Guide to London's Contemporary Architecture*». Άρα, τώρα αφοσιώνομαι σε αυτό γιατί η συγγραφή του απαιτεί πολλή και προσεκτική έρευνα.

■ Αν ξεκινούσατε την καριέρα σας από την αρχή θα ξανακάνατε τις ίδιες επιλογές ή θα προτιμούσατε μια διαφορετική πορεία;

-Το έχω σκεφτεί πολλές φορές, αλλά καταλήγω ότι είμαι τυχερή που έκανα κάτι μεγάλο, το οποίο δίνει σε μένα χαρά και με ταξιδεύει σε όλον τον κόσμο.

Το μότο μου στη ζωή θα μπορούσε να είναι το εξής: Να παίρνεις χαρά από το να δημιουργείς κάτι, που οι άλλοι φτάνουν να θεωρούν δικό τους. Να φτιάχνεις σημαντικά πράγματα, την «ιδιοκτησία» των οποίων τη μοιράζονται τελικά όλοι.

■ Ποια συμβουλή θα δίνατε στους φοιτητές αρχιτεκτονικής;

-Να εμπλακούν στο Openhouse. Είναι θαυμάσια εμπειρία να συναναστρέφεται με το κοινό και να συζητάς για τις ιστορίες των κτηρίων. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό να είναι ανοικτοί σε νέες ιδέες και να κινούνται στον έξω κόσμο, όχι να μένουν πίσω από τις πόρτες τους.

■ Έχετε κάποιο μότο στη ζωή και τη δουλειά σας;

-Να παίρνεις χαρά από το να δημιουργείς κάτι, που οι άλλοι φτάνουν να θεωρούν δικό τους. Να φτιάχνεις σημαντικά πράγματα, την «ιδιοκτησία» των οποίων τη μοιράζονται τελικά όλοι... ■

1. Η αρχιτεκτονική του Λονδίνου από τον Τάμεση. Πηγή φωτογραφίας: openhouse.org.uk

2. The Square Mile® Hufton+Crow. Πηγή φωτογραφίας: openhouse.org.uk

3. The Shard/Avagέννηση Νότιου Λονδίνου® John MacLean. Πηγή φωτογραφίας: openhouse.org.uk

4. 30 St Mary Axe® Grant Smith. Πηγή φωτογραφίας: openhouse.org.uk

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Στην προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού προσεχίδων για την ανάπλαση της Πλατείας Ελευθερίας προχώρησε ο δήμος Θεσσαλονίκης. Αντικείμενο του διαγωνισμού είναι ο ανασχεδιασμός της Πλατείας ως χώρου περιπάτου και αναψυχής μέσω σύγχρονων, αρχιτεκτονικών και αστικών παρεμβάσεων, η απόδοση της Πλατείας στους πεζοδρόμους και ο μετασχηματισμός της σε είσοδο / πύλη της πόλης από τη θάλασσα, ο εμπλουτισμός του υφιστάμενου πρασίνου και η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της ιστορικής μνήμης της Πλατείας.

Επιδιώκεται η επιλογή της καλύτερης και πληρέστερης πρότασης από λειτουργική, αισθητική, τεχνική και οικονομική άποψη για την ανάπλαση της Πλατείας Ελευθερίας, με βάση τις απαιτήσεις της τέχνης, της επιστήμης και τις αρχές του βιοκλιματικού περιβαλλοντικού σχεδιασμού, προκειμένου να προκύψει συνολικό αποτέλεσμα με υψηλή ποιτικής στάθμης, σύγχρονο και πρωτότυπο αρχιτεκτονικό χαρακτήρα.

Η προθεσμία για την παραλαβή μελετών ή αιτήσεων συμμετοχής λήγει στις 16 Απριλίου του 2013, στις 2 μετά το μεσημέρι, ενώ η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων συμμετοχής γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης k.danadiadou@thessaloniki.gr (ηλεκτρονική πρόσβαση σε έγγραφα: www.thessaloniki.gr).

Σημείο επαφής: Διεύθυνση Μελετών Αρχιτεκτονικών Έργων – Τμήμα Πολεοδομικών Μελετών & Εφαρμογών, οδός Αγγελάκη 13, 546 21 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310 296893, fax 2310 234817, e-mail: k.danadiadou@thessaloniki.gr – πληροφορίες Κ. Δαναδιάδου.

Στο Διαγωνισμό θα απονεμηθούν συνολικά τα παρακάτω χρηματικά βραβεία χωρίς ΦΠΑ:

1^ο Βραβείο: 13.961 € (αρχιτεκτονική μελέτη 9.914 €, φυτοτεχνική μελέτη: 2.023 €, Η/Μ μελέτη: 2.023 €)

2^ο Βραβείο: 10.238 € (αρχιτεκτονική μελέτη 7.271 €, φυτοτεχνική μελέτη: 1.484 €, Η/Μ μελέτη: 1.484 €)

3^ο Βραβείο: 6.825 € (αρχιτεκτονική μελέτη 4.847 €, φυτοτεχνική μελέτη: 989 €, Η/Μ μελέτη: 989 €) Επιπλέον των τριών βραβείων, η Διοργανώτρια Αρχή μπορεί μετά από υπόδειξη της Κριτικής Επιτροπής και χωρίς αυτή να είναι δεσμευτική, να εξαγοράσει επιπλέον αριθμό μελετών και μέχρι τρεις, αντί του ποσού των 2.000 € εκάστη χωρίς ΦΠΑ (κατανομή εκάστης εξαγοράς ως εξής: αρχιτεκτονική μελέτη 1.400 €, φυτοτεχνική μελέτη: 300 €, Η/Μ μελέτη: 300 €)

Σε περίπτωση ανάθεσης εκπόνησης του συνόλου της μελέτης, η αμοιβή της σύμφωνα με την υπ' αριθμό 2186/20-12 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Θεσσαλονίκης, καθορίζεται ως ποσοστό ίσο με το 80% της προεκτιμώμενης αμοιβής, που προκύπτει βάσει των διατάξεων του Ν3316/05 και ανέρχεται στο ποσό των 170.047 €, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ (Αρχιτεκτονική μελέτη: 110.160 €, Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη: 22.482 €, Φυτοτεχνική μελέτη: 22.482 €, ΦΑΥ-ΣΑΥ: 2.513 €, Τεύχη δημοπράτησης: 12.410 €). ■

Η ΝΕΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΕΜΠΡΑΡ

Συνέχεια από τη σελίδα 06

πόλης, που αναζητούσε τη νέα της ταυτότητα. Τα χαρακτηριστικά που τελικά προσέδωσε στην πόλη σημάδεψαν την εξέλιξή της, καθώς -παρότι οι ιδέες του δεν υλοποιήθηκαν στο ακέραιο- κάρη σε εκείνον η Θεσσαλονίκη απέκτησε ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

■ Δ.Ψωμιάδης: Η ωραιότερη πλατεία των Βαλκανίων

Κατά τον χαιρετισμό του στην εκδήλωση, ο αναπληρωτής Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας, Διονύσης Ψωμιάδης, εξήρε το έργο του Εμπράρ και εξέφρασε τη θλίψη του για το γεγονός ότι, πιθανότατα, το 95% των πολιτών της Θεσσαλονίκης -μεταξύ των οποίων και ο ίδιος μέχρι πρόσφατα, όπως είπαμε- δεν γνωρίζουν τον Γάλλο αρχιτέκτονα, που δημιούργησε μια νέα πόλη πάνω στις στάχτες του 1917 και σχεδίασε την ωραιότερη πλατεία των Βαλκανίων, την Αριστοτέλους.

■ Απ.Τζιτζικώστας: Πολιτιστική προσφορά χωρίς εκδηλώσεις-πυροτεχνήματα

Την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι εκδηλώσεις για τον εορτασμό των 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης ήταν στο σύνολό τους ουσιαστικές για την ανάδειξη της ιστορικής μνήμης και την εξωστρέφεια της πόλης, εξέφρασε ο αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης, Απόστολος Τζιτζικώστας. «Μείναμε μακριά από άσκοπους πανηγυρισμούς και μακριά από εκδηλώσεις-πυροτεχνήματα, που και υψηλό κόστος έχουν και δεν προσφέρουν τίποτα», πρόσθεσε και εξήρε διοργανώσεις όπως η έκθεση «Θεσσαλονίκη 100 συν», που πραγματοποιείται στο νέο κτήριο του Μεγάρου Μουσικής μέχρι

τις 31 Ιανουαρίου.

■ Τ.Κονακλίδης: Να βρεθούν μπιμπές

Την ανάγκη ύπαρξης ορθολογικού σχεδιασμού για τις ελληνικές πόλεις, με οραματικούς, αλλά ταυτόχρονα ρεαλιστικούς στόχους, υπογράμμισε με αφορμή την εκδήλωση ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τάσος Κονακλίδης. Όπως είπε, η ελληνική κυβέρνηση της εποχής του Εμπράρ και ο τότε υπουργός Συγκοινωνιών, Αλέξανδρος Παπαναστασίου, είχαν αντιληφθεί πλήρως την ανάγκη αυτή σχεδιασμού και γι' αυτό έχρισαν τον Γάλλο αρχιτέκτονα και πολεοδόμο ως επικεφαλής της Επιτροπής Σχεδίου Πόλεως Θεσσαλονίκης και του έδωσαν λόγο στα πολεοδομικά πράγματα της Ελλάδας και βήμα διδακτικό στο Μετσόβειο Πολυτεχνείο. «Ελπίζω αυτή η οξυδερκής επιλογή να μη μινεί ως μοναδική καταγραφή στη σύγχρονη ιστορία, αλλά να βρει μπιμπές», σημείωσε ο κ. Κονακλίδης.

■ Γ.Παπακώστας: Το Τμήμα Αρχιτεκτονικής στην υπηρεσία της πόλης

Στην εξωστρέφεια του ΑΠΘ, στον πολιτισμό της Θεσσαλονίκης, αλλά και στην ολοένα και πιο επίκαιρη και γόνιμη συζήτηση για το μέλλον της πόλης, φιλοδοξεί να συμβάλει το Τμήμα Αρχιτεκτονικής του ΑΠΘ με τη συμμετοχή του σε διοργανώσεις όπως η συγκεκριμένη εκδήλωση για τον Εμπράρ, αλλά και η έκθεση «Θεσσαλονίκη 100 συν», όπως τόνισε κατά τον χαιρετισμό του ο πρόεδρος του Τμήματος, Γιώργος Παπακώστας.

Το προεδρείο της εκδήλωσης αποτελούσαν ο γενικός γραμματέας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Παναγιώτης Αντιβαλίδης και ο καλλιτεχνικός διευθυντής του Κέντρου Πολιτισμού, της Περιφέρειας, αρχιτέκτων Ηφαιστίων Σερδάρης. ■

innovation corner

ΤΡΕΝΑ,
ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ
ΚΑΙ GADGETS
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 18

των αιτήσεων προέρχονται από ντόπιους. Γιατί συνέβη αυτό; Άραγε, η Κίνα έγινε πράγματι πιο καινοτόμος; Ή μήπως τα κίνητρα που έδωσε η κινεζική κυβέρνηση ώθησαν πολλούς Κινέζους να καταθέτουν αιτήσεις ευρεσιτεχνιών αμφίβολης αξίας, τις οποίες το τοπικό γραφείο πατεντών έχει την τάση να εγκρίνει; διερωτάται ο Economist.

“Δεν υπάρχει αξιόπιστος τρόπος να μετρήσεις την αξία μιας πατέντας [...] Αλλά υπάρχει ένα μέτρο: σε πόσα μέρη του κόσμου προσπάθησε ο εφευρέτης να κατοχυρώσει την πατέντα του; Αν η τεχνολογία που προτείνει είναι καλή, θα προσπαθήσει να την κατοχυρώσει σε πολλά μέρη. Αν απλά θέλει να τσεπώσει το κινεζικό επίδομα, δεν θα μπει στον κόπο”, ισχυρίζεται ο Economist.

Ίσως τελικά η θετική αυτή εικόνα, που αναδεικνύει μια τάση παραχώρησης των νίων της παραγωγής καινοτομίας στην Κίνα, είναι σε μεγάλο βαθμό παραπλανητική: σύμφωνα με το Παγκόσμιο Γραφείο Πνευματικής Ιδιοκτησίας των Ηνωμένων Εθνών, οι πατέντες στην Κίνα ενδέχεται να είναι λιγότερο “πολύτιμες”, σε σχέση με εκείνες που παράγονται στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ. Ελάχιστοι είναι οι Κινέζοι που επιδιώκουν να κατοχυρώσουν τις πατέντες τους στο εξωτερικό. Μεταξύ του 2005 και του 2009, λιγότερο από το 5% των Κινέζων εφευρετών επιχειρήσε κάτι τέτοιο, έναντι ποσοστού 27% για τους Αμερικανούς και 40% για τους Ευρωπαίους. Σύμφωνα με τον Economist, τα “σάϊνια” της Δύσης δεν πρέπει βέβαια να εφησυχάζουν, αλλά δεν έχει ξεκαθαρίσει προς το παρόν αν οι Κινέζοι ανταγωνιστές τους έχουν όντως “πάρει το πάνω χέρι”. ■

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Α. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Αρχιτεκτόνισσα από τεχνική εταιρεία με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Ηλικία έως 31 ετών. Βιογραφικό email: the_tsiefid@yahoo.com.

Αρχιτέκτων με ευχέρεια στην σύνθεση. Γνώση σχεδιαστικών προγραμμάτων AutoCAD, Schetc-up, Photoshop. Βιογραφικό email: Bauart@OTENET.gr.

Αρχιτέκτων από τεχνικό γραφείο της Θεσσαλονίκης στη νέα δυτική είσοδο της πόλης, για συνεργασία με γραφείο της Βουλγαρίας. Γνώση άπταιστα Βουλγαρικά. Βιογραφικό Fax 2310 501235, email: info@kgrprojects.gr.

Αρχιτεκτόνισσα από τεχνικό γραφείο στην Καλαμαριά Θεσσαλονίκης, για ημι-απασχόληση - απασχόληση. Εμπειρία στην έκδοση οικοδομικών αδειών. Γνώση KENAK, 4M, ενεργειακών επιθεωρήσεων, τακτοποίηση αυθαρέτων, AutoCAD, φωτορεαλισμό, μεταφορικό μέσο. Βιογραφικό και portfolio email: biografiko@in.gr.

Ηλεκτρολόγος από εταιρεία τεχνικών έργων. Προϋπηρεσία σε δημόσια έργα, δυνατότητα εργασίας εκτός έδρας. Βιογραφικό Fax 2310 783334.

Ηλεκτρολόγος με προϋπηρεσία στις μελέτες και επίβλεψη φωτοβολταϊκών έργων. Γνώση Αγγλικών. Βιογραφικό Τηλ 694 5490599, email: dramalis@sunwind.com.gr.

Ηλεκτρολόγος ή Μηχανολόγος από τεχνικό γραφείο για εσωτερικός συνεργάτης. Τηλ 2310 254437, Fax 2310 279100, email: tech.grafeio@gmail.com.

Ηλεκτρολόγος ή Μηχανολόγος με εμπειρία στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας και τον εξεραρισμό, για εξειδικευμένη θέση πωλήσεων και σύνταξη φακέλων έργων. Γνώση άπταιστων Αγγλικών, Η/Υ (Ms Office), Βιογραφικό email: koyv4s@yahoo.gr.

Ηλεκτρολόγος ή Μηχανολόγος από εταιρεία κατασκευής μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας. Με πτυχίο ελληνικού ή άλλου ευρωπαϊκού κρατικού πολυτεχνείου. Επιθυμητή η εμπειρία στη μελέτη επίβλεψη και κατασκευή έργων αναλώσιμων πηγών ενέργειας. Βιογραφικό στην διεύθυνση Τ.Θ. 60391, Θέρμη, Fax 2310 474709, email: info@samalis.gr.

Μηχανικός από τεχνική εταιρεία ως εργοδηγός. Τηλ 694 8305243, Fax 2310 905553, email: mk.erga@gmail.com.

Μηχανικός από εταιρεία Α.Ε., στην περιοχή της ΒΙ.ΠΕ Σίνδου, για διαχείριση έργων δικτύου. Προϋπηρεσία σε αντίστοιχη θέση. Βιογραφικό email: k.tsialousi@edil.gr.

Μηχανικός από τεχνική εταιρεία για εργασία στο Ιράκ. Επιθυμητή Γνώση άπταιστων Αγγλικών, Η/Υ (Ms Office), σχεδιαστικών προγραμμάτων Η/Υ. Βιογραφικό email: evan5@hotmail.gr.

Μηχανικός Α) CONSULTANT (κωδ. C3-12) από την ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε. στο πλαίσιο υλοποίησης του ερευνητικού της προγράμματος με τίτλο «CoLab 2.0: «Social Collaboration Environment to Deliver Successful Inter-Organizational Projects»». Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών. Ένα έτος εμπειρία σε παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών διαχείρισης, διοίκησης και παρακολούθηση συγχρηματοδοτούμενων έργων σε φορείς του δημόσιου τομέα. Γνώση άπταιστων Αγγλικών. Β) ICT SENIOR CONSULTANT (κωδ. ICT2-12) Κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στον τομέα των νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών ή σε θέματα ανασχεδιασμού διαδικασιών. Γνώση άπταιστων Αγγλικών. Εξειδικευμένη

γνώση και εμπειρία σε σχεδιασμό και εφαρμογή οργανωτικών μοντέλων δικτυωμένων επιχειρηματικών συνεργασιών (π.χ. Εικονικές Επιχειρήσεις) επιθυμητή. Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού", ΕΣΠΑ 2007-2013 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Βιογραφικό email: hr_drt@diadikasia.gr.

Μηχανικός Προγραμματιστής από εμπορική εταιρεία. Γνώση Joomla!. email: ingo@soba.gr.

Μηχανικός Προγραμματιστής από εταιρεία κατασκευής ιστοσελίδων. Γνώση σε php. Βιογραφικό email: jobs@xnet.gr.

Μηχανικός Προγραμματιστής web developer. 3ετή εμπειρία σε Html5, css, javascript, jquery, mysql. Βιογραφικό email: slotgameshow@yahoo.gr.

Μηχανολόγος, για Ομάδα Εργασίας. Γνώση νομοθεσίας για Α.Μ.Ε.Α, για ανελκυστήρες και για αναβατόρια, Τηλ 697 6800825.

Μηχανολόγος από τεχνική εταιρεία. Γνώση άριστη Η/Υ (Ms Office), AutoCAD. Βιογραφικό Fax 2310 457730, email: homegas.gr.

Μηχανολόγος από εταιρεία θέρμανσης και ηλιακών συστημάτων. Εμπειρία στο συγκεκριμένο αντικείμενο. email: info@baxi.gr.

Μηχανολόγος από την εταιρεία SUNBANK Α.Ε. για τον τομέα οικιακών φωτοβολταϊκών, για μηχανικός πωλήσεων. Εμπειρία σε πωλήσεις φωτοβολταϊκών, Βιογραφικό email: info@sunbank.com.gr.

Μηχανολόγος από εταιρεία. Με εμπειρία για άδειες λειτουργίας, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μελέτες πυροπροστασίας και Η/Μ. Μελέτες για εργοστάσια, συνεργεία αυτοκινήτων κλπ.. Βιογραφικό Fax 2310 458062, email: info@elgek.com.

Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος με εμπειρία στις μελέτες ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων. Βιογραφικό Fax 2310 522682, email: info@karanasios.com.

Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος ή Αρχιτέκτων, για συνεργασία με εταιρεία CAE / CAD στην Θεσσαλονίκη σε περιβάλλον Γερμανικής ή Αγγλικής γλώσσας. Εμπειρία σε παραγωγή 3D κτιριακών ηλεκτρομηχανολογικών σχεδίων. Γνώση Microstation / Tricad. Βιογραφικό email: job1011@ce-intermadorak.net.

Πολιτικός Μηχανικός από τεχνικό γραφείο για εσωτερικός συνεργάτης. Τηλ 2310 254437, Fax 2310 279100, email: tech.grafeio@gmail.com.

Πολιτικός Μηχανικός από εταιρεία τεχνικών έργων. Προϋπηρεσία σε δημόσια έργα, δυνατότητα εργασίας εκτός έδρας. Βιογραφικό Fax 2310 783334.

Πολιτικός Μηχανικός με ειδίκευση στα υδραυλικά, από τεχνική εταιρεία με έδρα τη Θεσσαλονίκη για μόνιμη απασχόληση. Εμπειρία σε φράγματα και μικρά υδρoηλεκτρικά έργα. Βιογραφικό email: info@ente.gr

Πολιτικός Μηχανικός για τις θέσεις υπευθύνων πωλήσεων στις περιοχές Θεσσαλονίκης, Θερμής Ορισκόστρου, Καλαμαριάς, Χαλκιδικής. Άδεια οδηγού, και κατοχή αυτοκινήτου. Βιογραφικό Fax 2310 458323, email: info@atzovaras.gr.

Πολιτικός Μηχανικός για συνεργασία από γερμανική εταιρεία προμήθειας και κατασκευής εξαρτημάτων και συστημάτων βάσεων και στηριγμάτων φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Γνώση

Γερμανικών. Εμπειρία σε μελέτες μεταλλικών κατασκευών. Βιογραφικό email: a.apostolidis@altec-solartechnik.gr.

Πολιτικός Μηχανικός από ACE-Hellas, εταιρεία τεχνικού λογισμικού. Με Διδακτορικό Δίπλωμα στην Υπολογιστική Αντισεισμική Μηχανική. 2ετή εμπειρία στην ανάπτυξη τεχνικού λογισμικού. Επιστημονικές δημοσιεύσεις στην επιστημονική περιοχή του αντισεισμικού σχεδιασμού και της προσομοίωσης κατασκευών. Γνώση άριστη προγραμματισμού. Ο υποψήφιος θα εργαστεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου στο πρόγραμμα "Advanced Computational Procedures for Analysis and Designs of Structures" και η πρόληψη θα πραγματοποιεί με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού" ΕΣΠΑ 2007-2013 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Βιογραφικό Fax 210 6068699, email: ckostop@ace-hellas.gr. Περισσότερες πληροφορίες και στην ιστοσελίδα : http://www.ace-hellas.gr/company/find_job.asp?lang=el.

Πολιτικός Μηχανικός από ACE-Hellas, εταιρεία τεχνικού λογισμικού. Με Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Master στην Υπολογιστική Αντισεισμική Μηχανική. 5ετή εμπειρία στο σχεδιασμό μεταλλικών κατασκευών και από οπλισμένο σκυρόδεμα.. Γνώση άριστη προγραμματισμού. Ο υποψήφιος θα εργαστεί με σύμβαση ορισμένου χρόνου στο πρόγραμμα "Advanced Computational Procedures for Analysis and Designs of Structures" και η πρόληψη θα πραγματοποιεί με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού" ΕΣΠΑ 2007-2013 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Βιογραφικό Fax 210 6068699, email: ckostop@ace-hellas.gr. Περισσότερες πληροφορίες και στην ιστοσελίδα : http://www.ace-hellas.gr/company/find_job.asp?lang=el.

Πολιτικός Μηχανικός ή Αρχιτέκτων για συνεργασία, για δημόσια έργα. Τηλ. 2310 210141, 698 0485515.

Τοπογράφος Μηχανικός Ηλικία έως 30 ετών, ο οποίος διαθέτει εξοπλισμό οργάνων μέτρησης. Τηλ 697 4828628.

Τοπογράφος Μηχανικός από Μηχανική Μελετητική, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Βιογραφικό email: info@mimel.gr.

Β. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Αρχιτέκτων Γνώση AutoCAD 2D, 3D για συνεργασία σε αρχιτεκτονικό γραφείο και εταιρεία. Τηλ 690 8720544.

Αρχιτέκτων με μελετητικό πτυχίο Γ' τάξης στην κατηγορία 6 και Β' τάξης στην κατηγορία 7, για συνεργασία ή για στελέχωση μελετητικής εταιρείας. Τηλ 697 7466374, email: mmadim@otenet.gr.

Αρχιτέκτων μέλος ΤΕΕ 2009, με μεταπτυχιακό στη Σχεδίαση Διαδραστικών και Βιομηχανικών Προϊόντων και Συστημάτων (2012) και διπλωματικές εργασίες στο Βιοκλιματικό Σχεδιασμό (μικρής και μεγάλης κλίμακας). Γνώση Αγγλικών, Η/Υ (Ms Office Internet), AutoCAD, ArchiCAD, SketchUp, Photoshop, Pro Engineer, για εργασία σε τεχνικό - αρχιτεκτονικό γραφείο. Τηλ 2310 320385, email: chsgempas@yahoo.gr.

Αρχιτεκτόνισσα με 5ετή εμπειρία και ευχέρεια στην σύνθεση, έκδοση οικοδομικών αδειών τις μελέτες εφαρμογής, εκπόνηση και σχεδίαση αρχιτεκτονικών μελετών και φωτορεαλιστικών απεικονί-

σεων. Γνώση Γ.Ο.Κ., Ν. 4014, AutoCAD, Photoshop, 3d Studio Max, SketchUp, V-Ray, για εξωτερική συνεργασία με μηχανικούς, εργολάβους, κατασκευαστικές, τεχνικές εταιρείες. Τηλ 697 2225242, email: evikrana@yahoo.gr.

Ηλεκτρολόγος με 3ετή εμπειρία σε μελέτες φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, για συνεργασία με εταιρεία. Τηλ 697 7257933, email: vliaripi@teemail.gr.]

Μηχανικός Χώροταξίας και Ανάπτυξης, τελειόφοιτος μεταπτυχιακού στη γεωγραφική παραγωγή και γεωγραφική ανάπτυξη για εργασία σε τεχνικό γραφείο ή μελετητική εταιρεία. Τηλ 697 7507397.

Μηχανολόγος για συνεργασία απογευματινή Τηλ 694 1590441.

Μηχανολόγος με πολυετή εμπειρία στη βιομηχανία. Γνώση Τεχνικού Ασφαλείας, Συμβούλου Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001 και ISO 14001, Τηλ 23920 64751, 693 6393229, email: dkoptis@siteemail.gr.

Μηχανολόγος μέλος ΤΕΕ 1996, με ειδίκευση στην ενέργεια και το περιβάλλον. Γνώση Αγγλικών, Γερμανικών, Γαλλικών. Για εργασία σε τεχνική εταιρεία, τεχνικό γραφείο. Τηλ 2310 272211.

Μηχανολόγος μέλος ΤΕΕ 2010. Εμπειρία στην εκπόνηση μελετών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, έκδοση οικοδομικών αδειών, ΚΕΝΑΚ, πυρασφάλειας, πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, για συνεργασία ή στελέχωση εταιρείας. Βιογραφικό email: mechengineer@hotmail.gr.

Πολιτικός Μηχανικός, με πτυχίο ΜΕΚ Δ' οικοδομικά, Γ' οδοποιία, Β' βιομηχανικά - ενεργειακά, υδραυλικά, για στελέχωση εταιρείας. Τηλ 694 4747809.

Πολιτικός Μηχανικός, με πτυχίο ΜΕΚ Δ' οικοδομικά, Γ' οδοποιία, λιμενικά, Β' υδραυλικά, Α' βιομηχανικά - ενεργειακά, για στελέχωση εταιρείας. Τηλ 2310 402960, 697 7587578.

Πολιτικός Μηχανικός με μελετητικό πτυχίο Τάξης Α' στις κατηγορίες (08) στατικές μελέτες και (27) περιβαλλοντολογικές μελέτες, για συνεργασία ή στελέχωση εταιρείας. Τηλ 697 3899700.

Πολιτικός Μηχανικός, εμπειρία στα δημόσια έργα με πτυχίο ΜΕΚ Γ' οικοδομικά, Β' οδοποιία βιομηχανικά - ενεργειακά, Α' υδραυλικά, λιμενικά, για στελέχωση εταιρείας. Τηλ 2310 304119, 694 6285477.

Πολιτικός Μηχανικός με 6ετή εμπειρία σε μελέτες εφαρμογής (σχεδίαση κοπής και μοντάζ με χρήση Tekla Structures 15.0) και στατικές μελέτες (με χρήση Robot Millenium) Μεταλλικών και Σύμμικτων κατασκευών, για συνεργασία. Τηλ 694 4664917, email: ttheodoridis@yahoo.gr.

Πολιτικός Μηχανικός (ΜΒΑ / ΕΔΕ / ΓΕΡΜ) κοστολόγος εργοταξιακός με 28ετή εμπειρία εργοταξιακή αλλά και μελετητική, για συνεργασία ή για εργασία σε εργοτάξια της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Με πτυχίο ΜΕΚ Δ' οικοδομικά, ΜΕΚ Γ' βιομηχανικά - ενεργειακά, υδραυλικά, ΜΕΚ Β' οδοποιία, λιμενικά, για στελέχωση εταιρείας. Τηλ 697 4428152.

Τοπογράφος Μηχανικός, με μελετητικό πτυχίο Τάξης Α' στις κατηγορίες 13, 16, για συνεργασία ή στελέχωση εταιρείας. Τηλ. 694 6764040, e-mail: deus_mithras@yahoo.com.

Τοπογράφος Μηχανικός, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, με πλήρη εξοπλισμό πεδίου (GPS, Total Station), με εμπειρία στην σύνταξη εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων (ΕΓΣΑ '87), για συνεργασία με Πολιτικούς Μηχανικούς, Αρχιτέκτονες, μελετητικά γραφεία Τηλ 697 9775833.

Αποστολή αγγελιών

τηλ: 2310 883148,
fax: 2310 883151,
e-mail:
kukudea@central.tee.gr.

- 03**
■ «Το μέλλον που θα έχεις αύριο δεν θα είναι το ίδιο με το μέλλον που είχες χθες»
- 04**
■ Η νέα Θεσσαλονίκη του Εμπράρ
- 07**
■ Παράλληλες εκδηλώσεις στο πλαίσιο της έκθεσης “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 100+”
- Ημερίδα για τα τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης
- 08**
■ Επιστολή ΤΕΕ/ΤΚΜ προς Αν. Υπουργό ΠΕΚΑ για το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού
- 09**
■ Ζητούνται εθελοντές να ενημερώσουν μαθητές για το επάγγελμα του μηχανικού
- 10**
■ Ενδιαφέρουν
- 12-13**
■ Ο αρχαιολογικός θησαυρός του... μετρό
- 14-15**
■ Με μια ματιά
- 16**
■ Συλλογικά_Παραταξιακά
- 17**
■ “Ξεμπλοκάρεται” από τον Άρειο Πάγο η αυτοτέλεια χιλιάδων ακινήτων
- Σημαντικές αλλαγές στις ενεργειακές επιθεωρήσεις κτηρίων
- Παράταση μέχρι 25/11 για την έκδοση αδειών δόμησης pro ΝΟΚ
- 18**
■ INNO CORNER: Τρένα, αεροπλάνα και gadgets τελευταίας γενιάς
- 19**
■ Βιβλιοπαρουσίαση «Τομές ήθους και χώρου» & «Νεολαία.www.δημόσιος χώρος»
- 20**
■ Victoria Thornton «Ανοίγουμε μάτια, μυαλά και πόρτες»
- 22**
■ Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την πλατεία Ελευθερίας
- 23**
■ Ζητείται

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΜΑΣ...

<http://www.tkm.tee.gr>